

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ТУРИЗМУ
 Кафедра економічної теорії, підприємництва та торгівлі

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
 ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ)
 Освітній рівень

Управління конкурентоспроможністю підприємства
 за матеріалами Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

Галузь знань 07«Управління та адміністрування»
 Шифр і назва галузі знань

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
 Шифр і назва спеціальності

Освітньо-професійна програма Підприємництво
 Назва освітньо-професійної програми

Шифр: ДР.ПТБпм.22247.22.01

Виконав: студентка 2 курсу,
 група ПТБ_{пм} – 22-1

_____ дата

Олена ТРИЦОВА
 Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Керівник: канд. екон. наук, доц.

_____ дата

Ольга ГАРВАТ
 Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Нормоконтролер:
 канд. екон. наук, доц.

_____ дата

Людмила САЧИНСЬКА
 Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

До захисту допускаю:
 Зав. кафедри економічної теорії,
 підприємництва та торгівлі,
 доктор екон. наук, проф.

_____ дата

Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ
 Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Хмельницький, 2023

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 Факультет управління, адміністрування та туризму
 Кафедра економічної теорії, підприємництва та торгівлі
 Освітній рівень: другий (магістерський)
 Галузь знань: 07 Управління та адміністрування
 Спеціальність: 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
 Назва освітньої програми: Підприємництво
 Вид освітньої програми: освітньо-професійна

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Завідувач кафедри _____
 Лариса ЛЮБОХИНЕЦЬ
 « ____ » _____ 2023 р.

ЗАВДАННЯ НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ МАГІСТРА

Тріщова Олена Едуардівна

Прізвище, ім'я, по батькові студента

1. Тема роботи: Управління конкурентоспроможністю підприємства за матеріалами Хмельницького комунального підприємства «Електротранс» (м. Хмельницький) (на замовлення підприємства)

керівник роботи Гарват О. А., кандидат економічних наук, доцент

Прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання

Затверджено наказом ректора університету від « 15 » серпня 2023 р. № 30

2. Строк подання студентом роботи на кафедру 15.12.2023 р.

3. Вихідні дані до роботи: сучасні публікації на тему управління конкурентоспроможністю в наукових фахових виданнях, фінансово-економічна звітність та звітність з праці ХКП «Електротранс» за останні три роки, методичні підходи щодо оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств, результати соціологічних досліджень та власних спостережень, матеріали переддипломної практики.

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити):

1. Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємств.

2. Аналіз та оцінка управління конкурентоспроможністю підприємства.

3. Розроблення програми підвищення конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс».

5. Перелік графічного матеріалу (із зазначенням обов'язкових креслень):

Загальні відомості про підприємство. Характеристика показників інтенсифікації виробництва ХКП «Електротранс». Основні техніко-економічні показники ХКП «Електротранс». Динаміка фінансових показників ХКП «Електротранс». Динаміка показників, що характеризують ефективність праці персоналу ХКП «Електротранс». Динаміка і структура активу балансу підприємства. Формування прибутку підприємства ХКП «Електротранс».

АНОТАЦІЯ
кваліфікаційної роботи
на тему: «Управління конкурентоспроможністю підприємства
за матеріалами Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»»
студентки групи ПТБпм – 22-1 Тріщової О. Е.
ППП здобувача

Науковий керівник: канд. екон. наук, доц. Гарват О. А.
науковий ступінь, вчене звання, ППП керівника

Загальний обсяг роботи: 100 сторінок, 30 таблиць, 24 рисунків, 4 додатки, 55 джерел посилання.

Перелік ключових слів: **КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА, УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА,**

Перший розділ кваліфікаційної роботи присвячено дослідженню теоретичних основ управління конкурентоспроможністю підприємств, зокрема: визначено сутність економічної категорії «конкурентоспроможність» та «конкурентоспроможність підприємства; встановлено особливості управління конкурентоспроможністю підприємств; досліджено існуючі методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Другий розділ кваліфікаційної роботи спрямований на проведення аналізу ефективності результатів фінансово-економічної діяльності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс», виявлення рівня конкурентоспроможності підприємства.

У третьому розділі кваліфікаційної роботи запропоновано підходи до розроблення та реалізації програми підвищення конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс», а саме: запровадження ефективної моделі оцінювання рівня управління конкурентоспроможністю; визначено основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства; сформовано концепцію програми управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс».

Підпис

Дата

Зміст

Вступ.....	5
1 Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємств .	8
1.1 Конкурентоспроможність, як економічна категорія та властивість підприємства	8
1.2 Особливості управління конкурентоспроможністю підприємств.....	17
1.3 Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства	28
Висновки до розділу 1.....	39
2 Аналіз та оцінка управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»	41
2.1 Загальна характеристика діяльності підприємства	41
2.2 Аналіз ефективності результатів фінансово-економічної діяльності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»	60
2.3 Діагностика конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»	72
Висновки до розділу 2.....	75
3 Розроблення та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»	76
3.1 Запровадження ефективної моделі оцінювання рівня управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»	76
3.2 Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства	83
3.3 Розробка концепції програми управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»	90
Висновки до розділу 3.....	96
Висновки.....	97
Перелік джерел посилання.....	100
Додатки	106

Вступ

На сучасному етапі розвитку та становлення економіки ринкового типу надзвичайно важливою умовою функціонування ринку є наявність конкуренції. Конкуренція є основою врегулювання ринкових відносин. Сьогодні, в умовах глобалізації світового економічного простору, конкурентоспроможність національної економіки безпосередньо залежить від конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Галузь транспортних перевезень посідає не останнє місце у формуванні валового внутрішнього продукту країни. В Україні, у структурі кількості перевезених пасажирів за усіма видами транспорту 31,5 % припадає на пасажирські перевезення електричним транспортом. Тому дослідження проблематики у сфері управління конкурентоспроможністю підприємств, а саме пасажирських перевезень електротранспортом набуває не аби якого значення.

Загальні науково-теоретичні й методичні основи управління конкурентоспроможністю підприємств висвітлено у працях зарубіжних і вітчизняних дослідників та практиків, зокрема таких як Портер М. Е., Кизим М. О., Тищенко О. М., Іванова Ю. Б., Піддубної Л. І., Должанського І. З, Загорної Т. О., Балабанової Л. В., Дмитрієва І. А., Кирчатої І. М. та інших. У наукових роботах дослідників достатньо повно розкрито сутність понять «конкуренція», «конкурентоспроможність», «конкурентна перевага» проте, питання підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю залишаються дискусійними. Це, власне, й обумовило потребу в подальших дослідженнях питань пов'язаних із управлінням конкурентоспроможністю підприємств та визначило актуальність теми, мету, завдання і зміст кваліфікаційної роботи.

Метою кваліфікаційної роботи є розробка теоретико-методичних основ та практичних рекомендацій щодо забезпечення конкурентної переваги підприємства. Необхідність досягнення поставленої мети зумовила формулювання і реалізацію таких завдань:

- дослідити теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємств;
- визначити конкурентні властивості підприємства;
- встановити особливості управління конкурентоспроможністю підприємств;
- дослідити існуючі методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства;
- надати загальну характеристику діяльності підприємства;
- провести аналіз ефективності результатів фінансово-економічної діяльності підприємства;
- діагностувати рівень конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»;
- визначити основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства;
- розробити підходи до підвищення конкурентоспроможності підприємства.

Об'єктом дослідження є Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс».

Предметом дослідження є теоретичні положення, принципи та методи управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс».

Під час написання кваліфікаційної роботи було використано такі методи дослідження, як: теоретичного аналізу та формальної й діалектичної логіки – для з'ясування сутності форм і методів управління конкурентоспроможністю; аналізу та синтезу – для вироблення інструментарію встановлення конкурентних

властивостей підприємства; статистичні методи – для визначенні рівня конкурентоспроможності підприємства; методи економіко-математичного моделювання – для оцінки рівня ефективності управління конкурентоспроможністю досліджуваного підприємства. Ці методи було застосовано при аналізі основних техніко-економічних показників, аналізі результатів фінансово-господарської діяльності та оцінці рівня конкурентоспроможності підприємства.

Інформативну базу дослідження складають Закони України, нормативно-правові акти, підручники, монографії, навчальні посібники, наукові публікації, доповіді учених, фінансово-економічна та статистична звітність підприємства за останні три роки.

Кваліфікаційна робота містить елементи наукової новизни, зокрема набуло подальшого розвитку трактування сутності поняття «управління конкурентоспроможністю підприємства», як цілеспрямованого процесу впливу керуючої системи на керований об'єкт з метою забезпечення його здатності до здобуття конкурентної переваги у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, що функціонують в одній галузі.

Практичне значення дипломної роботи полягає у тому, що запропоновані у третьому розділі заходи доведені до рівня конкретних пропозицій, які можуть бути використані з метою підвищення ефективності управління конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс».

Результати роботи апробовані у IV International Scientific and Theoretical Conference «The driving force of science and trends in its development». В рамках участі було опубліковано наукову статтю у секції «Підприємництво, торгівля та сфера обслуговування» й оприлюднено доповідь на тему «Формування концепції програми управління конкурентоспроможністю підприємств міського електротранспорту».

Кваліфікаційна робота містить таку структуру: вступ, три розділи, висновки, перелік джерел посилання, додатки. Обсяг кваліфікаційної роботи становить 100 сторінок. Робота містить 24 рисунки, 30 таблиць та перелік посилань з 55 джерел.

1 Теоретичні основи управління конкурентоспроможністю підприємств

1.1 Конкурентоспроможність, як економічна категорія та властивість підприємства

У сучасних умовах господарювання, економіка України функціонує в умовах нестабільності, невизначеності й небезпеки щодня, внаслідок війни на тлі жорсткого загострення конкурентної боротьби у світі. Щороку ці виклики набувають більш глобальних масштабів.

Сьогодні, пріоритетним завданням політичних еліт є не забезпечення висококонкурентної національної економіки, а забезпечення умов фізичного збереження діючого бізнесу, одним із дієвих інструментів стала програма релокації бізнесу. За даними Міністерства економіки, вже на 25.11.2022 року за програмою релокації в більш безпечні регіони було переміщено 761 підприємство, 80% з них вже відновили роботу на новому місці [1]. І це дає підґрунтя для проведення подальших досліджень з метою напрацювання заходів із забезпечення конкурентоспроможності підприємств.

Дослідження теоретичних основ управління конкурентоспроможністю підприємств передбачає з'ясування сутності поняття «конкуренція» та «конкурентоспроможність».

Термін конкурентоспроможність є похідним від терміну «конкуренція». В економічній літературі, конкуренція визнана рушійною силою розвитку ринкової економіки, що визначає сутність ринкових відносин. Термін «конкуренція» означає суперництво / змагальність з кимось або перевагу у порівнянні з іншими.

На даний час, в історії економічної науки відсутня інформація про те, хто і коли першим застосував у своїх висловлюваннях термін «конкуренція» (адже,

відомо, над сутністю й описом суперництва міркували ще стародавні філософи), але достеменно відомо, що головна заслуга в цьому належить А. Сміту.

Саме А. Сміт, представник класичної школи наукового пізнання політичної економіки, визначив поняття конкуренції як суперництво і ототожнив її з «невидимою рукою». За висловлюванням А. Сміта «невидима рука» начебто спонукає («смикає за ниточки») підприємців діяти відповідно до умовного ідеального плану розвитку економіки.

У сучасній економічній науці прийнято оперувати категорією «економічна конкуренція». Згідно Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція (конкуренція) – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибрати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку [2].

При цьому, держава в особі органів державної влади, органів місцевого самоврядування та адміністративно-господарського управління та контролю відіграє ключову роль у врегулюванні цього процесу, а саме:

- розробляє державну політику у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму в господарській діяльності;
- забезпечує здійснення заходів щодо демонополізації економіки;
- надає фінансову, матеріально-технічну, інформаційну, консультативну та іншу підтримку суб'єктів господарювання [2].

Зрозуміло, що термін економічна конкуренція (конкуренція) використовується для встановлення факту наявності чи відсутності змагальності серед підприємств галузі, товарів поміж інших підприємств, між галузями економіки в масштабі країни та між регіонами на рівні країни. Разом з тим, ця

категорія не описує здатності підприємств до змагальності чи суперництва. Такою категорією є саме конкурентоспроможність.

Слід відзначити, що досліджуючи конкурентоспроможність підприємств Ніколюк О. М. у своїй праці «Формування конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства: теорія, методологія, практика» виокремила чотири періоди еволюції економічної думки щодо конкурентоспроможності підприємства (таблиця 1.1).

Таблиця 1.1 – Еволюція економічної думки щодо конкурентоспроможності підприємства [2, с. 51]

Період	Характеристика періоду	Теорії конкурентоспроможності	Об'єкт дослідження	Особливості економічної думки
XVII–XIX ст.	Промислова революція. Ринки чистої конкуренції. Виникнення монополістів.	Теорії цінової конкуренції	Окремі фактори конкурентоспроможності та інструменти впливу на них	Накопичення знань про конкурентоспроможність
Перша половина XX ст.	Індустріалізація економіки. Ринки монополістичної конкуренції.	Теорії ефективного управління	Групи факторів конкурентоспроможності та інструменти впливу на них	Систематизація та узагальнення знань про конкурентоспроможність
Друга половина XX ст.	Виникнення феномену стрімкого випередження стійких лідерів ринку новоствореними компаніями.	Теорії стратегічного управління	Методика формування конкурентних переваг	Стратегічний підхід до дослідження конкурентних переваг
1990-ті рр. та пізніше	Глобалізація та інформатизація економіки. Розвиток інтеграційних процесів.	Теорії співконкуренції	Алгоритм ведення конкурентної боротьби	Синергетичний підхід до дослідження конкурентних переваг

Цікавим є той факт, що за останні 30 років відбувся масштабний прорив у розвитку техніки, запровадженні діджиталізації та цифрофонізації суспільства, інноваційних інформаційних технологій та широке застосування штучного інтелекту, проте істотних зрушень у пізнанні конкурентоспроможності підприємств не відбулось. Загалом, це можна пояснити універсальністю запропонованого на початку 1990-х років синергетичного підходу до дослідження конкурентних переваг підприємств. Але, на даному рівні розвитку продуктивних сил, доцільно розробити більш прагматичний підхід до управління конкурентоспроможністю сучасного підприємства. Для цього доцільно дослідити визначення категорії «конкурентоспроможність».

Дослідження етимології терміну «конкурентоспроможність» визначається як здатність об'єкта змагатись з іншими аналогічними об'єктами. Однак цей вираз не конкретизує головної мети змагання, тобто не враховує першопричину спонукання до змагальності. Тому, ми будемо досліджувати сутність поняття «конкурентоспроможність підприємства». Зазначимо, що єдиного визначення цього поняття до сьогодні не існує. Найбільш поширеними є визначення приведені у таблиці 1.2.

Таблиця 1.2 – Наукові підходи до трактування сутності економічної категорії «конкурентоспроможність підприємства»

Автор(и)	Визначення «конкурентоспроможність підприємства»
1	2
Іванов Ю. Б., Кизим М. О., Тищенко О. М. [4]	це відносна характеристика, що відображає ступінь відмінності розвитку даного підприємства від конкурентів за ступенем задоволення своїми товарами потреб людей, а також можливості й динаміку пристосування підприємства до умов ринкової конкуренції.
Саєнко М. Г. [5]	це його комплексна порівняльна характеристика, яка відбиває ступінь переваг над підприємствами-конкурентами по сукупності оціночних показників діяльності на певних ринках, за певний проміжок часу.
1	2
Піддубна Л. І. [6]	це здатність підприємства змінювати намічений режим

	функціонування в процесі адаптації до впливів зовнішнього середовища з метою збереження, розвитку вже наявних, або створення нових конкурентних переваг.
Портер М. [7]	це порівняльна перевага по відношенню до інших фірм.
Енциклопедія бізнесмена, менеджера, економіста [8]	рівень його компетентності порівняно з іншими підприємствами-конкурентами за такими параметрами, як технологія, практичні навички і професійні знання персоналу, рівень стратегічного і поточного планування, політика збуту, рівень управління, комунікації, якість систем управління виробництва.
Должанський І. З., Загорна Т. О. [9]	це можливість ефективно розпоряджатися власними і позиковими ресурсами в умовах конкурентного ринку.
Близнюк С.В. [10]	це концентрування проявлення переваг над конкурентами в економічній, технологічній, організаційних сферах діяльності підприємств, яке можна визначити економічними показниками (додатковий прибуток, ринкова частка, обсяг продажу).
Воронько-Невіднича Т. В. [11]	це узагальнююче, синтетичне поняття, яке складається під впливом сукупності різних чинників, що впливають на всі сфери господарювання суб'єкта.

З наведених у таблиці 1.2 визначень поняття «конкурентоспроможність підприємства» бачимо, що незважаючи на різноманіття підходів різних авторів простежується певна залежність конкурентоспроможності підприємства з притаманною йому властивістю, яка описує одночасно і здатність підприємства і його характеристики (рисунок 1.1).

З рисунку 1.1 бачимо, що поняття «конкурентоспроможність підприємства» є багатогранною і всеохоплюючою категорією, яка описує властивість підприємства на основі його стану, характеристики, здатності та можливостей, які визначають його переваги у всіх напрямках діяльності.

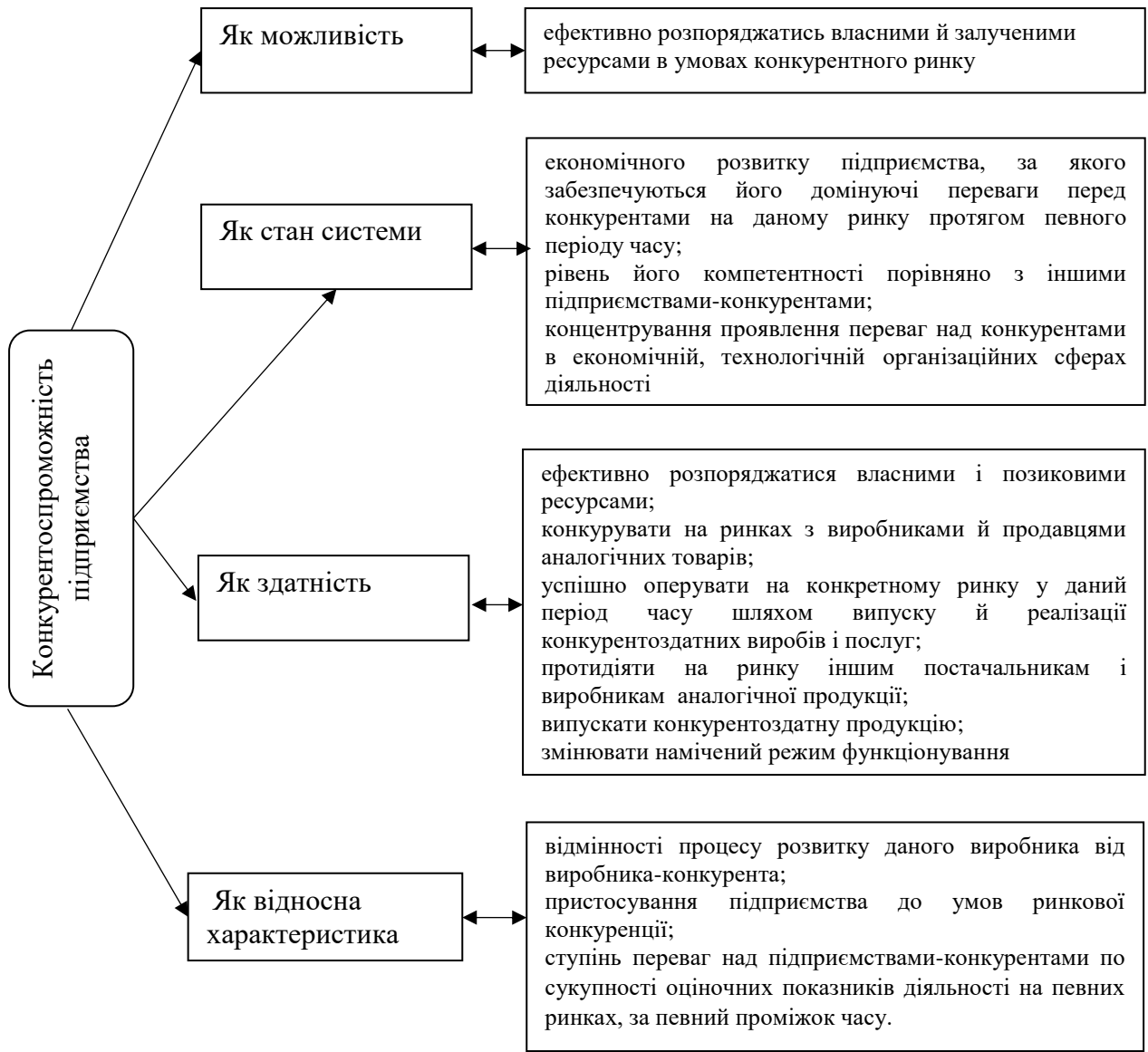

Рисунок 1.1 – Систематизація підходів до визначення сутності поняття «конкурентоспроможність підприємства»

Джерело: сформовано автором за [12].

Погоджуємося із думкою Кузьміна О. Є., Мельник О. Г., Романенка О. П., що конкурентоспроможність підприємства формується завдяки ефективному використанню виробничого, маркетингового, фінансового, науково-технічного, інноваційного, кадрового, майнового потенціалу, а також завдяки гнучкому

пристосуванню до змін середовища функціонування, а часто – завдяки випередженню цих змін [13].

Досягнення підприємством конкурентоспроможності відбувається завдяки здобуттю конкурентних переваг у порівнянні з іншими підприємствами у галузі такими трьома шляхами:

1) підвищенням ефективності власної діяльності (застосування сукупності заходів щодо її вдосконалення – поліпшення якості та зниження собівартості продукції);

2) зниженням ефективності діяльності конкурентів із використанням економічно прийнятих методів (приваблення досвідчених кадрів, перекриття конкурентам доступу до каналів реалізації товарів тощо);

3) зміною умов ринкового середовища [14].

При цьому, необхідно розуміти, що конкурентоспроможність підприємства формується у конкретних техніко-організаційних умовах й при наявних фінансово-економічних інструментах під дією низки факторів. Загально відомо, що фактор – це «той що робить», умова, рушійна сила будь-якого процесу або явища. Тому, під факторами, що формують конкурентоспроможність підприємства будемо розуміти чинники (умови) або причини, що обумовлюють зміни у досягнутому рівні конкурентоспроможності.

Існує велика кількість наукових підходів до визначення сукупності факторів формування конкурентоспроможності підприємства, однак усі вони передбачають їх поділ на зовнішні та внутрішні. Зазначимо, що окрім поділу факторів формування конкурентоспроможності підприємства на зовнішні та внутрішні необхідно враховувати ступінь впливу та вагу значимості кожного з них. Адже слід врахувати, що є фактори прямого впливу й опосередкованого для підприємств, різної форми власності, виду діяльності та галузевої приналежності.

Наше дослідження проводиться за матеріалами підприємства комунальної форми власності, що функціонує у сфері громадських перевезень електричним

транспорт. Тому, для нашого подальшого дослідження необхідно виокремити сукупність факторів, що будуть мати визначальний вплив на формування конкурентоспроможності транспортних підприємств у сфері пасажирських перевезень. Класифікацію цих факторів наведемо у таблиці 1.3.

Таблиця 1.3 – Класифікація факторів формування конкурентоспроможності підприємств міського електротранспорту

Ознака класифікації	Перелік факторів прямого та опосередкованого впливу
1	2
Середовище функціонування	<p>Фактори зовнішнього середовища прямої дії:</p> <ul style="list-style-type: none"> – діяльність державних органів влади усіх рівнів, що спрямована на підтримку та розвиток підприємств міського електротранспорту; – сприятливе законодавче врегулювання підприємництва у сфері пасажирських перевезень, зокрема електротранспортом; – стан епідеміологічної ситуації в країні / регіоні / місті; – рівень конкурентоспроможності галузі та регіону; – кліматичні умови і географічне розташування регіонів; – рівень добробуту населення регіону (соціальна ситуація); – особливості функціонування та переваги конкурентів; – безпека руху, вимоги до комфорту перевезень (уподобання) та потреби споживачів; – пропозиції та умови постачальників; – розвиненість транспортної інфраструктури; – місткість ринку; – військові дії; – ціни на світових біржах на паливно-мастильні ресурси; – вимоги профспілок тощо. <p>Фактори зовнішнього середовища непрямої дії:</p> <ul style="list-style-type: none"> – науково-технічний прогрес; – соціально-культурні обставини; <p>Фактори внутрішнього середовища:</p> <ul style="list-style-type: none"> – наявність висококваліфікованого персоналу на усіх рівнях та ланках; – сучасні технічні засоби та технології; – система менеджменту підприємства і використання сучасних управлінських технологій; – маркетингові технології; – наявність належного фінансового забезпечення діяльності

	тощо.
--	-------

Кінець таблиці 1.3

1	2
Змістові характеристики	<ul style="list-style-type: none"> – техніко-технологічні (сучасне обладнання, устаткування, транспортні засоби); – управлінські (ефективна система менеджменту, а саме, якісна реалізація процесів планування, організації, мотивування, контролю, регулювання тощо); – фінансово-економічні (наявність необхідних обсягів фінансування діяльності та розвитку, фінансова результативність та платоспроможність підприємства, фінансова стійкість); – соціально-психологічні (наявність належних умов праці, відпочинку та оздоровлення для працівників, розвинена корпоративна культура); – екологічні (дотримання вимог екологічного законодавства); – інфраструктурні (швидкість та доступність транспортних, банківських, фінансових, інформаційних та ін. послуг); – галузеві (галузева нормативно-правова база, державне сприяння розвитку у сфері пасажирських перевезень електротранспортом).
Рівень впливу	<ul style="list-style-type: none"> – макроекономічні (вплив державних органів влади, законодавства, системи економічних відносин у державі, міжнародних подій, науково-технічного прогресу тощо); – мікроекономічні (вплив конкурентів, постачальників, споживачів, профспілок, розвиток інфраструктури тощо).
Рівень регульованості факторів підприємством	<ul style="list-style-type: none"> – регульовані фактори; – частково регульовані фактори; – нерегульовані фактори.
Рівень прогнозованості впливу факторів	<ul style="list-style-type: none"> – фактори прогнозованого впливу; – фактори непрогнозованого впливу (форс-мажорні).
Сила впливу	<ul style="list-style-type: none"> – фактори сильного впливу; – фактори середнього впливу; – фактори низького впливу.
Напрямок впливу	<ul style="list-style-type: none"> – фактори позитивного впливу; – фактори негативного впливу; – фактори нейтрального впливу

Джерело: сформовано автором за [13].

Систематизація і узагальнення приведених у таблиці 1.3 факторів, дозволяє виокремити із усієї сукупності запропонованих дослідниками факторів, які мають безпосередній вплив на формування конкурентоспроможності підприємств електротранспорту у сфері пасажирських перевезень.

Таким чином, з наведених основних наукових підходів до розуміння сутності поняття «конкурентоспроможність підприємства» стає зрозуміло, що це важлива економічна категорія, оскільки визначає економічні передумови забезпечення змагальності досліджуваного підприємства з іншими суб'єктами господарювання у галузі (певному сегменті ринку, зокрема у сфері пасажирських перевезень електротранспортом) за однакових умов їх функціонування.

Разом з тим, встановлення факторів формування конкурентоспроможності підприємства дає розуміння, що сама категорія «конкурентоспроможність» і є властивістю кожного підприємства, яка обумовлює можливість змагальності.

1.2 Особливості процесу управління конкурентоспроможністю підприємства

Для розуміння сутності й особливостей процесу управління конкурентоспроможністю підприємства доцільно дослідити сутність економічних категорій «управління» й «управління конкурентоспроможністю підприємства». Особливості процесу управління конкурентоспроможністю підприємства можуть бути встановлені на основі виокремлення критеріїв, що визначатимуть рівень конкурентоспроможності підприємства, з урахуванням галузевих особливостей й сфері економічної діяльності досліджуваного суб'єкта господарювання.

На даний час, незважаючи на поширеність застосування у науковій літературі терміну «управління», єдиного трактування його сутності не існує. Не будемо вдаватися в дослідження етимології даного поняття. Пропонуємо, у цьому

науковому дослідженні, використовувати загальноприйнятне його трактування, а саме: «управління – це елемент, складова виробничих, підприємницьких та інших відносин, що ставлять своїм завданням координувати, погоджувати діяльність людей і трудових колективів щодо організації виробництва матеріальних благ, їх розвитку, реалізації, продажу, споживання» [15].

Досить вдалим, на нашу думку є визначення запропоноване В. Кноррингом «управління – це безперервний і цілеспрямований процес впливу на керований об’єкт для забезпечення його функціонування та ефективного розвитку».

Результати науково-теоретичних досліджень й узагальнення досвіду практичної діяльності підприємств, показали, що існує велика кількість підходів й до визначення терміну «управління конкурентоспроможністю підприємства». Найбільш поширені з них наведемо у таблиці 1.4.

Таблиця 1.4 – Наукові підходи до трактування сутності економічної категорії «управління конкурентоспроможністю підприємства»

Автор(и)	Визначення категорії «управління конкурентоспроможністю підприємства»
Балабанова Л. В., Кривенко А. В. [16]	сукупність управлінських дій, спрямованих на дослідження діяльності активних і потенційних конкурентів, їх сильних і слабких сторін, а також розроблення конкурентних стратегій, що забезпечують формування й підтримку довгострокових конкурентних переваг
Піддубний І. О., Піддубна Л. І. [17]	напрямок менеджменту, спрямований на формування, розвиток і реалізацію конкурентних переваг та забезпечення життєдіяльності підприємства як суб’єкта економічної діяльності
Бондаренко Г. С. [18]	систематичний, планомірний і цілеспрямований вплив на систему конкурентоспроможності для збереження її стійкості чи переведення з одного стану в інший за допомогою необхідних і достатніх способів і засобів впливу
Галелюк М. М. [19]	це конкретна функція менеджменту, що реалізується через здійснення загальних функцій для підтримання та підвищення конкурентоспроможності підприємства та його товарів, що є складниками єдиної системи
Геращенко І. О., Шмадченко О. О. [20]	виконання загальних функцій управління, тобто планування, організації, мотивації, контролю, які визначають стратегію та політику у сфері створення та реалізації конкурентоспроможних товарів, цілі та відповідальність у цій сфері діяльності суб’єкта

	господарювання, які реалізуються за допомогою таких засобів, як планування конкурентоспроможності, оперативне управління нею, її забезпечення та підвищення в рамках певної системи конкурентоспроможності
--	--

Кінець таблиці 1.4

Кузьмін О. Є., Горбаль Н. І. [21]	це виконання загальних функцій управління, які визначають політику у сфері створення і реалізації конкурентоспроможних товарів, цілі й відповідальність у даній сфері діяльності суб'єкта господарювання, що реалізуються за допомогою таких засобів, як планування конкурентоспроможності, оперативне управління нею, її забезпечення й підвищення в рамках певної системи конкурентоспроможності
Гавриш О. А. [22]	це система заходів, що спричиняють позитивний вплив на рівень конкурентоспроможності підприємства задля приведення його до бажаного стану і утримання конкурентних позицій в перспективі
Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершенюк О. М. [23]	певний аспект менеджменту підприємства, спрямованого на формування, розвиток та реалізацію конкурентних переваг та забезпечення життєздатності підприємства як суб'єкта економічної конкуренції
Діденко О. Є., Жураківський П. І [24]	це система управлінських дій з метою забезпечення успішної діяльності фірми в конкурентному середовищі через створення відповідних умов та формування конкурентних переваг для перспективного зростання

З наведених у таблиці 1.4 визначень категорії «управління конкурентоспроможністю підприємства», бачимо їх множинність і багатогранність стосовно процесної сторони його дії. Так, під даною категорією розуміють: напрям менеджменту; функцію менеджменту; сукупність управлінських дій; вплив; виконання функцій управління; систему заходів тощо.

При цьому, у всіх вищезазначених підходах чітко окреслено на що спрямована дія впливу суб'єкта – на формування, підвищення, покращення, підтримання на досягнутому рівні конкурентоспроможності підприємства.

За результатами проведеного дослідження сутності економічних категорій «управління», «конкурентоспроможність», «конкурентоспроможність підприємства», «управління конкурентоспроможністю підприємства» пропонуємо під управлінням конкурентоспроможністю підприємства розуміти

цілеспрямований процес впливу керуючої системи на керований об'єкт з метою забезпечення його здатності до здобуття конкурентної переваги у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, що функціонують в одній галузі.

Погоджуємося із думкою авторів Балдинюка В. М. [25], Пастухової Т. Ю. [26], Жовновач Р. І. [27], Павлової В. А. та Губарєва Р. В. [28], про те, що управління конкурентоспроможністю підприємств слід досліджувати з позиції застосування в економічній діяльності підприємств двох підходів – процесного та системного.

Так, за висловлюванням Жовновач Р. І. «Значення системного підходу до управління конкурентоспроможністю підприємства полягає в тому, що він дозволяє комплексно досліджувати конкурентоспроможність підприємства, систему його управління як в цілому, так і на рівні конкурентних переваг, аналізувати ситуацію в межах єдиної системи, щоб з'ясувати природу проблем, а саме:

- 1) вхід (продукція, послуги, інформація);
- 2) процес (перетворення ресурсів у результати);
- 3) вихід (забезпечення матеріальними, трудовими, фінансовими, інформаційними та іншими видами ресурсів)» [27, с. 345].

Сутність процесного підходу управління конкурентоспроможністю підприємства полягає у реалізації певної сукупності управлінських функцій. До таких управлінських функцій слід віднести такі: цілепокладання; планування; організація; мотивація; контроль.

При цьому, реалізація цих управлінських функцій має забезпечувати формування конкурентних переваг та сприяти забезпеченню життєдіяльності підприємства.

Процес управління конкурентоспроможністю підприємства передбачає реалізацію певних дій (рисунок 1.2).

Дослідження системи управління конкурентоспроможністю підприємства показало, що найбільш ефективним є комплексне застосування системного і процесного підходів. Таке поєднання дає можливість забезпечити підтримання, формування, розвиток і реалізацію конкурентних переваг суб'єкта господарювання.

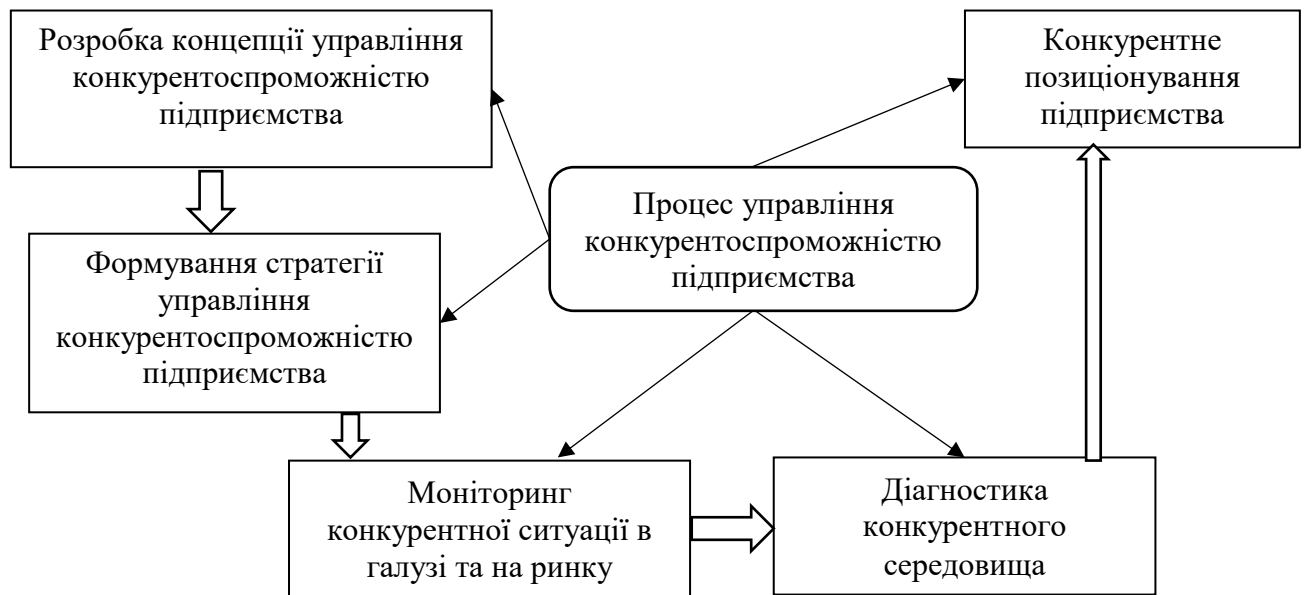

Рисунок 1.2 – Процес управління конкурентоспроможністю підприємства

Джерело: сформовано автором за [25], [27].

Оскільки, концепція управління конкурентоспроможністю підприємства заснована на основоположних засадах науки про управління, то складові її елементи будуть тотожними, зокрема: мета управління; завдання управління; об'єкт управління; суб'єкт управління; методологія і методи управління; принципи управління; функції управління; процес управління.

Встановлення елементів системи управління конкурентоспроможністю підприємства, факторів зовнішнього і внутрішнього середовища, а також розуміння того, що будь-яке організаційне утворення є відкритою організаційною

системою дозволяє сформуванати уявлення про систему управління конкурентоспроможністю підприємства в цілому (рисунок 1.3).

Рисунок 1.3 – Система управління конкурентоспроможністю підприємства

Джерело: сформовано автором за [27, с. 345; 29, с. 108; 30, с. 26].

Погоджуємось із думкою Дмитрієва І. А. та ін., що «Визначальними напрямками організаційно-економічної концепції забезпечення конкурентоспроможності підприємства встановлено: забезпечення стійкого протікання виробничого процесу, ефективне використання матеріальних і паливно-

енергетичних ресурсів, удосконалення організації управління підприємством» [23, с. 234].

Проте, даний підхід більшою мірою відноситься до виробничих підприємств промислового комплексу, і орієнтований на внутрішнє середовище підприємства (рисунок 1.4).

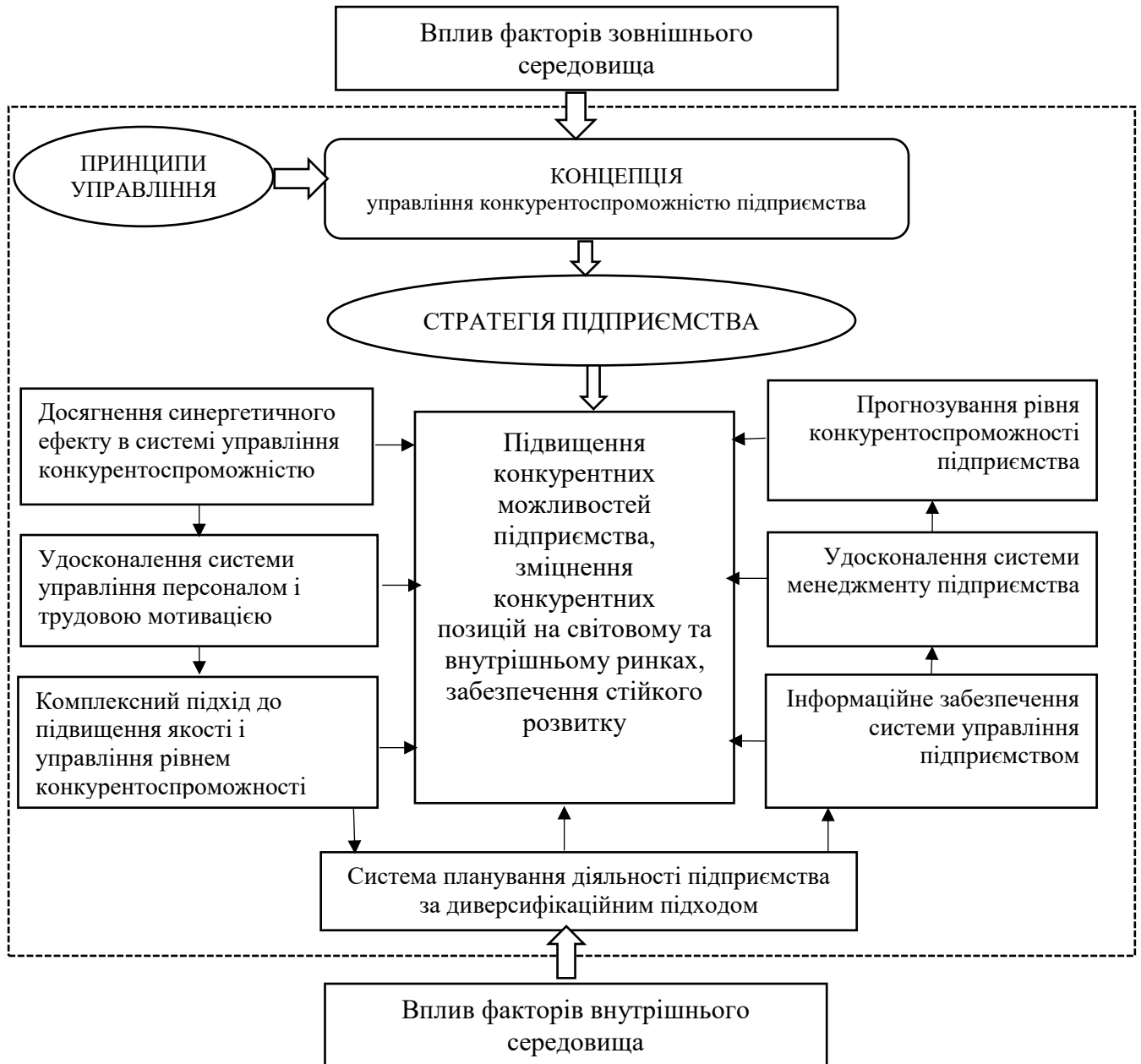

Рисунок 1.4 – Організаційно-економічного забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства

Джерело: сформовано автором за основі [23, 24, 26, 29].

Наведена на рисунку 1.4 схема організаційно-економічного забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства є універсальною. Оскільки, за основу організаційно-економічного забезпечення системи управління конкурентоспроможністю підприємства обрано складові підвищення конкурентних можливостей підприємства з урахуванням дії факторів внутрішнього і зовнішнього середовища, з урахуванням дотримання принципів управління, зокрема: єдності теорії та практики управління; наукової обґрунтованості; орієнтації на ринок; цільової спрямованості; системності; комплексності; гнучкості; ієрархічності; мультिवаріантності; збереження та розвитку конкурентних переваг підприємства. Зрозуміло, що кожне підприємство матиме певні особливості в системі управління конкурентоспроможністю. Такі особливості обумовлені такими параметрами:

- розмір підприємства (велике, середнє, мале);
- характер взаємодії організації з людиною (індивідуальне підприємництво чи корпоративне);
- характер внутрішньої взаємодії підрозділів організації (традиційна, дивізіональна, матрична);
- характер взаємодії організації із зовнішнім середовищем (органічна організація, механістична організація);
- орієнтація організації на виробництво, на продукт (послугу, товар), на продаж, на споживача, на соціальну відповідальність [29, с. 112].

Будь-яка система характеризується наявністю набору елементів (мета, об'єкт, суб'єкт, принципи, методологія тощо), наявністю стійких зв'язків між елементами та цілісним характером досліджуваного процесу. Тому, організаційно-

економічне забезпечення управління конкурентоспроможністю підприємства має будуватись у вигляді певної системи.

Формування концепції управління конкурентоспроможністю підприємства має орієнтуватись на досягнення головної мети – підвищення конкурентних можливостей підприємства, й базуватися на заздалегідь визначених пріоритетів.

До таких пріоритетів можемо віднести такі, які зображено на рисунку 1.5.

Рисунок 1.5 – Передумови формування концепції управління конкурентоспроможністю підприємства

Враховуючи передумови формування концепції, принципів, наявних елементів та структуру управління конкурентоспроможністю підприємства етапи та процедури цього процесу будуть мати вигляд наведений на рисунку 1.6.

Отже, як бачимо з рисунку 1.6 результатом процесу управління конкурентоспроможністю підприємства має стати реалізація конкурентних

стратегій на основі попереднього визначення поточних завдань, і виконання запланованих дій. При цьому, оцінка ефективності управління конкурентоспроможністю підприємства має стати визначальним критерієм успішності цього процесу.

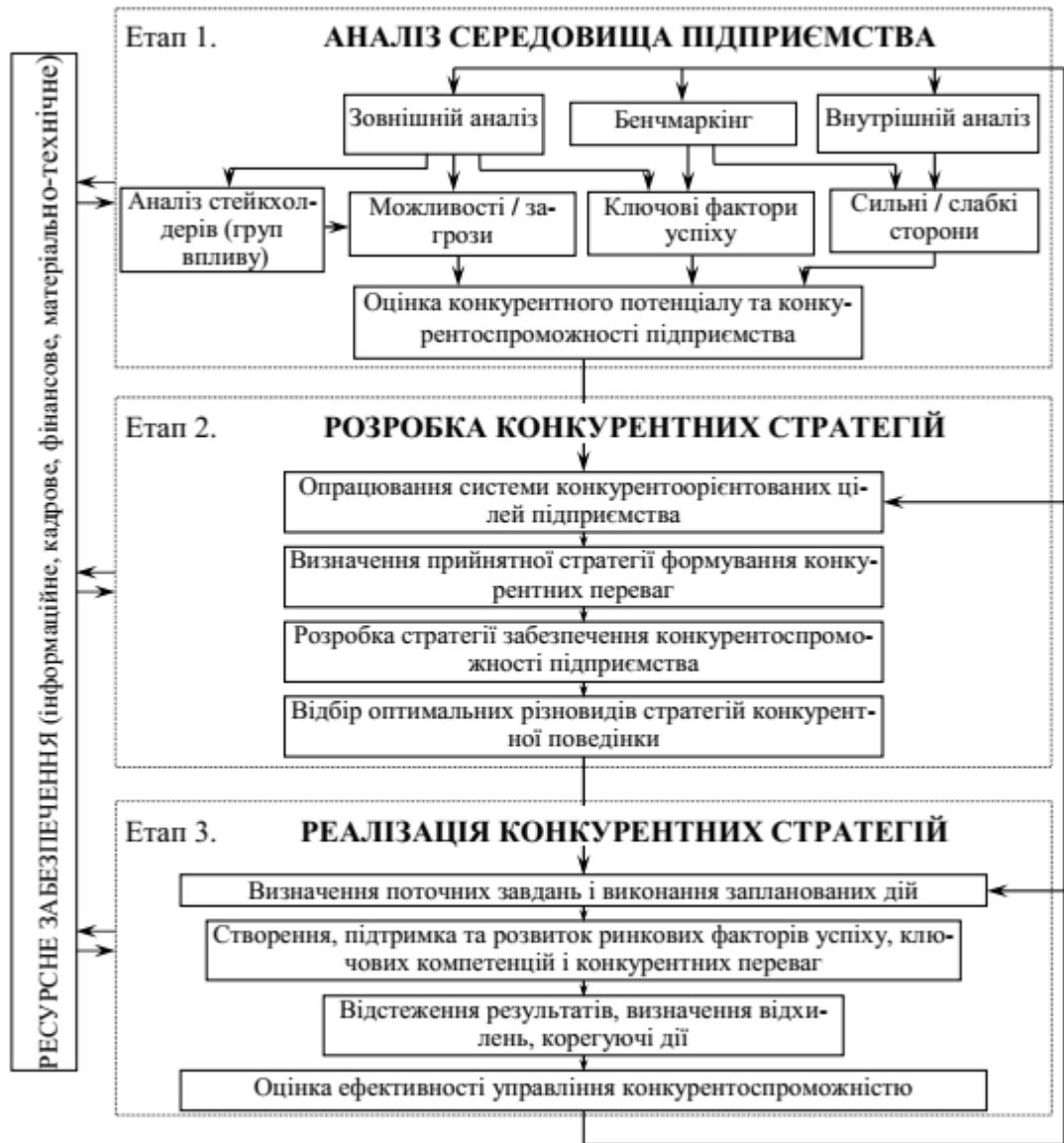

Рисунок 1.6 – Етапи і процедури процесу управління конкурентоспроможністю підприємства [31, с. 394]

Дослідження особливостей управління конкурентоспроможністю підприємств, передусім пов'язано із виробленням технології формування конкурентоспроможності підприємства. Для цього провідні компанії світу, зокрема, «Vain & Company», проводять масштабні дослідження з метою встановити найбільш ефективні і популярні інструменти управління компаніями. Найбільш прогресивні інструменти у сфері управління конкурентоспроможністю підприємства наведемо на рисунку 1.7.

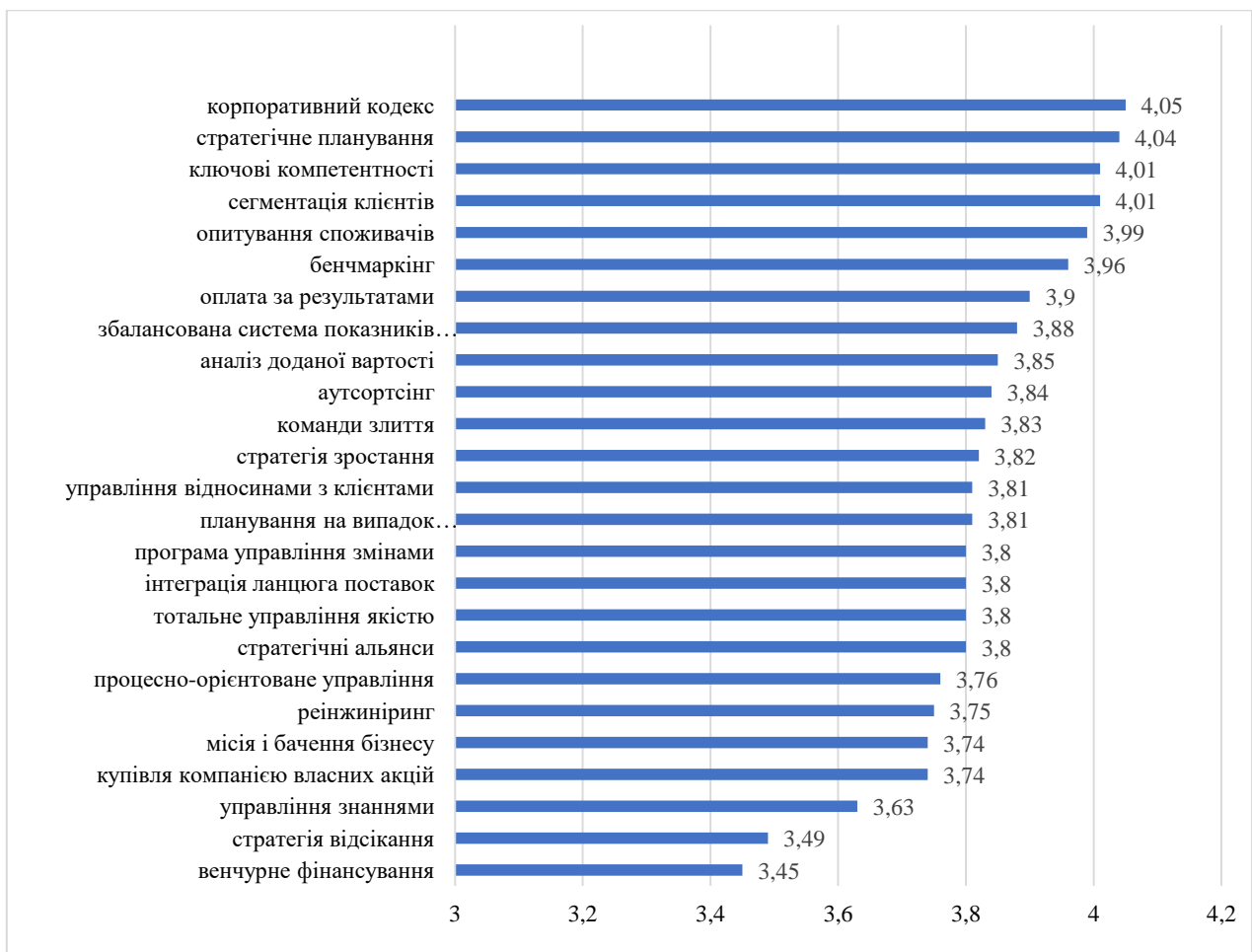

Рисунок 1.7 – Рейтинг сучасного управлінського інструментарію за п'ятибальною шкалою оцінювання [32, с. 177]

З наведеного рисунку 1.7 бачимо, що найбільш інноваційними є запровадження в системі управління конкурентоспроможністю підприємств корпоративного кодексу, стратегічного планування і визначення ключових компетентностей. Звісно, не до усіх підприємств може бути застосований такий інструментарій новітніх технологій у сфері управління конкурентоспроможністю. Тому, у третьому розділі дипломної роботи магістра спробуємо визначити дієві інструменти управління конкурентоспроможністю для підприємств комунального електричного транспорту.

Отже, дослідження теоретичних основ управління конкурентоспроможністю підприємств дозволило встановити основні фактори впливу, принципи, функції й положення управління даним процесом на рівні окремого підприємства, що в подальшому слугуватиме базою для розробки науково-методичних рекомендацій щодо оцінки рівня його конкурентоспроможності.

1.3 Методичні підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства

В результаті вивчення методичних підходів до оцінки конкурентоспроможності підприємства, погоджуємось із думкою Леськів Г. З, про те, що «методичні аспекти оцінки конкурентної позиції будь-якого підприємства повинні розглядатись у контексті загального процесу прийняття управлінського рішення, а використання того чи іншого методу для оцінки повинно відповідати інтересам зацікавлених осіб – власників, інвесторів, органів державного управління» [33, с. 66].

Існує велика кількість підходів до оцінювання конкурентоспроможності продукції, підприємства, галузі, однак єдино визнаної методики на сьогодні не існує.

О. І. Драган у своїй монографії зазначає, що «У світі існує декілька підходів до оцінки конкурентоспроможності підприємства, основними з яких є: метод, що заснований на теорії ефективної конкуренції; підходи до оцінки конкурентоспроможності підприємства, які пов'язують її рівень з показниками якості (конкурентоспроможності) продукції, що випускається; методи, засновані на теорії конкурентної переваги; метод бенчмаркінгу; методи, що засновані на методиках комплексної оцінки фінансово-господарської діяльності підприємства та ін.» [34, с. 47].

На даний час прийнято виділяти такі основні групи методів оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства, а саме: опис конкурентної боротьби, в т. ч. матричні методи; оцінка конкурентоспроможності підприємства за конкурентоспроможністю продукції; метод ефективної конкуренції (розрахунок інтегрального коефіцієнта з фінансових та техніко-економічних показників); методики з галузевою специфікою; графічні методи; рейтингові методи; методи експертних оцінок [35].

Об'єктивне існування великої кількості методів оцінки конкурентоспроможності підприємств обумовлює необхідність їх класифікації. Класифікацію методів оцінювання конкурентоспроможності підприємства наведемо у таблиці 1.5.

Таблиця 1.5 – Класифікація методів оцінювання конкурентоспроможності підприємства [36]

Ознака класифікації	Група методів	Методи
1	2	3
За способом оцінювання	Кількісні	Диференційований метод, інтегральний метод, метод різниць, метод балів
	Якісні	SWOT-аналіз, метод експертних оцінок, евристичні методи
За ступенем охоплення аспектів	Спеціальні	Конкурентоспроможність продукції, матричні методи

функціонування підприємства	Комплексні	Індексні, інтегральні методи, метод балів
За рівнем ухвалення рішення	Стратегічні	Модель БКГ, метод Мак Кінсі, модель Shell/DPM тощо
	Тактичні	Інтегральні методи, аналіз конкурентних переваг, теорія ефективної конкуренції, конкуренто-спроможність продукції, самооцінка

Кінець таблиці 1.5

1	2	3
За формою представлення результатів	Матричні	Матриця БКГ, матриця Мак Кінсі, матриця Shell/DPM, метод PIMS, матриця Ансоффа
	Індексні (аналітичні)	Інтегральні методи, метод конкурентних переваг, теорія ефективної конкуренції, конкурентоспроможність продукції
	Графічні	Радіальна діаграма, багатокутник конкуренто-спроможності, метод профілів
За показниками і змінними, що використовують під час аналізу	Методи, що характеризують ринкові позиції	Модель БКГ, метод Мак Кінсі, модель Shell/DPM, метод PIMS, модель Портера
	Методи, що характеризують рівень менеджменту	Метод LOTS, метод експертної оцінки, ситуаційний аналіз, карти стратегічних груп, бенчмаркінг
	Методи, що характеризують фінансово-економічну діяльність	Методи фінансово-економічного аналізу, методи прогнозування фінансового стану

Розглянемо вищеперераховані методи більш детально.

Назва «матричні методи оцінки» обумовлює використання при проведенні оціночних процедур матрицю. Матриця – це двовимірна прямокутна таблиця із набором якісних і кількісних характеристик. Унікальність матриці полягає у тому, що вона може містити:

1) виключно числові данні і операції (додавання, віднімання, множення, ділення), що характеризують об'єкт дослідження й оцінки суб'єкта оцінювання;

2) виключно описові дані (якісні характеристики процесу або явища, що досліджується);

3) кількісні і якісні характеристики суб'єкта дослідження.

Перевагою застосування матричних методів, зокрема при оцінюванні конкурентоспроможності підприємства, полягає у тому, що вона дозволяє одночасно аналізувати великий масив даних, переводити якісні характеристики у кількісні, застосовувати шкалу оцінювання й вплив питомої ваги значимості критерія оцінки у досліджуваному параметрі (показнику) оцінки. У поєднанні із застосуванням коефіцієнтного методу оцінювання цей метод дозволяє отримати найбільш точні показники рівня конкурентоспроможності підприємства з мінімальною ступеню суб'єктивізму з боку оцінювача. Це дуже важливо під час процедури оцінювання досягнути високого ступеню об'єктивності, оскільки оцінювання проводить людина. А людина – це не машина, вона завжди має свої судження, переконання й бажання, що може спотворити результати дослідження. Матричні методи широко використовуються не лише у математиці, а й у економіці.

До найбільш відомих слід віднести: матриця «Бостонської консалтингової групи» (БКГ); матриця «Привабливість ринку – конкурентоспроможність» так звана модель (GE/Mc Kinsey); матриця «Стадія розвитку ринку/конкурентна позиція» (модель Hofer/Schendel); матриця «Привабливість галузі – конкурентоспроможність» (модель Shell/DPM); матриця «Стадія життєвого циклу продукції – конкурентна позиція» (модель ADL/LC) та ін. [9, 29, 33, 35].

Методи, що дозволяють визначати конкурентоспроможність продукції передбачають наявність тісної залежності між рівним конкурентоспроможності продукції і конкурентоспроможності підприємства. Вважається, що саме високий рівень конкурентоспроможності продукції забезпечує конкурентну перевагу підприємству у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання в галузі (чи в одному ринковому сегменті). Оцінка конкурентоспроможності продукції

відбувається за двома ключовими параметрами – ціною та якістю. Найбільш поширеним підходом до визначення рівня конкурентоспроможності продукції є співвідношення значення інтегрального показника власної оцінюваної продукції до інтегрального показника продукції-аналога. Якщо значення рівня конкурентоспроможності оцінюваної продукції є більшим за одиницю, то прийнято розраховувати показник ефекту від використання продукції за призначенням.

До сьогодні не втратив своєї актуальності метод визначення конкурентоспроможності на основі теорії конкурентних переваг за Портером, який у свій час, виокремив два види конкурентних переваг:

1) внутрішня перевага, така, що забезпечує підприємству можливості зниження ціни продукції, й відповідно вищу рентабельність;

2) зовнішня перевага пов'язана із властивістю товару (послуги), що здатна забезпечити корисність для споживача. Товар із наявною «ексклюзивною» властивістю може бути реалізований за вищими цінами ніж аналогічний товар на ринку. Внаслідок цього, результативність фінансово-господарської діяльності буде вищою, і відповідно, конкурентоспроможність підприємства зростатиме.

Показником потенційних переваг підприємства можна вважати частку ринку, яка йому належить. Величину частки ринку розраховують за формулами:

$$q_i^* = \frac{K_i}{\sum_{i=1}^n K_i}, \quad (1.1)$$

$$q_i^* = \frac{K_i \cdot C_i}{\sum_{i=1}^n K_i \cdot C_i}, \quad (1.2)$$

$$q_i^* = \frac{\Pi_i}{\sum_{i=1}^n \Pi_i}, \quad (1.3)$$

де \mathcal{C}_i^K , \mathcal{C}_i^B – частка ринку i -го підприємства, розрахована за кількістю (загальною вартістю) реалізованої продукції;

K_i , D_i – відповідно кількість і ціна продукції, реалізованої i -го підприємством;

Π_i – обсяг продажу i -го підприємства;

n – кількість підприємств, які функціонують на цьому ринку [34, с. 48].

За результатами розрахунку частки ринку можна визначити такі рівні конкурентоспроможності підприємства (рисунок 1.8).

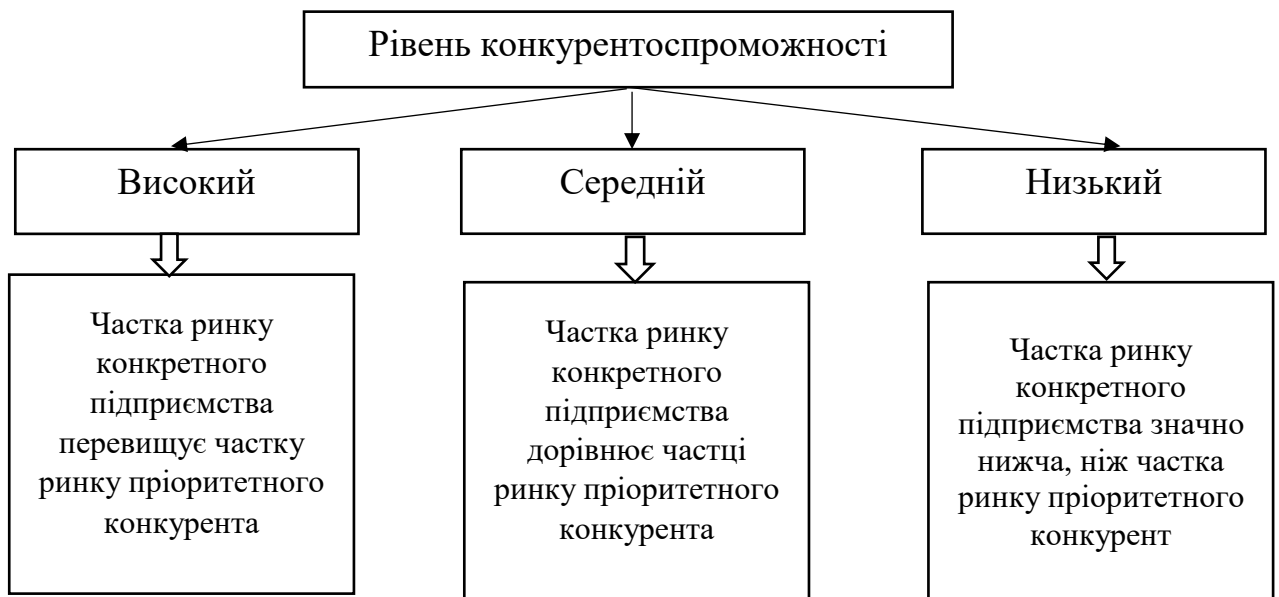

Рисунок 1.8 – Рівні конкурентоспроможності підприємства та їх характеристика

Джерело: сформовано автором за [9, 29, 33, 35].

В основу методу, заснованого на теорії ефективної конкуренції покладено теорію про те, що найбільш конкурентоспроможним буде підприємство у якому:

- 1) на високому професійному рівні організовано роботу усіх його структурних підрозділів;
- 2) застосовується прогресивна техніка і технологія;
- 3) досягнуто високий рівень коефіцієнта корисного використання усіх видів ресурсів підприємства;
- 4) запроваджено високі стандарти якості, як до організації виробничого процесу, так і до результатів діяльності (продуктів, послуг);
- 5) запроваджені нові технології управління персоналом;
- 6) система менеджменту заснована на основі реалізації концепції управлінні знаннями тощо.

За цим методом, оцінка рівня конкурентоспроможності підприємства здійснюється за оцінкою ефективності діяльності кожного структурного підрозділу підприємства. Показники, що характеризують ефективність діяльності підприємства об'єднуються у чотири групи. До першої групи, відносяться показники, що характеризують ефективність використання основних фондів, технологічність виготовлення продукції (надання послуги), технічну озброєність та ефективність використання персоналу. До другої групи належать показники, що характеризують ефективність використання оборотних активів, фінансову автономність та платоспроможність підприємства. Третя група – включає показники, що характеризують ефективність діяльності зі збуту (продукції, послуг) та з постачання (матеріалів, ресурсів) на підприємстві. Четверта група показників включає показники оцінки конкурентоспроможності продукції чи послуги, зокрема якість і ціна.

Критерії та показники оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства методом «теорії ефективної конкуренції» наведемо у таблиці 1.6

Таблиця 1.6 – Критерії та показники оцінки рівня конкурентоспроможності підприємства [35, с. 78-79]

Критерії та показники конкурентоспроможності	Роль показника в оцінці	Правило розрахунку показника
1	2	3
1. Ефективність виробничої діяльності підприємства		
1.1. Витрати на виробництво одиниці продукції, грн.	Відображає ефективність витрат при випуску продукції.	Валові витрати / Об'єм випуску продукції.
1.2. Фондовіддача, тис. грн.	Характеризує ефективність використання основних виробничих засобів	Обсяг випуску продукції / середньорічна вартість основних виробничих засобів.

Кінець таблиці 1.6

1	2	3
1.3. Рентабельність товару, %	Характеризує ступінь прибутковості виробництва товару.	Прибуток від реалізації / Повна собівартість продукції, у відсотках
1.4. Продуктивність праці, тис. грн. /чол.	Відображає ефективність організації виробництва та використання робочої сили.	Обсяг випуску продукції / Середньоспискова чисельність працівників.
2. Фінансовий стан підприємства		
2.1. Коефіцієнт автономії	Характеризує незалежність підприємства від позикових джерел.	Власні засоби підприємства / Загальна сума джерел фінансування.
2.2. Коефіцієнт платоспроможності	Відображає здатність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання і вимірює вірогідність банкрутства.	Власний капітал / Загальні зобов'язання.
2.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	Відображає якісний склад засобів, що є джерелами покриття поточних зобов'язань.	Грошові кошти і цінні папери, що швидко реалізується / Короткострокові зобов'язання.
2.4. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	Характеризує ефективність використання оборотних коштів. Відповідає часу, протягом якого оборотні кошти проходять всі стадії виробництва і звернення.	Виручка від реалізації продукції / Середньорічний залишок оборотних коштів.
3. Ефективність організації збуту та просування товарів		
3.1. Рентабельність продажу, %	Характеризує ступінь прибутковості роботи підприємства на ринку, правильність встановлення ціни товару.	Прибуток від реалізації / Обсяг продажу, у відсотках
3.2. Коефіцієнт затовареності готовою продукцією	Відображає ступінь затовареності готовою продукцією. Зростання показника свідчить про зниження попиту.	Обсяг нереалізованої продукції / Обсяг продажу

3.3. Коефіцієнт завантаження виробничих потужностей	Характеризує ділову активність підприємства, ефективність роботи служби побуту	Обсяг випуску продукції / Виробнича потужність.
3.4. Коефіцієнт ефективності реклами і засобів стимулювання збуту	Характеризує економічну ефективність реклами і засобів стимулювання збуту.	Витрати на рекламу і стимулювання збуту / Приріст прибутку від реалізації
4. Конкурентоспроможність товару		
4.1. Якість товарів	Характеризує здатність товару задовольняти потреби відповідно до його призначення.	Комплексний метод.
4.2. Ціна товару	Характеризує доступність товару для споживача	Визначається різними методами.

Графічні методи оцінки конкурентоспроможності підприємства надає наочності при встановленні результатів оцінювання. Найбільш поширеною є побудова «Радіальної діаграми конкурентоспроможності» і «Багатокутника конкурентоспроможності». Метод радара був застосований вперше в 1981 р. для багатокритеріальної оцінки конкурентоспроможності підприємства. Сутність даного методу оцінки полягає у тому, що в якості інтегрального показника оцінки рівня конкурентоспроможності виступає відносна площа радара, побудованого всередині кола за показниками, які порівнюються між собою (рисунок 1.9).

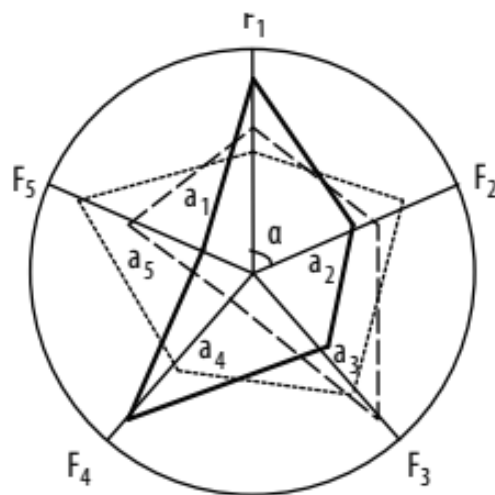

Рисунок 1.9 – Схема побудови радару конкурентоспроможності підприємства [35]

Перевагою використання графічних методів оцінки є простота та наочність. Недоліком даного методу є складність застосування великої кількості критеріїв у сукупності показника оцінки, а також неможливості врахувати питому вагу значимості кожного критерію у сукупності критеріїв показника.

При побудові радару конкурентоспроможності підприємства слід дотримуватись таких принципів:

по-перше, усі критерії у сукупності оціночного показника мають однакове значення, тобто однакову питому вагу значимості. Тому, коло розподіляється на рівні частини;

по-друге, існує чітка залежність значення показника оцінки і його віддаленості від центру радару. Так, чим ближче розташоване значення показника до центру радару, тим гірше конкурентне становище підприємства, і навпаки. Якщо значення показника наближене до центру радару, то такий показник є дестимулятором існуючого становища. Якщо показник віддалений від центру радару, то він є стимулятором підвищення конкурентоспроможності підприємства;

по-третє, шкали на радіальних прямих побудовані таким чином, щоб всі значення показників знаходились усередині оцінного круга.

Рейтинг підприємства у порівнянні з іншими підприємствами визначається на основі методу сум, методу відстаней і методу рангів, тобто методів рейтингової оцінки конкурентоспроможності.

Методи експертних оцінок передбачають залучення експертів для встановлення рівня конкурентоспроможності підприємства. Як правило, експерти беруть участь в анкетуванні, за результатами якого, визначають тенденції в діяльності підприємства та формують експертні висновки щодо загальної системи управління на підприємстві; ефективності операційної діяльності; діяльність

відділу маркетингу; ефективності використання персоналу; властивостей продукції (послуг); фінансового стану підприємства.

Методи експертних оцінок, при оцінюванні ключових показників діяльності підприємства, дає можливість врахувати силу впливу кожного критерію оцінки у сукупності показника шляхом визначення питомої ваги значимості кожного критерію у певному показнику.

Переваги та недоліки, зокрема наявність похибки, наведемо у таблиці 1.7.

Таблиця 1.7 – Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності підприємства

Метод	Переваги	Похибка
1	2	3
1. Методи, засновані на аналізі порівняльних переваг	Найбільш поширений і простий у розрахунках	Статичність отриманих оцінок, неможливість адекватно оцінити конкурентні позиції підприємства, майже не відображає взаємодію виробника продукції з ринком
2. Методи, що базуються на теорії рівноваги підприємства і галузі	Якісне оцінювання на рівні галузей різних країн	Великою мірою об'єктивно відображає лише зовнішні умови роботи, майже не характеризує здатність до адаптації
3. Методи побудовані на основі теорії ефективної конкуренції	Глибокий аналіз внутрішнього стану, можливість порівняння із середньогалузевими показниками	Складне узагальнення результатів аналізу (отримання інтегральної оцінки) та великий обсяг розрахунків, не дозволяє оцінити динаміку факторів, що впливають на рівень конкурентоспроможності
4. Методи, основані на теорії якості товару	Аналіз якості виготовленої продукції та значна увага до споживачів	Не враховується ефективність виробничо-збутової діяльності підприємства; використовується для виробників одного виду продукції; відбувається ідентифікація конкурентоспроможності продукції та підприємства
5. Матричні методи	Можливість дослідження розвитку конкуренції у динаміці	Концентрація уваги лише на одній стратегії; обмеженість кількості характеристик, що використовуються для оцінювання конкурентоспроможності
6. Інтегральний метод	Дозволяє отримати однозначні оцінки конкурентних позицій виробника; є досить простим і наочним	Не дає можливості для глибокого аналізу і виявлення резервів підвищення рівня конкурентоспроможності; не враховує галузеві особливості; обмеженість використання для підприємств зі значною номенклатурою

		товарів
7. Методи, основані на теорії мультиплікаторів	Можливість оцінити велику кількість показників підприємства	Громіздкий метод; результати є об'єктивними для нетривалого проміжку часу
8. Методи визначення позиції в конкуренції з погляду стратегічного потенціалу підприємств	Аналіз окремих елементів потенціалу	Складність інформаційного забезпечення розрахунків, трудомісткий алгоритм, оцінка лише внутрішніх чинників без дослідження впливу зовнішнього середовища
9. Методи, основані на порівнянні з еталоном	Наочний і комплексний при порівнянні	До складу досліджуваних факторів не включають показники, що характеризують силу і напрям впливу зовнішнього середовища

Джерело: сформовано автором за [5, 9, 34].

Отже, методологія оцінка конкурентоспроможності підприємства доволі обширна. Кожен з розглянутих вище методів оцінки має, як переваги, так і недоліки. Проте, кожен з цих методів може бути застосований, як поодинці, так і в комплексному поєднанні одночасно декількох методів.

Висновки до розділу 1

У сучасному світі, при досягнутому рівні розвитку продуктивних сил, коли конкурують ні міжнародній арені економіки різних країн світу, питання конкурентоспроможності підприємств набуває важливого значення оскільки, конкурентоспроможність країни визначає конкурентоспроможність галузі, а остання напряму залежить від конкурентоспроможності підприємств.

Дослідження теоретичних основ управління конкурентоспроможністю підприємства обумовило необхідність встановлення сутності економічних категорій «управління», «конкурентоспроможність», «конкурентоспроможність підприємства», «управління конкурентоспроможністю підприємства». За результатами дослідження було з'ясовано, що конкурентоспроможність

підприємства важлива економічна категорія, оскільки визначає економічні передумови забезпечення змагальності досліджуваного підприємства з іншими суб'єктами господарювання у галузі (певному сегменті ринку, зокрема у сфері пасажирських перевезень електротранспортом) за однакових умов їх функціонування.

Встановлення факторів формування конкурентоспроможності підприємства дає розуміння, що сама категорія «конкурентоспроможність» і є властивістю кожного підприємства, яка обумовлює можливість змагальності.

Під час дослідження було встановлено, що існує велика кількість наукових підходів до розуміння сутності поняття «управлінням конкурентоспроможністю підприємства». Аналіз та систематизація та існуючих визначень дозволило автору сформулювати власне трактування його сутності, а саме «під управлінням конкурентоспроможністю підприємства слід розуміти цілеспрямований процес впливу керуючої системи на керований об'єкт з метою забезпечення його здатності до здобуття конкурентної переваги у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, що функціонують в одній галузі».

Вивчення методів оцінки конкурентоспроможності підприємств показало, що існує велика кількість підходів до застосування методів для оцінки рівня конкурентоспроможності підприємств. Загалом усі методи об'єднані за класифікаційними ознаками у дев'ять груп, і всі вони по одинці чи у поєднанні між собою, застосовуються у практичній діяльності з метою ефективного управління конкурентоспроможністю підприємств.

2 Аналіз та оцінка управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

2.1 Загальна характеристика діяльності підприємства

Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс» (надалі скорочена назва – ХКП «Електротранс») – комунальне унітарне комерційне підприємство, яке на базі відокремленої частини комунальної власності територіальної громади м. Хмельницького є повним правонаступником в усіх майнових та немайнових прав і обов’язків міського управління «Хмельницькелектроавтотранс» (додаток А). Загальні відомості про підприємство наведено у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1 – Загальні відомості про підприємство

Повна назва	Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс»
Організаційно-правова форма	КОМУНАЛЬНЕ ПІДПРИЄМСТВО
Ідентифікаційний код	03328646
Юридична адреса	29016, місто Хмельницький, вул. Тернопільська, буд. 15/2
Розмір статутного капіталу	92477279,59 грн.
Засновник (Власник)	Хмельницька міська рада код ЄДРПОУ 33332218
Орган управління	ДИРЕКТОР, ПАЛАМАРЧУК ВІКТОР АНАТОЛІЙОВИЧ, керівник з 05.04.2011
Дата державної реєстрації	06.11.2003
Реєстраційний номер	1 673 120 0000 001743
Види діяльності	Код КВЕД 49.39 Інший пасажирський наземний транспорт (основний); Код КВЕД 85.32 Професійно-технічна освіта; Код КВЕД 52.29 Інша допоміжна діяльність у сфері транспорту; Код КВЕД 56.29 Постачання інших готових страв*

Орган Міндоходів, в яких юридична особа перебуває на обліку	Державна податкова інспекція у м. Хмельницькому головного управління ДФС у Хмельницькій області: Дата взяття на облік: 15.04.1998; Номер взяття на облік: 000175
Адреса електронної пошти	hkpeltrans@ukr.net
Сайт	www.trolley.org.ua
Телефон / Факс	0382671845; 0382675174 / 0382670315
Номера, серії, дати видачі та термін строк дії ліцензій	Ліцензія Міністерства транспорту та зв'язку України серія АГ №593180 від 16.11.2011 на надання послуг з перевезення пасажирів і небезпечних вантажів автомобільним транспортом
Система оподаткування	Загальна
Індивідуальний податковий номер	033286422259
Структурні відокремлені підрозділи	Відсутні

Підприємство створено з метою здійснення господарської діяльності для досягнення економічних і соціальних результатів з метою отримання прибутку, а також забезпечення високого рівня культури обслуговування пасажирів, санітарного стану та збереження закріпленого майна. Основним видом діяльності підприємства є внутрішньоміське перевезення пасажирів тролейбусами. Планове завдання щодо обсягів виконання транспортної роботи встановлюється міським виконавчим комітетом. Також підприємство надає організаціям та населенню такі послуги: перевезення вантажів та пасажирів автомобільним транспортом; виготовлення столярних та металовиробів; розміщення та прокат реклами в салонах та на бортах тролейбусів, на опорах контактної мережі; миття автотранспорту; проведення електротехнічних випробувань кабелів, інструментів; здача в оренду приміщень; проживання у гуртожитках; громадське харчування та роздрібна торгівля; проведення медичного огляду; виготовлення дровоколу; шліфування колінвалів двигунів тракторів, спецтранспорту та легкових автомобілів; поклейка автокамер; послуги служби енергогосподарства, а саме: випробування електрозахисних засобів; супроводження негабаритного вантажу; вимірювання: опору заземлюючих пристроїв; ізоляції електропроводки; опору ізоляції переносного електроінструмента; опору ізоляції електродвигуна; опору ґрунту; петлі «фаза-нуль»; трасування КЛ-10/0,4 кВ; складання паспорта на контур заземлення; випробування: кабелю (розрядного устрою); силових

трансформаторів; масляного вимикача до 6 кВ; трансформаторного масла; вентильного розрядника 1-10 кВ.

Вироблення стратегії маркетингу потребує вирішення підприємства головного завдання – надання транспортних послуг та збільшення їх частки у міських пасажирських перевезеннях. В даний час ХКП «Електротранс» складається з двох депо загальною місткістю 225 машино-місць з технологічним обладнанням, енергослужби, гаража, ремонтно-будівельної ділянки, адміністративно-управлінського апарату. Станом на 1.01.2022 року протяжність контактної мережі живлення в одноколіїному напрямку (в два проводи) становить 146,4 км, а загальна потужність тягових підстанцій на кінець кварталу становила – 34 252 кВт. Кількість тягових підстанцій – 19 одиниць, у тому числі 18 – на телеуправлінні. Протяжність мережі постійного струму – 83,6 км. Для досягнення поставлених цілей підприємство ХКП «Електротранс» забезпечує:

- організацію транспортного процесу з усіх видів перевезень відповідно до чинних нормативів, графіків та розкладів руху тролейбусів;
- забезпечує ефективну експлуатацію рухомого складу, контроль за його роботою на лінії;
- забезпечує культуру обслуговування та безпеку перевезення пасажирів при здійсненні пасажирських перевезень.

Структура управління підприємством включає 14 відділів, одне депо, енергослужбу, гараж і ремонтно-будівельну ділянку.

Невиробнича сфера підприємства включає два гуртожитки, цех громадського харчування, навчальний центр, медпункт.

Управління всією виробничо-господарською діяльністю підприємства здійснює директор підприємства. У прямому підпорядкуванні директора підприємства: головний інженер, заступник директора, заступник директора з економічних питань, головний бухгалтер, відділ юридичної та кадрової роботи.

Організація відділів, служб, бюро визначається з урахуванням нормативів чисельності для підрозділів, із запровадженням посад з урахуванням відповідних норм керуваності та обслуговування.

Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс» обслуговує населення на 19 тролейбусних та на 7 автобусних міських маршрутах. Щоденно на маршрутах працює 73 тролейбуса та 8 автобусів. Щорічний обсяг пасажирських перевезень близько 40 млн. пасажирів. Кількість працюючих близько 600 чоловік. Станом на 31 грудня 2022 року балансова (залишкова) вартість основних засобів становить 157,3 млн. грн. Для підтримки технічної готовності тролейбусів проводяться всі види обслуговувань, а також середні ремонти. На сьогодні, 20 % тролейбусів мають низько підлогову конструкцію, що забезпечує зручний вхід у салон для літніх людей, а також пасажирів з дитячими візками та великогабаритним багажем. За звітний рік (2022 р.) проведено 16 середніх ремонтів. На даний час відпрацювали нормативний строк експлуатації 92,5 % тролейбусів і 40 % автобусів. Маршрутна мережа підприємства є усталеною транспортною системою, яка, тим щонайменше, в разі потреби піддається оптимізації та поліпшенню. Відбувається впровадження та обкатка нових маршрутів, обслуговуваних комфортабельними автобусами, які курсують магістральними вулицями і пов'язують найбільш віддалені один від одного райони міста.

Комунальне підприємство по організації роботи міського пасажирського транспорту забезпечує організацію перевезення пасажирів на 40 маршрутах міста, де щоденно працює в середньому 387 автомобілів. У диспетчерських службах підприємства використовується єдина міська система відеоспостереження, що дозволяє в реальному часі відстежувати ситуацію на основних перехрестях та в салонах транспортних засобів. Придбано сучасні програмні комплекси електронного документообігу та автоматизації процесів управління рухом громадського транспорту. Здійснено перехід на єдину систему закупівель.

Почалося використання інформаційних сервісів для пасажирів. Відкрито офіційний сайт компанії, в мережі Інтернет розміщені розклади руху маршрутів та сервіс online-стеження за переміщенням тролейбусів та автобусів. Підприємство діє за рахунок госпрозрахункової діяльності та компенсацій за пільговий проїзд окремих категорій громадян.

Підвищення рівня інтенсифікації виробництва є однією з найважливіших проблем розвитку економіки на сучасному етапі. Під інтенсивною формою розширеного відтворення розуміють форму, за якої темпи росту показників, що характеризують результати виробництва [37, с. 122]. Можна виділити загальні показники оцінки рівня інтенсифікації виробництва і часткові показники, які характеризують, наприклад, рівень інтенсифікації використання тих чи інших видів ресурсів, окремих напрямків розвитку виробництва.

Для оцінки досягнутого рівня інтенсифікації виробництва на ЖКП «Електротранс» за 2020-2022 рр. використаємо дані таблиці 2.2.

Інформаційною базою для проведення даного аналізу є форма № 2 «Звіт про фінансові результати», форма № 1-ПВ «Звіт з праці» (додатки Б1-Б3, В1-В3).

Таблиця 2.2 – Характеристика показників інтенсифікації виробництва ЖКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показники	Дані по рокам			Темп приросту, %	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021 / 2020 рр.	2022 / 2021 рр.
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	97221	124263	187969	27,8	51,3
Середньооблікова чисельність штатних працівників, осіб	626	645	570	3,0	-11,6
Матеріальні витрати, тис. грн	35119	85387	89513	143,1	4,8
Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн	163281	149489,5	149827,5	-8,4	0,2
Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн	9117,0	9189,0	13644,0	0,8	48,5
Продуктивність праці, тис. грн/особу	155,31	192,66	329,77	24,0	71,2
Матеріаловіддача, грн	2,77	1,46	2,10	-47,3	43,8

Віддача основних засобів, грн	0,60	0,83	1,25	38,3	50,6
Оборотність оборотних активів (кількість обертів)	10,66	13,52	13,78	26,8	1,9
Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн	97631,88	102524,16	90890,4	5,0	-11,34

Так, за даними наведеними у таблиці 2.2 бачимо, що чистий дохід від реалізації продукції у звітному 2022 році зріс відносно попереднього 2021 року на 51,3 %, а у порівнянні із базовим 2020 роком – 93,3 %. Середньооблікова чисельність штатних працівників у звітному році відносно попереднього скоротилась на 11,6 %, а відносно базового – на 8,9 %. Матеріальні витрати у звітному 2022 р. зросли на 4,8 %. Середньорічна вартість основних фондів у звітному 2022 р. зросла відносно попереднього 2021 р. на 0,2 %, у той час як показник фондіввіддачі зріс на 50,6 %. Середньорічна вартість оборотних активів зросла у звітному році відносно попереднього на 48,5 %, а кількість оборотів практично не змінилась (зросла на 1,9 %). Матеріальна віддача у звітному 2022 році зросла відносно попереднього 2021 р. на 43,8 %, а у порівнянні із базовим 2020 роком скоротилась на 24,2 %. Фонд оплати праці скоротився у 2022 р. відносно 2021 р. на 11,34 %.

Аналізуючи загальні тенденції динаміки основних показників рівня інтенсивності ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр., необхідно враховувати економічні умови цього періоду: часто інфляційні процеси та зростання цін лише створюють видимість збільшення поточних витрат виробництва та фондів вкладень, але не збільшують їх натурально-речових обсягів. У зв'язку з цим, особливої актуальності набувають натуральні показники, такі, як: наявність основних виробничих засобів і енергетичних потужностей, рівень механізації виробничих процесів, забезпеченість кваліфікованими кадрами [38, с. 38].

Ефективність діяльності підприємства проаналізуємо за даними, що характеризують основні техніко-економічні показники ХКП «Електротранс» (таблиця 2.3).

Таблиця 23 – Основні техніко-економічні показники ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

№ п/п	Показник	Рік			Темпи зростання,%	
		2020	2021	2022	2021/ 2020 рр.	2022/ 2021 рр.
1	2	3	4	5	6	7
1.	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн	97221	124263	187969	127,8	151,3
2.	Середньооблікова чисельність штатних працівників, осіб	626	645	570	103,0	88,4
3.	Чистий дохід на штатного працівника, тис. грн / особу	155,31	192,66	329,77	124,1	171,12
4.	Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн	97631,88	102524,16	90890,4	105,0	88,66
5.	Середньорічна заробітна плата одного працюючого, тис. грн/ особу	155,96	158,95	159,46	101,9	100,3
6.	Повна собівартість реалізованої продукції, тис. грн	105790	141319	209539	133,6	148,3
7.	Чистий фінансовий результат прибуток, тис. грн збиток, тис. грн	- 15846	- 16928	3867 -	- 106,8	- -
1	2	3	4	5	6	7
8.	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, грн	1,10	1,14	1,11	103,6	-2,6
9.	Рентабельність (збитковість): доходу, % витрат	-	-	1,8 -	X	X
10.	Середньорічна вартість основних фондів, тис. грн	163281	149489,5	149827,5	91,6	100,2
11.	Фондовіддача грн.	0,60	0,83	1,25	138,3	150,6

За даними наведеними у таблиці 2.3 бачимо, що виручка від наданих послуг (виконаних робіт) у 2020-2022 роках скоротилась на 27,1 %, у 2021 році – чистий дохід від наданих послуг збільшився на 27,9 %. Незважаючи на зростання тарифів на проїзд в громадському транспорті, підприємство несе збитки в наслідок того, що з міського бюджету повністю не компенсується перевезення пасажирів пільгових категорій. Загалом, за останні три роки витрати на одну гривну реалізованої продукції зросли на 0,9 % (рисунок 2.1).

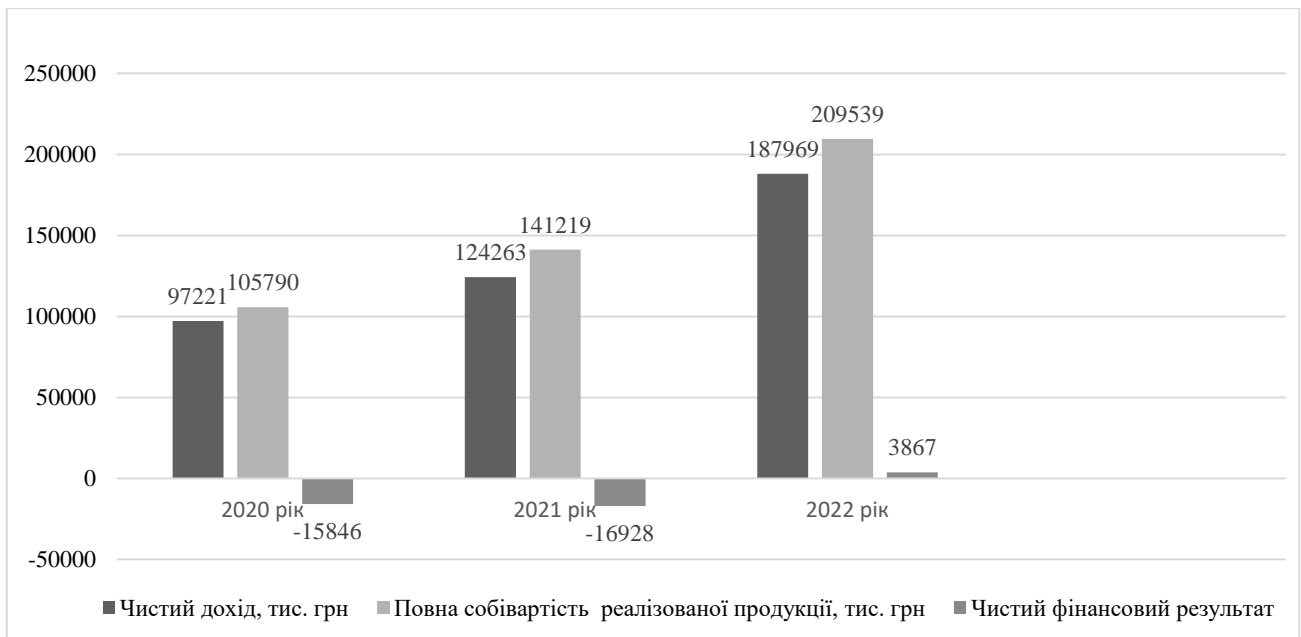

Рисунок 2.1 – Динаміка фінансових показників ХКП «Електротранс» за 2020-2022 роки

На зменшення перевезень вплинули і карантинні обмеження, зняття та обмеження окремих тролейбусних та автобусних маршрутів. Чистий збиток по роках мав такі значення: (-15846) тис. грн в 2020 році; (-16928) тис. грн у 2021 році; 3867 тис. грн – у звітному 2022 р..

Собівартість наданих послуг (повна) зросла за 2020-2022 роки на 98 %. Така динаміка показника собівартості реалізованої продукції вплинула на зростання витрат на 1 гривню реалізованої продукції, зокрема з 1,10 грн у 2020 році до 1,14 грн у 2021 році, і до 1,11 грн у звітному 2022 році.

Не враховуючи те, що попередні (2020 і 2021) роки були збитковими, у 2022 році показник чистого фінансового результату було зафіксовано на рівні 3867 тис. грн.

Величина чистого доходу в розрахунку на одного штатного працівника мала тенденцію до зростання, зокрема зі 155,96 тис. грн на особу у базовому 2020 р. до 329,77 тис. грн на особу у звітному 2022 р., або на 112,3 % (більше ніж у два рази).

Аналіз технічного забезпечення господарської діяльності є важливим елементом у системі управління виробництвом, дієвим засобом виявлення внутрішньогосподарських резервів, основою розробки науково обґрунтованих планів та управлінських рішень.

Джерелом інформації для такого аналізу є планово-нормативні дані, матеріали оперативного, бухгалтерського обліку. Основні завдання економічного аналізу господарської діяльності:

– дослідження економічних явищ, факторів та причин, що зумовили позитивні та негативні відхилення від бази порівняння;

– об'єктивна оцінка ефективності господарської діяльності;

– прогнозування очікуваних економічних результатів виявлення внутрішньогосподарських резервів, невикористаних можливостей для зростання виробництва. Аналіз наявності, структури та використання основних фондів підприємства проведемо на основі даних таблиці 2.4.

Таблиця 2.4 – Структура основних виробничих фондів основного виду діяльності ХКП «Електротранс»

Показник	Наявність на кінець року, тис. грн			Структура основних фондів, %		
	2021 р.	2022 р.	абсолютне відхилення	2021 р.	2022 р.	абсолютне відхилення
Основні фонди, всього	142405	157250	14845	100,0	100,0	0
1. Будівлі, споруди та передавальні пристрої	6983	5835	-1148	4,9	3,7	-1,2
2. Машини та обладнання	1775	1521	-254	1,25	0,97	-0,28
3. Транспортні засоби	133608	149879	16271	93,83	95,3	1,47
4. Інструменти, прилади, інвентар	20	6	-14	0,01	0,00	-0,01
5. Тимчасові споруди	19	9	-10	0,01	0,03	0,02

За результатами аналізу даних таблиці 2.4 бачимо, що вартість основних фондів у звітному 2022 році зростає на 14845 тис грн або на 10,4 %. Дослідження

структури основних фондів ХКП «Електротранс» показав, що преволуюче значення для підприємства має наявність транспортних засобів, зокрема 95,3 %. Це і не дивно, оскільки пасажирські перевезення є основою операційної діяльності досліджуваного підприємства. Усі інші наявні основні фонди, такі як: тимчасові споруди; інструменти, прилади, інвентар; машини та обладнання; будівельні споруди та передавальні пристрої – займають найменшу питому вагу у структурі основних фондів, зокрема від 0,03 % до 4,9 %. Слід також відзначити, що протягом досліджуваного періоду структура основних фондів істотно не змінилась. Особливу увагу при аналізі ресурсного забезпечення підприємства слід приділити питанню наявності та руху основних фондів підприємства (таблиця 2.5, додатки Г1 – Г3).

З даних таблиці 2.5 бачимо, що рух основних фондів на підприємстві здійснюється безперервно. Слід відзначити, що у звітному 2022 році надійшло на 29250 тис. грн або у 19,8 рази. При цьому, вибуло основних фондів на суму 15958 тис. грн, що на 14845 тис. грн менше від суми надходжень основних фондів.

Таблиця 2.5 – Наявність та рух основних фондів ХКП «Електротранс» у 2021-2022 рр.

Показник	Наявність на початок року	Надійшло	Вибуло	Наявність на кінець року
		всього	всього	
2021 рік				
Всього, тис. грн	156641	1553	15789	142405
в т.ч.:				
– інвестиційна нерухомість;	67		67	0
– будівлі, споруди та передавальні пристрої;	8299	149	1316	6983
– машини та обладнання;	1996		370	1775
– транспортні засоби;	146202	1404	13998	133608
– інструменти, прилади, інвентар	37		17	20
– тимчасові споруди;	30		11	19
– малоцінні активи	10		10	0
2022 рік				
Всього, тис. грн	142405	30803	15958	157250
в т.ч.:				

– інвестиційна нерухомість;	0	-	-	0
– будівлі, споруди та передавальні пристрої;	6983	170	1318	5835
– машини та обладнання;	1775	102	356	1521
– транспортні засоби;	133608	30220	13949	149879
– інструменти, прилади, інвентар	20		14	6
– тимчасові споруди;	19		10	9
– малоцінні активи	0	311	311	0

Найвагомішою у переліку є вартість основних фондів за групою «транспортні засоби», що обумовлено особливістю операційної діяльності ЖКП «Електротранс».

Ефективність використання основних виробничих фондів досліджуваного підприємства наведемо у таблиці 2.6.

З даних, приведених у таблиці 2.6 бачимо, що у попередньому 2021 р. показник середньорічної вартості основних фондів мав тенденцію до скорочення, зокрема скоротився на 13791,5 тис. грн відносно базового 2020 р., проте у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. – зріс на 338 тис. грн. Загалом за останні три роки середньорічна вартість основних фондів скоротилась з 163281 тис. грн до 149827,5 тис. грн або на 8,2 %.

Таблиця 2.6 – Показники використання основних виробничих фондів ЖКП «Електротранс» за 2021-2022 рр.

Показник	Рік			Абсолютне відхилення	
	2020	2021	2022	(2021-2020)	(2022-2021)
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	97221	124263	187969	27042	63706
2. Середньорічна вартість основних виробничих фондів, тис. грн	163281	149489,5	149827,5	-13791,5	338
3. Середньооблікова чисельність штатних працівників, осіб	626	645	570	19	-75
4. Середньорічна вартість оборотних активів, тис. грн	9117,0	9189,0	13644,0	72	4455
5. Вартість устаткування, тис. грн	148198	135383	151400	-12815	16017
6. Фондовіддача, грн	0,60	0,83	1,25	0,23	0,42
7. Фондомісткість, грн	1,67	1,20	0,79	-0,47	-0,41
8. Фондоозброєність, грн/особу	260,83	231,77	262,86	-29,06	31,09
9. Технічна озброєність праці,				-26,84	55,71

грн/особу	236,74	209,90	265,61		
10. Чистий фінансовий результат, тис. грн	-15846	-16928	3867	-1082	20795
11. Рентабельність підприємства, %	-	-	2,4	-	+2.4

Збільшення фондівдачі при одночасному зменшенні фондомісткості впродовж досліджуваного періоду свідчить про ефективне використання основних фондів [39, с. 19].

Протягом останніх трьох років ефективність використання основних фондів зростала, зокрема з 0,60 грн у 2020 р. до 1,25 грн у 2022 р. або у 2,1 рази.

Питома вага середньорічної вартості активної частини основних фондів підприємства становила від 90,8 % у базовому 2020 р. до 95,7 у звітному 2022 р.

Позитивний вплив на зміну фондівдачі протягом аналізованого періоду мало зменшення частки вартості основних засобів у загальній вартості основних засобів підприємства. Усі ці процеси спричинені такими основними чинниками: попитом на виконання робіт, що стимулює його виробництво, наявністю значної питомої ваги морально і фізично застарілих основних фондів [40, с. 349].

Технічна озброєність у звітному році також покращилась, зокрема зросла на 27 %. У звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. на 11,6 % показник фондоозброєності праці зріс на 13,3 %.

Важливою умовою безперебійної роботи підприємства є повна забезпеченість потреби в матеріальних ресурсах джерелами покриття. Вони можуть бути зовнішніми (ресурси, що надходять від постачальників) і внутрішніми (скорочення відходів сировини, використання вторинної сировини і т. ін.). Реальна потреба в завезенні матеріальних ресурсів із сторони – це різниця між загальною потребою у певному виді матеріалу і сумою власних джерел її покриття. При аналізі забезпеченості підприємства матеріальними ресурсами в першу чергу перевіряють якість плану матеріально-технічного постачання. Перевірку реальності плану починають з вивчення норм і нормативів, що

покладені в основу розрахунку потреби підприємства в матеріальних ресурсах. Потім перевіряється відповідність плану постачання потребам виробництва продукції й утворення необхідних запасів виходячи з прогресивних норм витрат ресурсів.

Перевірку здійснюють по кількості матеріалів, їх якості, типорозмірам, строкам постачання. Виконання договорів аналізується по даним оперативного обліку. При цьому аналізується, як організована перевірка кількості і якості матеріалів при їх прийомці, чи пред'являє підприємство претензії постачальникам при виявленні недочетів або зниженні якості матеріалів [41, с. 64]. Розпочнемо аналіз забезпеченості та використання матеріальних ресурсів підприємства розпочнемо з аналізу елементів операційних витрат (таблиця 2.7).

Таблиця 2.7 – Аналіз елементів операційних витрат ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Елементи витрат	Сума, тис. грн			Структура витрат, %		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Матеріальні витрати	35119,0	42 570,0	51027,0	21,7	24,2	26,4
Витрати на оплату праці	81 357,0	85 387,0	89513,0	50,4	48,5	46,3
Відрахування на соціальні заходи	17 813,0	18 413,0	17950,0	11,0	10,4	9,3
Амортизація	14 692,0	14 717,0	15757,0	9,1	8,4	8,2
Інші операційні витрати	12 562,0	14 999,0	18895,0	7,8	8,5	9,2
Разом	161 543,0	176 086,0	193142,0	100	100	100

На основі розрахованих показників елементів операційних витрат, зведених в таблиці 2.7 бачимо, що на підприємстві сума матеріальних витрат збільшилась з 42 570 тис. грн. до 51027 тис грн або на 19,9 % відносно попереднього 2021 року, і на 45,3 % у порівнянні із базовим 2020 роком.

Витрати на оплату праці зросли протягом цих трьох років всього на 10 %, і відповідно відрахування на соціальні заходи. Витрати на амортизацію в 2022 році збільшились на 7,5 % починаючи з 2020 року. Інші операційні витрати підприємства складають на 2022 рік 18895,0 тис. грн., тобто сума витрат збільшилась з 2020 року на 633,3 тис. грн або на 50 %. Отже, сума усіх операційних витрат за 2020-2022 роки зросла на 19,6 %. Такий ріст може

спричинити зниження виробітку продукції через погіршення використання основних фондів, збільшення норм витрат сировини і матеріалів, що в свою чергу спричиняє зменшення прибутку підприємства і відповідно його рентабельності. Динаміку показників елементів операційних витрат зображено на рисунку 2.2.

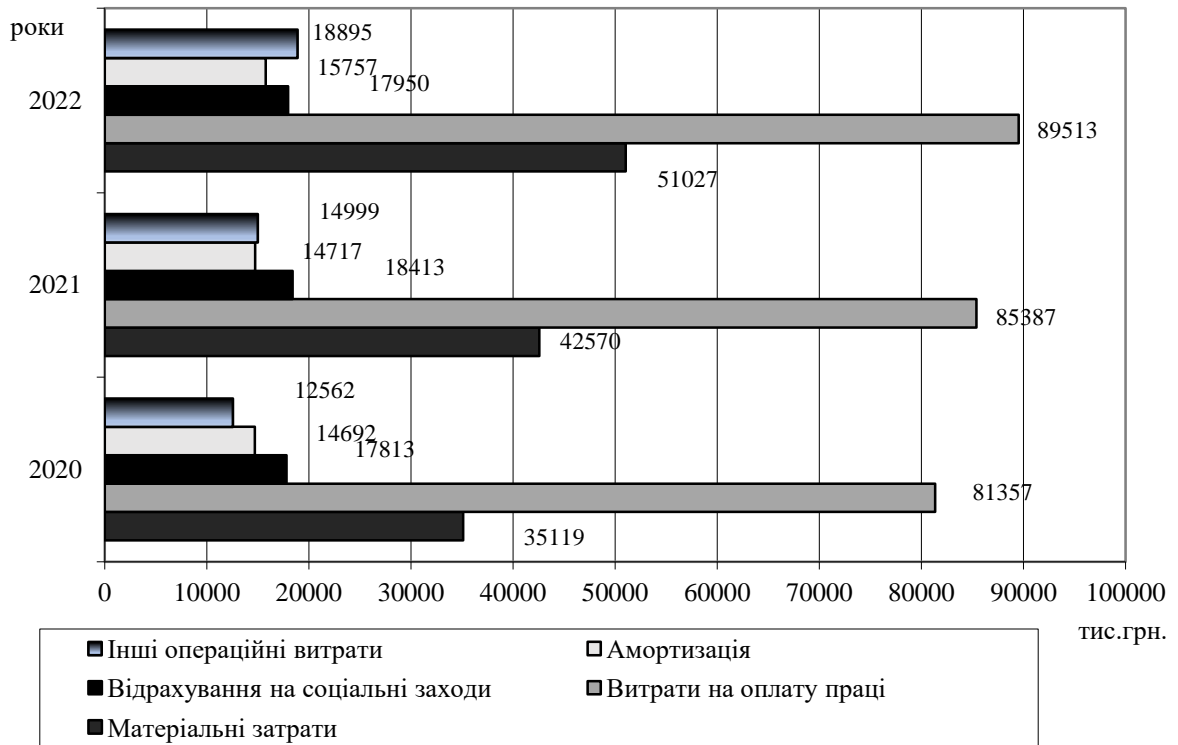

Рисунок 2.1 – Динаміка значень елементів операційних витрат
ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Основною метою аналізу шляхів зниження операційних витрат полягає у виявленні і мобілізації наявних на підприємстві резервів виробництва з метою систематичного зменшення витрат. Тому, зниження операційних витрат можна досягнути за рахунок економного використання сировини, матеріалів, палива, енергії, більш повного використання виробничих потужностей, що сприяє зниженню цін на продукцію, роботи та послуги.

Дослідження питомої ваги матеріальних витрат в операційних витратах проведемо на основі даних таблиці 2.8.

Таблиця 2.8 – Динаміка питомої ваги матеріальних витрат в операційних

витратах ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Рік			Темп зростання,% (2022/2021 р.)
	2020	2021	2022	
1. Матеріальні витрати, тис. грн	35119,0	42 570,0	51027,0	19,9
2. Операційні витрати (разом), тис. грн	161543	176086	193142	9,7
3. Питома вага матеріальних затрат в сукупних операційних витратах, %	21,7	24,2	26,4	-

Аналіз даних таблиці 2.8 показав, що на досліджуваному нами підприємстві зростає і величина матеріальних витрат, і величина операційних витрат. При цьому темп зростання матеріальних витрат є більш динамічним у порівнянні із темпом зростання операційних витрат, оскільки темп зростання матеріальних витрат у 2022 р. становив 19,7 %, а операційних витрат – 9,7 %.

У порівнянні із базовим 2020 р. у звітному 2022 р. динаміка цих показників теж мала позитивну тенденцію, оскільки матеріальні витрати зросли на 45,2 %, в операційні витрати на 19,5. Звісно, зростання операційних витрат є негативним явищем для підприємства, але це неминуче об'єктивне явище.

Негативне явище прослідковується у швидких темпах зростання матеріальних витрат на підприємстві. Ефективність витрат матеріальних ресурсів можемо оцінити за даними наведеними у таблиці 2.9.

Таблиця 2.9 – Динаміка матеріаловіддачі та матеріаломісткості ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Рік			Темпи зростання, %	
	2020	2021	2022	2021/2020 рр	2022/2021 рр.
1. Чистий дохід від реалізації (товарів, робіт, послуг) продукції, тис. грн	97221	124263	187969	127,8	151,3
2. Матеріальні затрати, тис. грн	35119	85387	89513	243,1	104,8
3. Матеріаловіддача, грн	2,77	1,46	2,10	52,7	143,8
4. Матеріаломісткість, грн	0,36	0,69	0,47	191,7	68,1

З наведених даних у таблиці 2.9 бачимо, що ефективність використання

матеріальних ресурсів на підприємстві у звітному 2022 році відносно попереднього 2021 р. значно підвищилась. Так, матеріаломісткість на підприємстві скоротилась на 31,9 %. А показник матеріаловіддачі не просто зріс, а підвищився швидшими темпами ніж скорочувалась матеріаломісткість, а саме зросла на 43,8 %.

З переходом до ринкової економіки аналіз трудових ресурсів набрав більшої ваги, оскільки робоча сила має вартісну оцінку та є конкурентною на ринку праці. Від забезпеченості підприємства необхідними трудовими ресурсами, їх раціонального використання, високого рівня продуктивності праці залежить ефективне використання обладнання, механізмів і, як результат, збільшення обсягів виробництва продукції, прибутку та ряду інших економічних показників [42, с. 178]. Економічні й соціальні гарантії праці, з одного боку, і жорсткі умови трудової діяльності – з іншого, формують сферу глибоких аналітичних досліджень кадрового потенціалу підприємства. Із дослідженням забезпеченості підприємства робочою силою проводиться аналіз використання робочого часу, адже раціональне використання робочого часу – головний резерв зростання продуктивності праці. Він дає змогу збільшити випуск продукції з мінімальними витратами. Тому у даній статті проведений аналіз використання робочого часу за двома напрямками: виявлення втрат робочого часу і непродуктивного використання робочого часу [43, с. 205].

Проведемо аналіз використання персоналу за даними таблиці 2.10.

Таблиця 2.10 – Аналіз основних трудових показників ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Рік			Темп приросту, %	
	2020	2021	2022	2021/2020 рр.	2022/2021 рр.
1. Середньооблікова чисельність штатних працівників, осіб	626	645	570	3,0	-11,6

2. Відпрацьовано всього робочого часу штатними працівниками, тис. люд.-год.	1322	1290	963	-2,4	-25,3
2. Відпрацьовано за рік одним штатним працівником днів	251	250	257	-0,4	2,8
3. Середня тривалість робочого дня, год.	8,41	8,0	6,6	-4,9	-17,5

З даних, наведених у таблиці 2.10 видно, що середньооблікова чисельність персоналу у попередньому 2021 р. відносно попереднього 2020 р. зросла на 19 осіб або на 3 %, а у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. – скоротилась на 75 осіб або на 11,6 %. У порівнянні із базовим 2020 р. у звітному 2022 р. чисельність персоналу підприємства скоротилась на 56 осіб або на 8,9 %.

Фонд ефективного робочого часу відпрацьований усіма штатними працівниками у звітному 2022 р. скоротився на 25,3 % відносно попереднього 2021 р., а у порівнянні із базовим 2020 р. – на 27,2 %. При цьому, кількість робочих днів зросла у звітному 2022 р. – на 7 днів. Таке скорочення величини фонду робочого часу відбулось у зв'язку із суттєвим скороченням тривалості робочого дня, зокрема з 8,0 год. до 6,6 год. або на 17,5 %. Зазначимо, що у зв'язку із війною в Україні кількість робочих днів у році зросла, але тривалість робочого дня скоротилась. Пов'язано це із війною, тривалістю повітряних тривог і тривалістю «блек-аутів» у 2022 р.

Ефективність використання персоналу досліджуваного підприємства проведемо на основі даних таблиці 2.11.

З даних наведених у таблиці 2.11 бачимо, що загалом у звітному 2022 році встановлена позитивна тенденція щодо покращення ефективності використання персоналу підприємства. Так, на тлі значного скорочення загальної чисельності штатних працівників, зокрема на 11,6 %, чисельність робітничого персоналу скоротилась меншими темпами і становило 10,8 %. При цьому ефективність праці робітничого персоналу істотно зросла.

Таблиця 2.11 – Динаміка показників, що характеризують ефективність праці персоналу ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Рік			Темп зростання, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020 рр.	2022 / 2021 рр.
1. Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	97221	124263	187969	27,8	51,3
2. Середньооблікова чисельність штатних працівників, усього осіб	626	645	570	3,0	-11,6
3. Середньооблікова чисельність робітників, осіб	518	544	485	5,0	-10,8
4. Питома вага робітників в загальній чисельності персоналу, %	82,7	84,3	85,1	-	-
5. Відпрацьовано днів одним робітником за рік, дні	251	250	257	-0,4	2,8
6. Середня тривалість робочого дня, год.	8,41	8,0	6,6	-4,9	-17,5
7. Загальна кількість відпрацьованого часу за рік робітниками:					
тис. людино-днів	130,02	136,0	124,65	4,6	-8,3
тис. людино-годин	1321,43	1088,0	822,66	-17,7	-24,4
8. Середньорічний дохід на 1 особу:					
одного працюючого, тис. грн	155,31	192,66	329,77	24,0	71,1
одного робітника, тис. грн	187,69	228,42	387,56	21,8	69,7
9. Середньоденний виробіток робітника, грн	747,74	913,69	1507,97	22,2	65,0
10. Середньогодинний виробіток робітника, грн	73,57	114,21	228,49	55,2	100,1

Так, у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. середньоденний виробіток в розрахунку на одного робітника зріс на 65,0 %, а у порівнянні із базовим 2020 р. – на 101,6 % (тобто більше ніж у 2 рази). Така ж сама тенденція і зі зростанням величини середньогодинного виробітку в розрахунку на одного робітника.

При аналізі ефективності діяльності персоналу підприємства особливу увагу слід приділити дослідженню результатів діяльності управлінського персоналу, адже саме від компетентності керівного складу персоналу безпосередньо залежить ефективність результатів фінансово-господарської діяльності підприємства.

Аналіз показників, що характеризують ефективність системи управління на підприємстві наведемо у таблиці 2.12.

Таблиця 2.12 – Динаміка основних показників ефективності управління на ЖКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Дані по рокам			Темп приросту, %	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021 / 2020 рр.	2022 / 2021 рр.
1 Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції, тис. грн	97221	124263	187969	27,8	51,3
2 . Середньооблікова чисельність штатних працівників, усього осіб у т.ч. управлінського персоналу, чол.	626	645	570	3,0	-11,6
3 Операційний прибуток, тис. грн збиток, тис. грн	- 40913	- 19087	37218 -	100 -	- -
4 Загальні операційні витрати, тис. грн	105790	141319	209539	133,6	148,3
5 Фонд оплати праці штатних працівників, тис. грн всього – управлінського персоналу, тис. грн	97631,88 17573,58	102524,16 16403,84	90890,4 14724,24	5,0 -6,6	-11,34 -10,2
6 Обсяг реалізації на 1 управлінського працівника тис. грн	900,19	1230,33	2211,4	36,7	79,9
7 Питома вага управлінських працівників в загальній чисельності, %	17,3	15,7	14,9	-	-
8 Питома вага заробітної плати управлінського персоналу у загальному ФЗП, %	18,0	16,0	16,2	-	-

З таблиці 2.12 видно, що чистий дохід від реалізації продукції та послуг підприємства щороку неухильно зростає, при цьому, у звітному 2022 р. він зріс відносно попереднього 2021 р. на 51,3 %, а у порівнянні із базовим 2020 р. – на 93,3 %. Чисельність персоналу за останні три роки скоротилась на 56 осіб, у т.ч. чисельність управлінців на підприємстві зменшилась на 23 особи.

У 2020-2021 рр. діяльність підприємства була збитковою. Головна причина такого розміру збитковості підприємства обумовлена карантинними обмеженнями під час всесвітньої пандемії коронавірусної інфекції. Після «епідемічного стресу»

Україна опинилась у війні. Попри усі негаразди і страхіття війни ХКП «Електротранс» зуміло відновити свій потенціал, мобілізувати свої зусилля і досягнути під час війни перевищення результату операційної діяльності над затратами.

Також, слід вказати на те, що під час війни, у звітному 2022 р. управлінський персонал проявив професіоналізм, і спромігся забезпечити зростання фінансово-економічних показників діяльності підприємства. З даних таблиці 2.9 бачимо, що обсяг реалізації продукції та послуг у розрахунку на одного управлінського працюючого у звітному році відносно попереднього року зріс на 79,9 %.

Продуктивність праці та її оплата є взаємозумовленими економічними категоріями; їх взаємозв'язок характеризує рівень відповідності темпів зростання заробітної плати і продуктивності праці: чим вищі темпи підвищення продуктивності праці, тим ширші можливості на підприємстві для зростання оплати трудового внеску працівників, зайнятих у виробництві, й навпаки. За таких умов підприємство має змогу вести розширене відтворення, виробляти достатню кількість продукції з найменшими витратами [44, с. 212].

Аналіз складу фонду оплати праці на ХКП «Електротранс» подано у таблиці 2.13.

Таблиця 2.13 – Аналіз фонду оплати праці ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Рік			Темп зростання, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020 рр.	2022/ 2021 рр.
1. Загальний фонд заробітної штатних працівників, тис. грн	97631,88	102524,16	90890,4	5,0	-11,34
– фонд заробітної плати робітників, тис. грн;	80058,30	86120,32	76166,16		
– фонд заробітної плати інших категорій персоналу, тис. грн	17573,58	16403,84	14724,24	-6,6	-10,2
2. Середньооблікова чисельність штатних працівників, усього осіб	626	645	570	3,0	-11,6

з них робітників	518	544	485	5,0	-10,8
3. Середньорічна заробітна плата, грн: одного працівника	13559,86	13534,52	14435,53	-0,2	6,7
одного робітника	12879,39	13192,45	13086,97	2,4	-0,8

З даних, приведених у таблиці 2.13 бачимо, що за останні три роки величина фонду заробітної плати на підприємстві істотних змін не зазнала, оскільки суттєвого зростання в розмірах оплати праці працівників на підприємстві не відбулось. Це і не дивно, оскільки період епідемії перейшов у війну на території країни, і не сприяв економічному зростанню підприємства. Чітко простежується тенденція однакового скорочення чисельності працюючих і фонду заробітної плати. Розміри середньомісячних заробітних плат, як в розрахунку на одного робітника, так і в розрахунку на одного управлінського працівника мали незначні коливання.

2.2 Аналіз ефективності результатів фінансово-економічної діяльності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

Внутрішній аналіз фінансово-майнового стану підприємства здійснюється за даними фінансової звітності і включає: показники використання майна (капіталу) підприємства та його вплив на фінансовий стан; фінансової стійкості та стабільності підприємства; динаміки прибутку та рентабельності підприємства і факторів, що на них впливають; ефективності використання власних та залучених фінансових ресурсів; ліквідності та платоспроможності підприємства; комплексної оцінки фінансового стану підприємства. Перший рівень класифікації активів у балансі здійснюється за ознакою їх участі в обороті [45, с. 118].

Аналіз динаміки і структури активу підприємства проведемо за даними таблиці 2.14, складену на основі додатків Д1 - Д3.

З даних наведених у таблиці 2.14 бачимо, що загальна величина активів підприємства у звітному 2022 році зросла на 122199 тис грн або на 14,5 % у порівнянні із попереднім 2021 р.

Таблиця 2.14 – Динаміка і структура активу балансу ЖКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показники	2020 рік		2021 рік		2022 р.		Відхилення	
	сума, тис.грн.	питома вага,%	сума, тис.грн.	питома вага,%	сума, тис.грн	питома вага,%	2021- 2020 рр.	2022- 2021 рр.
I. Необоротні активи								
Нематеріальні активи	-	-	3	0,00	2	0,00	+3	-1
Незавершені капітальні інвестиції	150	0,09	216	0,14	1902	1,1	+66	+1686
Основні засоби	156574	95,27	142405	92,84	157250	89,5	-14169	+14845
Інвестиційна нерухомість	67	0,04	28	0,02	14	0,00	-39	-14
Усього за розділом I	156791	95,4	142652	93,0	159168	90,6	-14139	+16516
II. Оборотні активи								
Виробничі запаси	3076	1,9	3980	2,5	5515	3,1	904	1535
Товари	20	0,01	12	0,01	61	0,03	-8	49
Дебіторська заборгованість:								
за товари, роботи, послуги	127	0,08	146	0,1	174	0,1	+19	28
за розрахунками:								
- з бюджетом	-	-	-	-	362	0,2		+362
- за виданими авансами	4	0,00	75	0,05	16	0,01	+71	-59
- із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-	-	-	-	-
Інша поточна заборгованість	116	0,07	120	0,08	176	0,1	+4	56
Грошові кошти та їх еквіваленти	2242	1,7	3761	2,5	9091	5,26	+1519	5330
Інші оборотні активи	670	0,04	1447	0,9	884	0,5	+777	-563
Витрати майбутніх періодів	1309	0,8	1273	0,86	218	0,1	-36	-1055
Усього за розділом II	7564	4,6	10814	7,0	16497	9,4	3250	5683
III. Необоротні активи та групи вибуття	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	164355	100	153466	100	175665	100	-10889	22199

Важливим є те, що зростання вартості активів відбулось, як за рахунок зростання вартості необоротних активів, зокрема на 16516 тис. грн, так і за рахунок зростання вартості оборотних активів, а саме на 5683 тис. грн.

Аналіз структури активів підприємства показав, що протягом останніх трьох

років динаміка була незначною. Найбільшу питому вагу у структурі активів підприємства посідають необоротні активи, а саме від 95,4 % у 2021 р. до 90,6 % у 2022 р. це обумовлено особливістю діяльності досліджуваного підприємства, що функціонує у сфері пасажирських перевезень електротранспортом.

Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс» здійснює пасажирські перевезення місцевого населення електротранспортом. Цим видом транспорту користується переважна більшість осіб, яка відноситься до категорії соціально вразливих верств населення (учні, студенти, пенсіонери, особи з інвалідністю). Тому, більша частина витрат ХКП «Електротранс» пов'язаних із перевезенням певної категорії населення на пільгових умовах покривається за рахунок трансферту із бюджету. Як наслідок – з'являється дебіторська заборгованість (таблиця 2.15).

Таблиця 2.15 – Склад, структура та динаміка дебіторської заборгованості ХКП «Електротранс» за 2020 – 2022 рр.

Розрахунки з дебіторами	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Темп приросту, %	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2021 / 2020 рр.	2022/ 2021 рр.
1 Дебіторська заборгованість за товари, роботи і послуги: - чиста реалізаційна вартість	127	51,4	146	42,8	174	23,9	15,0	19,2
2 Дебіторська заборгованість за розрахунками:								
- з бюджетом	-	-	-	-	362	49,7	-	-
- за виданими авансами	4	1,6	75	22,0	16	2,2	у 18 разів	-78,7
- із внутрішніх розрахунків	-	-	-	-	-	-	-	-
3 Інша поточна дебіторська заборгованість	116	47,0	120	35,2	176	24,2	3,4	46,7
Всього	247	100	341	100	728	100	38,1	113,5

З даних наведених у таблиці 2.15 бачимо, що дебіторська заборгованість на ХКП «Електротранс» у звітному 2022 році зросла відносно попереднього 2021 р. на 387 тис. грн або на 113,5 %, тобто майже у два рази. У порівнянні із базовим 2021 р. дебіторська заборгованість зросла на 481 тис. грн або майже у три рази.

Зростала дебіторська заборгованість у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. за усіма її видами, зокрема: за товари та послуги – на 19,2 %; за розрахунками із бюджетом – на 100 % (причому у попередні 2020 і 2021 рр. заборгованості бюджету перед підприємством не виникало); інша поточна дебіторська заборгованість зросла на 46,7 %. Нестабільною була ситуація із дебіторською заборгованістю із внутрішніх розрахунків, оскільки у попередньому 2021 році вона зросла відносно базового 2020 року на 71 тис грн або у 18 разів, а у звітному 2022 р. скоротилась на 59 тис. грн або на 78,7 %. Разом з тим, за три останні роки дебіторська заборгованість із внутрішніх розрахунків зросли на 12 тис грн. структуру дебіторської заборгованості наведемо на рисунку 2.3.

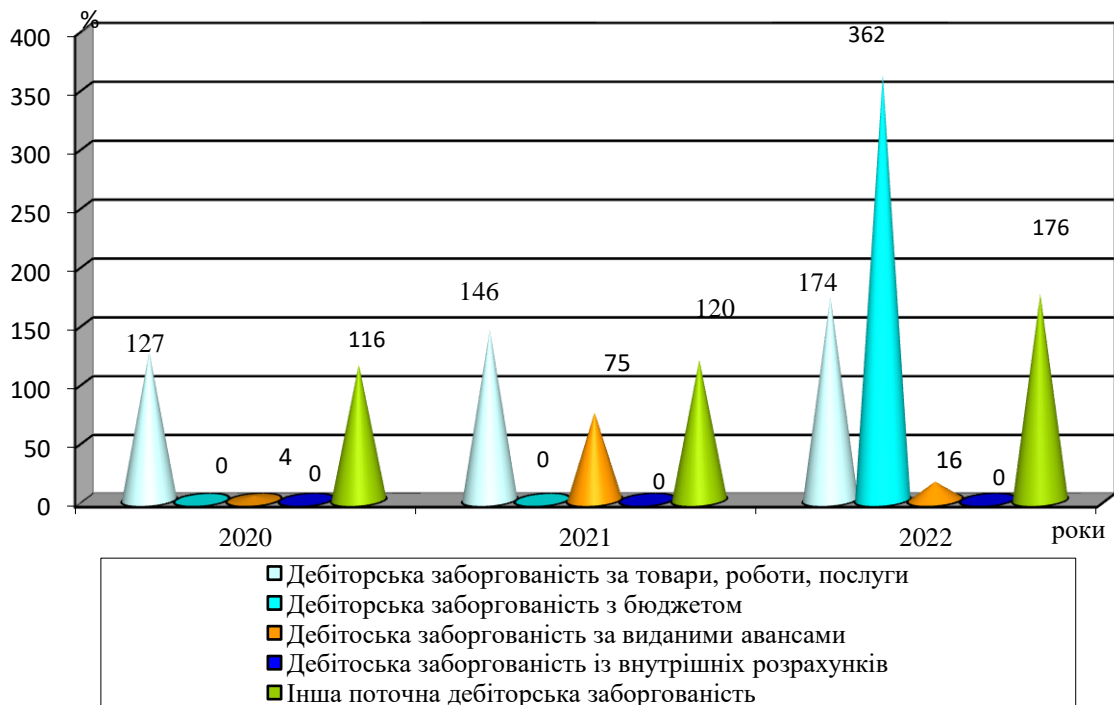

Рисунок 2.3 – Структура дебіторської заборгованості ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

З рисунку 2.3 видно, що у звітному 2022 р. структура дебіторської заборгованості відносно попередніх років зазнала істотних змін, оскільки з'явилась заборгованість із бюджетом. Так, питома вага дебіторської заборгованості за товари, роботи і послуги у 2022 р. стала 23,9 % проти 51,4 % у

2020 р.; питома вага іншої поточної заборгованості скоротилась із 47 % у 2020 р. до 24,2 % у 2022 р.

На підприємстві власними джерелами фінансування оборотних активів є прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства.

Прибуток підприємства спрямовується на покриття приросту нормативу оборотних активів. Традиційно джерелом покриття вважається прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства і використовується на його розсуд.

Склад та структура джерел фінансування оборотних активів наведено в таблиці 2.16.

Таблиця 2.16 – Аналіз джерел фінансування активів ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	2020 р.		2021 р.		2022 р.		Темп приросту, %	
	тис. грн	%	тис. грн	%	тис. грн	%	2021/ 2020	2022/ 2021
1 Власний капітал	75682	46,0	58152	37,9	86242	49,1	-23,2	48,3
2 Довгострокові зобов'язання	13696	8,3	-	0	5570	3,2	-	-
3 Поточні зобов'язання	74977	45,7	95291	62,1	83853	47,7	27,1	-12,0
Всього	164355	100	153443	100	175665	100	-6,6	14,5

З таблиці 2.16 бачимо, що у звітному 2022 р. джерела фінансування активів зросли на 14,5 %. Позитивною тенденцією є зростання величини власного капіталу, зокрема на 48,3 % та скорочення у підприємства довгострокових зобов'язань.

Рациональне формування названих джерел оборотних активів має значний вплив на процес виробництва, на фінансові результати і фінансовий стан підприємства, сприяє досягненню мети з мінімально необхідними за даних умов оборотними коштами. Недостатність джерел формування оборотних активів призводить до недофінансування господарської діяльності та до фінансових ускладнень. Наявність зайвих джерел оборотних активів на підприємстві сприяє

створенню наднормативних запасів товарно-матеріальних цінностей, відволіканню оборотних активів з господарського обороту, зниженню відповідальності за цільове й раціональне використання як власних, так і позичених активів [46].

На рисунку 2.4 графічно показано структуру пасиву балансу підприємства за 2020 – 2022 роки.

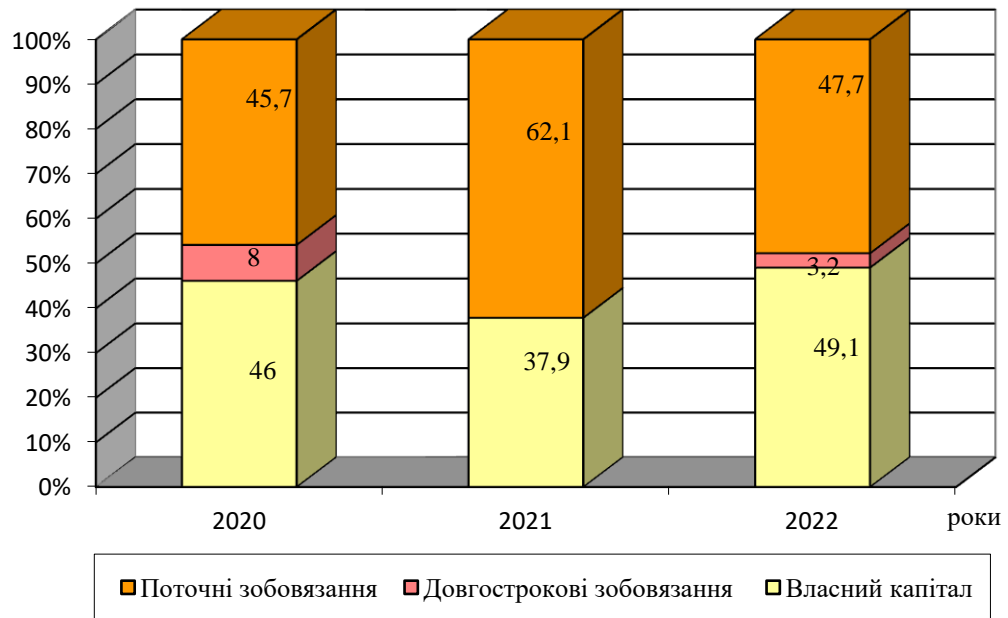

Рисунок 2.4 – Структура джерел фінансування активів ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

З рисунку 2.3 бачимо, які зміни відбулись у структурі пасиву балансу. Так, питома вага власного капіталу у звітному 2022 р. зросла на 3,1 %; питома вага поточних зобов'язань у звітному 2022 р. скоротилась відносно попереднього 2021 р. на 14,4 %, проте відносно базового 2020 р. зросла на 2,0 %; питома вага довгострокових зобов'язань у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. зросла на 3,2 %, проте у порівнянні із базовим 2020 роком скоротилась на 4,8 %.

Фінансова стійкість визначається раціональною забезпеченістю потреб підприємства фінансовими ресурсами для ефективної діяльності в ринкових

умовах. Вона характеризується системою абсолютних і відносних показників. Наявність власного оборотного капіталу, яку визначають як різницю власного капіталу підприємства та суми необоротних активів [47, с. 211]:

$$K_{\text{вок}} = BK - HA \quad , \quad (2.1)$$

де BK – власний капітал, грн;

HA – сума необоротних активів підприємства, грн.

$$K_{\text{вок } 2020} = 75682 - 156791 = -81109 \text{ тис. грн}$$

$$K_{\text{вок } 2021} = 58152 - 142652 = -84500 \text{ тис. грн}$$

$$K_{\text{вок } 2022} = 86242 - 159168 = -72926 \text{ тис. грн}$$

Наявність власного оборотного і довгостроково залученого капіталу, який називається перманентним і визначається як сума власного оборотного капіталу та довгостроково залученого капіталу:

$$K_n = K_{\text{вок}} + 3K_{\text{д}} \quad , \quad (2.2)$$

де $K_{\text{вок}}$ – власний оборотний капітал, грн.;

$3K_{\text{д}}$ – довгостроково залучений капітал, грн.

$$K_n 2020 = -81109 + 13696 = -67413 \text{ тис. грн}$$

$$K_n 2021 = -84500 + 0 = -84500 \text{ тис. грн}$$

$$K_n 2022 = -72926 + 5570 = -67356 \text{ тис. грн}$$

Загальна величина капіталу для формування запасів і затрат, яку визначають як суму перманентного капіталу та короткостроково залученого капіталу:

$$K = K_n + K_{zn},$$

(2.3)

де K_{zn} – короткостроково залучений капітал, грн.

$$K_{2020} = - 67413 + 74977 = 7564 \text{ тис. грн}$$

$$K_{2021} = - 84500 + 95291 = 10791 \text{ тис. грн}$$

$$K_{2022} = - 67356 + 83853 = 16497 \text{ тис. грн}$$

Можна виділити чотири типи фінансових ситуацій на підприємстві (таблиця 2.17).

Таблиця 2.17 – Типи стійкості фінансового стану [47, с. 214]

Тип стійкості фінансового стану	Значення коефіцієнтів		
	$K_{Вок}$	K_n	K
Абсолютна стійкість	≥ 0	≥ 0	≥ 0
Нормальна стійкість	< 0	≥ 0	≥ 0
Нестійкий фінансовий стан	< 0	< 0	≥ 0
Кризовий фінансовий стан	< 0	< 0	< 0

За результатами проведених розрахунків та критеріями, що визначають тип фінансової стійкості, можемо стверджувати, що ХКП «Електротранс» перебуває у стані нестійкого фінансового стану. Більше того, у такому стані воно перебуває останні три роки поспіль. Це обумовлено непередбачуваним станом національної економіки, світовою епідеміологічною ситуацією пов'язаною із штамом Covid-19 та війною в країні.

Поряд із абсолютними показниками, що характеризують стійкість фінансового стану доцільно розрахувати й відносні показники.

Розрахунок показників здійснюємо у такій послідовності [47, с. 215]:

1) коефіцієнт автономії:

$$Ka = \frac{BK}{\Pi}, \quad (2.4)$$

де P – пасив балансу підприємства, тис. грн.

$$K_a(2020) = 75682 / 164355 = 0,46$$

$$K_a(2021) = 58152 / 153443 = 0,38$$

$$K_a(2022) = 86242 / 175665 = 0,49$$

2) коефіцієнт фінансової залежності розраховується за формулою:

$$K_z = 1 - K_a, \quad (2.5)$$

$$K_z(2020) = 1 - 0,46 = 0,54$$

$$K_z(2021) = 1 - 0,38 = 0,62$$

$$K_z(2022) = 1 - 0,49 = 0,51$$

3) коефіцієнт фінансового ризику (плече фінансового важеля) характеризує кількість залученого капіталу в розрахунку на 1 грн. власного, і визначається шляхом співвідношення залученого капіталу до суми власного:

$$K_p = \frac{ЗК}{ВК}.$$

(2.6)

$$K_p(2020) = 88673 / 75682 = 1,17$$

$$K_p(2021) = 95291 / 58152 = 1,64$$

$$K_p(2022) = 89423 / 86242 = 1,0$$

4) коефіцієнт маневрування власного капіталу характеризує ступінь мобільності власного капіталу щодо можливого вільного маневрування ним і розраховується відношенням власного оборотного капіталу до суми всього власного капіталу:

$$K_{mn} = \frac{К_{вок}}{ВК}.$$

(2.7)

$$K_{mn}(2020) = -81109 / 75682 = -1,1$$

$$K_{mn}(2021) = -84500 / 58152 = -1,4$$

$$K_{mn}(2022) = -72926 / 86242 = -0,8$$

Показники, що характеризують фінансовий стан підприємства, стабільність і стійкість його діяльності на перспективу, рівень залежності підприємства від зовнішнього середовища впливу (інвестори, кредитори), структуру балансу, а також структурні зміни у ньому наведено в таблиці 2.18.

Виходячи з даних таблиці 2.18, на ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр. спостерігається позитивна тенденція стосовно рівня автономії. Так, значення коефіцієнта автономії у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. зросло на 0,11 пункти, і досягло 0,49. Це на 0,1 менше порогового значення цього показника, але загалом, тенденція є позитивною, оскільки боргові зобов'язання зменшуються.

Таблиця 2.18 – Показники фінансової стійкості ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Показник	Дані по рокам			Темп приросту, %	
	2020 р.	2021 р.	2022 р.	2021 / 2020 рр.	2022 / 2021 рр.
Коефіцієнт автономії	0,46	0,38	0,49	-17,4	29,0
Коефіцієнт фінансової залежності	0,54	0,62	0,51	14,8	-17,7
Коефіцієнт маневреності робочого капіталу	-1,1	-1,4	-0,8	27,3	-42,9
Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами	1,17	1,64	1,0	40,2	-39,0

Коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами у 2021 р. у порівнянні із базовим 2020 р. зріс на 40,2 %, а у звітному 2022 р. відносно попереднього 2021 р. – скоротився на 39,0. Загалом за три останні роки коефіцієнт забезпечення власними оборотними засобами знизився на 14,5 %.

Коефіцієнт фінансової залежності у 2022 р., відповідно скоротився на 0,11 пунктів. Коефіцієнт маневреності робочого капіталу усі три роки поспіль мав від'ємне значення, і жодного разу не перевищив свого нормативного значення в 0,1. У звітному 2022 р., у порівнянні із попередніми роками, ситуація дещо покращилась і, значення цього показника було найближчим до 0,1.

Таким чином, на даному етапі підприємство не має достатніх власних

фінансових ресурсів для фінансування необоротних активів і частини оборотних.

Графічно стан показників фінансової стійкості наведено на рисунку 2.5.

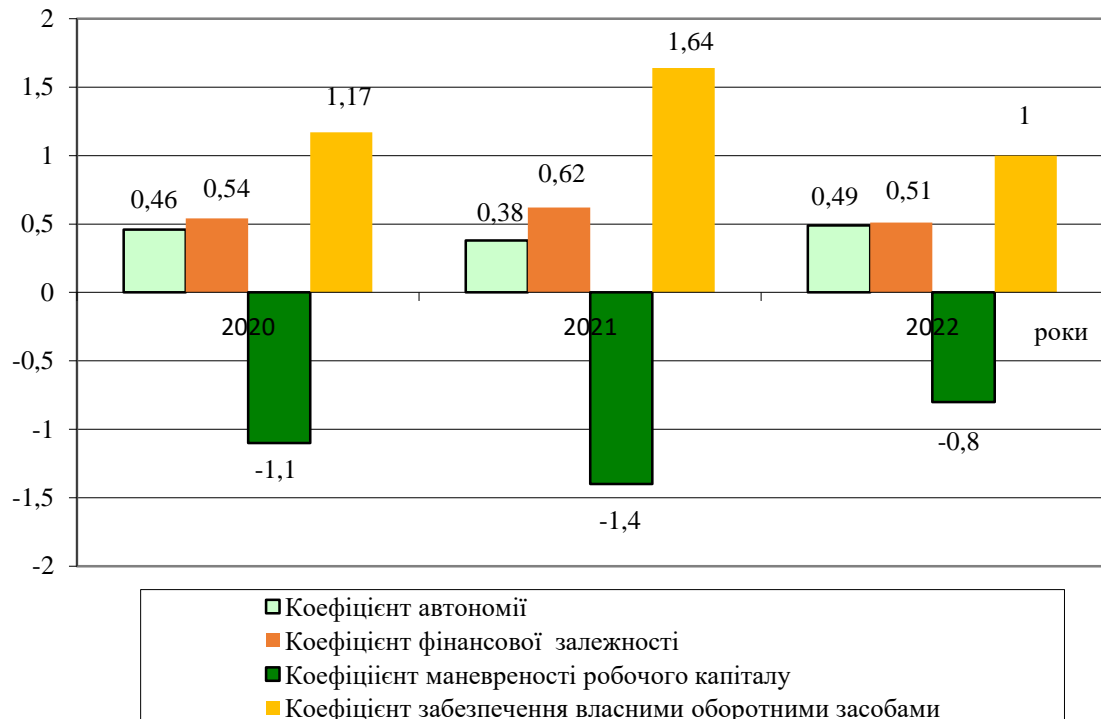

Рисунок 2.5 – Динаміка фінансової стійкості
ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Рисунок 2.3 наочно демонструє тенденцію в динаміці основних показників, що характеризують фінансову стійкість ХКП «Електротранс» протягом останніх трьох років. Позитивним є те, що зростає значення показника коефіцієнта автономії, що свідчить про покращення фінансового стану підприємства. Занепокоєння викликає зростання значення коефіцієнта забезпечення власними оборотними засобами.

Узагальнену інформацію про ефективність фінансово-економічної діяльності підприємства можна отримати проаналізувавши показники формування прибутку підприємства (таблиця 2.19).

За даними наведеними у таблиці 2.19 бачимо, що у звітному 2022 р. величина чистого прибутку від реалізації продукції, робіт, послуг зросла на 51,3 % відносно попереднього 2021 р., і на 93 % у порівнянні із базовим 2020 р.

Собівартість продукції також зростала, але значно меншими темпами, зокрема на 5,2 % у 2022 р. відносно попереднього 2021 р., і на 9,1 % у порівнянні із 2020 р.

Таблиця 2.19 – Формування прибутку підприємства ХКП «Електротранс» у 2020-2022 рр.

Показник	Рік, тис. грн			Темп зростання, %	
	2020	2021	2022	2021/ 2020 рр	2022/ 2021 рр
1. Чистий дохід від реалізації продукції, робіт, послуг	97221	124263	187969	127,8	151,3
2. Собівартість реалізованої продукції	138134	143350	150751	103,8	105,2
3. Валовий прибуток	-	-	37218	-	100,0
збиток	40913	19087	-	46,7	-
4. Інші операційні доходи	50274	34410	4150	68,4	12,1
5. Адміністративні витрати	5771	6930	10155	120,1	146,5
6. Витрати на збут	2798	10126	11415	361,9	112,7
7. Інші операційні витрати	14840	15680	20821	105,7	132,8
8. Фінансовий результат від операційної діяльності					
прибуток					
збиток	14048	17413	1023	124,0	5,9
9. Інші фінансові доходи	26	3	71	11,5	в 23 рази
10. Інші доходи	6248	6251	19899	100,1	318,3
11. Фінансові витрати	6597	2329	255	35,3	10,9
12. Інші витрати	1475	3440	14825	233,0	430,9
13. Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування					
прибуток			3867		100,0
збиток	15846	16928	-	106,8	-
14. Чистий фінансові результат:					
прибуток	-	-	3867		100,0
збиток	15846	16928	-	106,8	-

Разом з тим, собівартість продукції у 2020 р. і 2021 р. в абсолютному значенні була вищою за величину чистого прибутку від реалізації послуг. Тому у 2020 р. і 2021 р. на підприємстві було зафіксовано збиток від операційної діяльності. Така ситуація обумовлена тим, що у січні 2017 року скасований пільговий тариф на електроенергію для підприємств міського електротранспорту (Постанова КМУ від 25.11.2015 № 1192), внаслідок чого у ХКП «Електротранс»

зросли витрати на оплату електроенергії, що споживається міським електротранспортом. У результаті – зростають борги за паливо, запасні частини та матеріали, електроенергію, відсутні оборотні активи на оновлення рухомого складу та зростає потреба у фінансовій допомозі з міського бюджету міста Хмельницького. Лише у звітному 2022 році підприємством було отримано валовий прибуток у розмірі 37218 тис. грн, що з урахуванням усіх наступних витрат і доходів, дозволило підприємству отримати чистий фінансовий результат у сумі 3867 тис. грн.

2.3 Діагностика конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

Діагностика конкурентоспроможності підприємства дає можливість виявити «вузькі місця» (так звані недоліки які є у роботі підприємства) з метою нівелювання їх негативного впливу на економіку самого підприємства й виявити резерви подальшого удосконалення управлінням конкурентоспроможністю підприємства. Для оцінки рівня конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» використаємо метод заснований на теорії ефективної конкуренції, сутність якого було описано у розділі 1 даної кваліфікаційної роботи (таблиця 2.20).

З даних наведених у таблиці 2.20 бачимо, що протягом трьох останніх років витрати на одну гривну реалізованої продукції постійно зростає, і значення його перевищує 1. Це означає, що витрати на створення одиниці продукції перевищують його результати. Це пов'язано із підняттям тарифу на електроенергію та скасуванням пільг для підприємств електротранспорту. Тобто це дія фактору зовнішнього по відношенню до підприємства, яка має об'єктивне підґрунтя, і не залежить від підприємства. Показник фондівдачі вперше у звітному 2022 р. перевищив одиницю, отже ситуація має тенденцію до покращення.

Коефіцієнт завантаження виробничих потужностей є більшим за одиницю. На початок 2021 року у депо Хмельницького комунального підприємства

«Електротранс» знаходиться 121 одиниця тролейбусів при його пропускній спроможності в 100 одиниць. Проте, слід зазначити, що 87 пасажирських тролейбусів із 121 (71,9 % від наявної кількості рухомого складу) відпрацювало встановлений термін експлуатації (10 років).

Таблиця 2.20 – Показники та критерії оцінки рівня конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» за 2020-2022 рр.

Критерій оцінки	Роки			Темп приросту, %	
	2020	2021	2022	2021 / 2020 рр	2022 / 2021 рр
1. Ефективність виробничої діяльності підприємства					
1.1. Витрати на 1 грн реалізованої послуги (продукції) грн.	1,10	1,14	1,11	3,6	-2,6
1.2. Фондовіддача, тис. грн	0,60	0,83	1,25	38,3	50,6
1.3. Рентабельність операційної діяльності, %	-	-	1,8	-	-
1.4. Продуктивність праці, тис. грн. /чол.	155,31	192,66	329,77	24,0	71,2
2. Фінансовий стан підприємства					
2.1. Коефіцієнт автономії	0,46	0,38	0,49	-17,4	29,0
2.2. Коефіцієнт платоспроможності	0,85	0,61	0,96	-28,2	58,1
2.3. Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,03	0,04	0,11	33,3	175,0
2.4. Коефіцієнт оборотності оборотних коштів	10,66	13,52	13,78	26,8	1,9
3. Ефективність організації збуту та просування товарів					
3.1. Рентабельність продажу, %	-	-	2,1	-	-
3.3. Коефіцієнт завантаження виробничих потужностей	1,1	1,12	1,21	1,2	8,0
3.4. Коефіцієнт ефективності реклами і засобів стимулювання збуту	-	-	-	-	-

Фінансовий стан підприємства такий, що не може у повному обсязі забезпечити покриття залученого капіталу власним коштом.

Коефіцієнт затовареності готовою продукцією розраховувати не доцільно, оскільки підприємство надає послуги, які повністю споживаються. Більш доцільно розраховувати коефіцієнт пасажирообороту. Але даних про оборот пасажирських перевезень відсутні. Коефіцієнт ефективності реклами і засобів стимулювання

збуту теж розраховувати недоцільно, оскільки основними споживачами послуг міського електричного транспорту є соціально вразливі верстви населення, які користуються послугою на основі пільг.

Таким чином, можемо стверджувати, що рівень конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» нижче середнього.

Згідно даних програми розвитку комунального транспорту «у місті Хмельницькому, за даними на 01.01.2020р., постійно проживають 273,7 тисяч мешканців, а це 21,8% населення усієї області. У працездатному віці знаходяться 66,5% населення міста, більшість з яких користується міським транспортом.

Основне місце серед перевезень пасажирів у місті належить електротранспорту, на долю якого припадає близько 45% від загального обсягу перевезень. Щорічно послугами міського електротранспорту користуються близько 42 мільйонів пасажирів, з яких близько 30 мільйонів – пасажирів, які мають право на пільгове перевезення. Заміни потребують 16 опор, 14 з яких залізобетонні. Елементи конструкції контактної мережі, що знаходяться в експлуатації не забезпечують надійний електрострум та можливість збільшення швидкості рухомого складу на маршрутах. На балансі підприємства знаходиться 83,19км кабельних мереж, значна частина яких експлуатується більше 40 років. Внаслідок граничного зносу заміні підлягає 15,6 км контактної мережі» [48].

Таким чином, низький рівень конкурентоспроможності ХКП «Електротранс», обумовлює необхідність управління нею у розрізі:

- 1) підвищення рівня якості надання послуг пасажирських перевезень електричним транспортом;
- 2) підвищення рівня безпеки перевезення населення;
- 3) розвиток транспортної інфраструктури міста, зокрема за рахунок електротранспорту;
- 4) розвиток інфраструктури у сфері електричного транспорту (належні умови перевезення населення міським електротранспортом, оновлення парку

транспортних засобів міського електротранспорту, збільшення питомої ваги електротранспорту у міських пасажирських перевезеннях, модернізація морального зносу транспортних засобів (обладнання, що використовується) та заміна фізично зношеного автопарку (обладнання) з метою підвищення технічного рівня експлуатації існуючого обладнання.

Висновки до розділу 2

Звітні показники є важливим джерелом інформації про хід виконання планів соціально-економічного розвитку підприємств, бізнес-планів інших формувань, які створюються в галузях у результаті реформування власності. На основі цих показників виявляються резерви підвищення ефективності виробництва, обґрунтовуються заходи, що дозволяють у майбутньому уникнути недоліків, які мали місце в минулих звітних періодах. Об'єктом дослідження слугувало Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс», яке здійснює транспортне обслуговування населення тролейбусами і автобусами.

Аналіз основних показників фінансово-економічної та господарської діяльності підприємства за 2020-2022 роки дозволяє зробити такі висновки: за остання три роки спостерігається тенденція зростання чистого доходу підприємства від наданих послуг у середньому на 39,5 % на рік; незважаючи на зростання тарифів на проїзд в громадському транспорті, підприємство несе збитки в наслідок того, що з міського бюджету повністю не компенсується перевезення пасажирів пільгових категорій. На зменшення перевезень вплинули і карантинні обмеження, зняття та обмеження окремих тролейбусних та автобусних маршрутів. Чистий збиток по роках мав такі значення: 15 846 тис. грн в 2020 році, 16928 тис. грн в 2021 році. У звітному 2022 р. підприємство отримало чистий дохід у розмірі 3867 тис. грн; повна собівартість наданих послуг (виконаних робіт) у 2021 р. відносно 2020 р. зросла на 33,6 %, а у 2022. У порівнянні із 2021 р. – на 48,3 %. Загалом, за останні три роки повна собівартість зросла на 98 % (майже у два рази); на підприємстві відбувається поступове скорочення чисельності працівників: з 645

чол. у 2020 р. до 570 у 2022 р. при цьому продуктивність праці в розрахунку на одного працюючого істотно зросла, зокрема у 2022 р. відносно 2021 р. на 71,2 %.

3 Розроблення та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

3.1 Запровадження ефективної моделі оцінювання рівня управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

Підвищення ефективності системи управління конкурентоспроможністю підприємства обумовлює необхідність запровадження в економічну практику ХКП «Електротранс» процедури оцінювання рівня конкурентоспроможності, як характеристики загальної ефективності діяльності підприємства, так і ефективності кожної складової системи управління.

Управління конкурентоспроможністю підприємства спрямоване на забезпечення довготривалої конкурентної переваги суб'єкта господарювання у порівнянні з іншими. Тому, процес управління має здійснюватися в усіх напрямках діяльності підприємства, а саме: операційній; маркетинговій; фінансово-економічній; кадровій; інноваційній, і власне, управлінській.

У першому розділі дипломної роботи магістра нами було досліджено особливості управління конкурентоспроможністю підприємств, за результатами якого встановлено, що на даний час не вироблено єдиного підходу щодо визначення складових системи управління, у тому числі управління конкурентоспроможністю підприємства. Встановлено, що ефективне управління конкурентоспроможністю підприємства визначається ефективною організацією керуючої підсистеми. А від так, пропонуємо проводити оцінювання ефективності

системи управління конкурентоспроможністю на Хмельницькому комунальному підприємстві «Електротранс» за складовими елементами системи управління підприємства в цілому (рисунок 3.1).

Рисунок 3.1 – Складові системи управління конкурентоспроможністю підприємства

Джерело: сформовано автором за [28, 29, 30, 35, 49].

Для реалізації завдань що покладаються на процедуру оцінювання системи управління конкурентоспроможністю необхідно дотримуватись таких основних принципів, як: безперервність; системність; комплексність; об'єктивність; динамічність, як зовнішнього, так і внутрішнього середовища.

Процедура оцінювання ефективності системи управління конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» передбачає проходження таких етапів (рисунок 3.2).

Рисунок 3.2 – Етапи оцінювання системи управління конкурентоспроможністю у ХКП «Електротранс»

У першому розділі дипломної роботи магістра було досліджено класифікацію існуючих моделей та методів оцінювання системи управління конкурентоспроможністю підприємства та встановлено переваги та недоліки використання кожного з них. Тому, у даному розділі перейдемо до обґрунтування доцільності запровадження в економічну практику ХКП «Електротранс» найбільш ефективної моделі управління конкурентоспроможністю. На наш погляд, такою є модель шести сігм «Six Sigma».

Ефективність системи вдосконалення управління на основі моделі «Six Sigma» достатньо повно висвітлюється у працях вітчизняних та зарубіжних учених [50, 51, 52]. Перспективи використання цієї моделі в управлінні конкурентоспроможністю страхових ринків розкрито у працях Арич М. І. [53].

В основу моделі «Six Sigma» закладено методологію покращення якості та підвищення ефективності управління процесом шляхом зменшення негативних тенденцій (впливу чинників) і «зривів» в організації пасажирських перевезень міським електротранспортом. Данна модель концентрує увагу на питаннях спрямованих на:

по-перше, підвищення лояльності клієнтів (на основі усвідомлення вимог і очікувань споживачів, забезпечення високого рівня задоволення потреб споживачів до комфорту перевезень, якості та безпеки перевезень, своєчасності прибуття до місця призначення, виключення впливу непередбачуваних чинників під час надання послуги перевезення міським електротранспортом);

по-друге, зниження витрат і збільшення прибутку, шляхом скорочення витрат на усіх етапах і напрямках ведення фінансово-господарської діяльності підприємства та підвищення пасажирообороту міського електротранспорту;

по-третє, підвищення ефективності використання трудового потенціалу підприємства шляхом формування корпоративної культури на підприємстві;

по-четверте, забезпечення конкурентної переваги підприємства у порівнянні з його конкурентами шляхом покращення надання послуг у сфері перевезення

міським електротранспортом, підвищення лояльності пасажирів до перевізника, зменшивши кількість вимушених простоїв електротранспорту (заторів, поломок, нестачі електроенергії й інших непередбачуваних ситуацій);

по-п'яте, прийняття стратегічних управлінських рішень щодо підвищення конкурентоспроможності, зокрема ХКП «Електротранс», на основі достовірних статистичних даних, даних отриманих під час оперативного обліку, що забезпечує високий ступінь об'єктивності суджень при розв'язанні проблематики у сфері забезпечення беззбиткової діяльності підприємства;

по-шосте, постійне вдосконалення. Ефективність використання даної моделі обумовлена філософією її розробників, оскільки «Six Sigma» – це методологія постійного самовдосконалення на основі самоаналізу; самоорганізації; використання інновацій, програми «управління знаннями» та постійного пошуку креативного рішення.

Запровадження моделі шести сігм «Six Sigma» в управлінні конкурентоспроможністю на ХКП «Електротранс» забезпечуватиме: можливість виявити та усунути прогалини в організації процесу пасажирських перевезень електротранспортом; виявлення й задоволення потреб споживачів у сфері пасажирських перевезень міським електротранспортом; обґрунтування супутніх витрат підприємства, зокрема на рекламу й інші заходи; зменшення витрат операційної діяльності. Особливу увагу, пропонуємо звернути, на доцільність запровадження інтерактивних інструментів моделі шести сигм, оскільки вони дозволяють управлінському персоналу візуалізувати дані та встановити закономірності (взаємозалежності або їх відсутність) в роботі підприємства.

Особливістю процедури оцінювання ефективності системи управління конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» полягає у тому, що вона проходить по колу шляхом оцінки ключових показників, які визначають рівень конкурентоспроможності підприємства з урахуванням сили впливу кожного критерію оцінювання, що входить до показника оцінки. При цьому, особливістю

запропонованої моделі є циклічність та безперервність. Це означає, що постійні зміни у технології надання послуг пасажирських перевезень міським електротранспортом (зміна потужності силових підстанцій, протяжності маршруту, кількості транспортних засобів на маршруті, коефіцієнт модернізації рухомого складу, надійність кабелів електричного струму, наявність чи відсутність заїзних «кишень» тощо) здійснюється на основі аналізу даних, отриманих у попередній ітерації циклу. Саме у цьому полягає перевага застосування моделі «Six Sigma» для ХКП «Електротранс», оскільки дане підприємство є монополістом на ринку перевезень міським електротранспортом.

Хмельницьке комунальне підприємство «Електротранс» входить до складу Корпорації (яка була створена 24 вересня 1991 року) підприємств міського електротранспорту України «Укрелектротранс». До цієї Корпорації приналежать (дані до початку повномасштабної війни) 33 комунальних експлуатаційних підприємств міського електротранспорту з міст України де функціонує цей вид транспорту (Вінниця, Донецьк, Дніпропетровськ, Дніпродзержинськ, Житомир, Запоріжжя, Київ, Кіровоград, Кривий Ріг, Луганськ, Миколаїв, Одеса, Полтава, Рівне, Черкаси, Чернівці, Донецької області та Автономної Республіки Крим).

Таким чином, підприємства міського електротранспорту України, у містах де він функціонує, не є конкурентами. Тому, застосування інших моделей і методів не має економічного сенсу.

Оцінку ефективності системи управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс» пропонуємо визначати на основі застосування методології моделі Six Sigma за формулою [53, с. 23]:

$$E_{SS} = \frac{X_{\max} - \bar{X}}{\sigma}, \quad (3.1)$$

де X_{max} – граничне (максимально позитивне) значення показника, що є бажаним для підприємства;

X – середня величина (середня арифметична проста), що являє собою середнє значення досліджуваної величини;

σ – середнє квадратичне відхилення, яке показує, наскільки в середньому відхиляється значення ознаки від середнього рівня [54, с. 164–178].

Характеризуючи цілу сукупність лише за її частиною, неможливо уникнути помилок, які називаються помилками репрезентативності (m). Для розрахунку величини помилки використовується формула [54]:

$$m = \sigma / \sqrt{n}, \quad (3.2)$$

Таким чином, діапазон значення показника ефективності управління конкурентоспроможністю на основі моделі «Six Sigma» (E_{ss}^1) становитиме від ($E_{ss} - m$) до ($E_{ss} + m$).

Процедура оцінки ефективності управління конкурентоспроможністю досліджуваного підприємства на основі моделі «Six Sigma» передбачає визначення ключових показників діяльності підприємства, що визначають його рівень конкурентоспроможності. Пропонуємо проводити оцінювання ефективності управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс» за такими показниками: чистий дохід від реалізації продукції; валовий прибуток, вартість активів підприємства; віддача основних засобів (таблиця 3.1).

Таблиця 3.1 – Динаміка показників, що характеризують ефективність діяльності ХКП «Електротранс» за 2019-2022 р.

Показник	2019 рік	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Середнє значення показника
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн	133195	97221	124263	187969	135662
Валовий прибуток тис. грн	7395	-40913	-19087	37218	11153,3
Вартість активів підприємства тис. грн	181189	164355	153443	175665	168663
Віддача основних		0,60	0,83	1,25	

засобів, грн	0,78				0,87
--------------	------	--	--	--	------

Таким чином, переходимо до аналізу показників оцінки ефективності управління конкурентоспроможністю підприємства (таблиця 3.2)

Таблиця 3.2 – Показники оцінки ефективності управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс» на основі моделі «Six Sigma»

Показник	Чистий дохід від реалізації продукції тис. грн	Валовий прибуток тис. грн	Вартість активів підприємства тис. грн	Віддача основних засобів, грн
Середньоквадратичне відхилення показника (σ)	38000	37850	12400	2,75
Ефективність управління за показником (Ess)	1,38	0,67	1,01	0,1

З даних наведених у таблиці 3.2 бачимо, що найбільша прогалина в управлінні конкурентоспроможністю є у напрямку забезпечення основним засобами підприємства та ефективністю їх використання. Також, потребує запровадження заходів управління щодо формування валового прибутку ХКП «Електротранс».

Загалом значення середнього показника ефективності управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс» становить 0,79 або 79,0 %.

Отже, методологія «Six Sigma» є універсальною у застосуванні, і підходить до управління будь яким бізнес-процесом, у тому числі підвищення конкурентоспроможності підприємств міського електротранспорту.

3.2 Основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства

Ефективне управління конкурентоспроможністю підприємства неможливе без визначення стратегічних напрямів підвищення ефективності фінансово-економічної та господарської діяльності підприємства, що забезпечуватимуть

йому конкурентні переваги. Основні напрями підвищення конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» наведено на рисунку 3.3.

Рисунок 3.3 – Напрями підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс»

Організація ефективного управління пасажирськими перевезеннями міським електротранспортом має бути раціональною, і передбачає дотримання таких принципів, як: гнучкість; прямоточність; ритмічність; безперервність; пропорційність; автоматичність та паралельність (рисунок 3.4).

Розвиток маршрутної мережі громадського транспорту дозволить збільшити частку ХКП «Електротранс» на ринку внутрішніх перевезень, і забезпечить зростання концентрації підприємства за показником Херфіндаля Хіршмана.

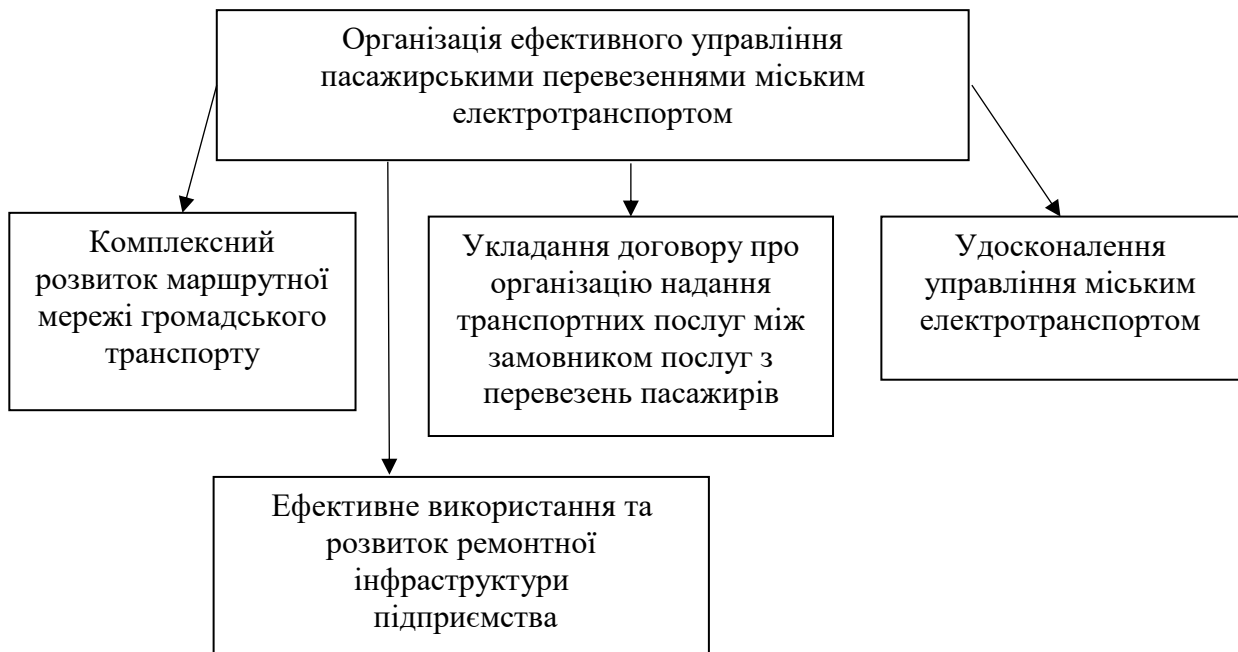

Рисунок 3.4 – Організаційно-економічні напрями підвищення конкурентоспроможності

Удосконалення процесу управління міським електротранспортом забезпечуватиме підвищення якості надання послуги, досягнення організаційного, економічного й соціального ефектів.

Розвиток транспортної і ремонтної інфраструктури забезпечуватиме належне утримання рухомого складу ХКП «Електротранс».

Зміст нормативно-правового забезпечення функціонування підприємства (рисунок 3.5) передбачає розробку законодавчої та нормативно-правової бази врегулювання питань пов'язаних із організацією пасажирських перевезень міським електротранспортом. Науково-технічне забезпечення діяльності є одним із ключових напрямів підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства, оскільки спрямоване за забезпечення таких конкурентних переваг, як: зменшення витрат виробництва; встановлення найнижчого тарифу на перевезення громадян міським електротранспортом; підвищення безпеки руху та комфорту; дотримання регламенту руху за визначеним маршрутом; зменшення простою транспорту; підвищення коефіцієнта використання рухомого складу.

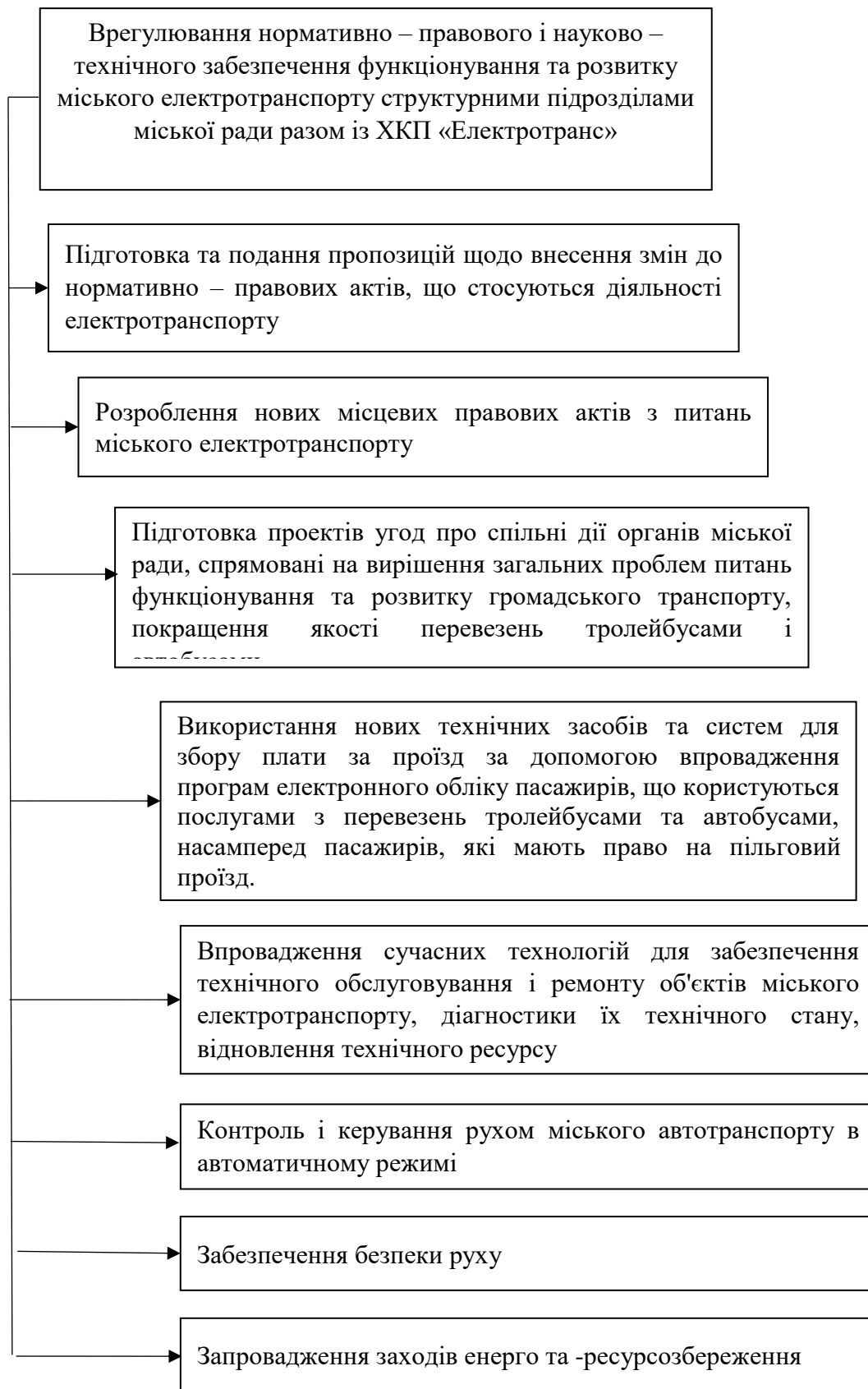

Рисунок 3.5 – Нормативно-правове та наукове забезпечення підвищення рівня конкурентоспроможності ХКП «Електротранс»
 Реалізація завдань спрямованих на розвиток міського пасажирського транспорту передбачає виконання робіт наведених на рисунку 3.6.

Рисунок 3.6 – Підвищення рівня конкурентоспроможності шляхом створення умов розвитку сфери пасажирських перевезень

Технічне переоснащення – теж один із дієвих напрямів підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства, оскільки дозволяє забезпечити: оновлення рухомого складу підприємства; підвищення технологічності надання послуг перевезення електротранспортом; підвищення рівня екологічності підприємства; зменшення простоїв у роботі транспорту у зв'язку зі зменшенням числа відмови транспорту у роботі; підвищення коефіцієнта корисного використання рухомого

складу підприємства. Шляхи технічного переоснащення підприємства наведено на рисунку 3.7.

Рисунок 3.7 – Шляхи технічного переоснащення підприємства

Ключовою метою функціонування будь-якого суб'єкта господарювання є отримання прибутку, у подальшому вона трансформується у «максимізацію прибутку». Аналіз результатів фінансово-економічної діяльності підприємства за останні три роки, показав, що на даному етапі для ХКП «Електротранс» важливим завданням є забезпечення беззбиткового функціонування підприємства. Основні напрями розв'язання даного завдання наведено на рисунку 3.8.

Особливістю пасажирських перевезень міським електротранспортом є його доступність за тарифом, і те, що цим видом транспорту користується переважна чисельність громадян, які мають право на пільгове перевезення. Несвоєчасна компенсація пільгових перевезень окремих категорій громадян утворює дебіторську заборгованість перед підприємством. У 2022 р. питома вага дебіторської заборгованості за розрахунками із бюджетом становила 49,7 % від загальної величини дебіторської заборгованості. Тому, в аспекті забезпечення

беззбиткового функціонування підприємства досить гостро постає питання зменшення дебіторської заборгованості із бюджету.

Рисунок 3.8 – Напрями забезпечення беззбиткового функціонування підприємства

В результаті запровадження запропонованих організаційно-технологічних заходів має бути досягнуто результатів, що забезпечуватимуть підвищення конкурентоспроможності ХКП «Електротранс», а саме:

– досягти оновлення парку рухомого складу у межах його пропускної спроможності (на даний час пропускна спроможність депо становить 100 од. У депо перебуває 121 од. рухомого складу 87 од. з яких повністю відпрацювали свій корисний термін експлуатації);

- підвищити безпеку, надійність та регулярність руху електричного транспорту;
- забезпечити комфорт надання послуги пасажирських перевезень електротранспортом;
- забезпечити економічний ефект від впровадження заходів з удосконалення техніко-експлуатаційних характеристик організації роботи електротранспорту, зокрема: підвищення надійності контактної мережі; зменшення енергоспоживання підприємством; забезпечити можливість управління силовими підстанціями; підвищення екологічних стандартів використання комунального електротранспорту;
- сприяти розвитку програм соціальної відповідальності бізнесу в аспекті: забезпечення дотримання норм закону України «Про працю», Конституції України та інших нормативно-правових актів, що врегульовують питання у сфері організації, умов, оплати, мотивації праці тощо; забезпечити прозорість процедури обліку наданих послуг населенню у сфері перевезень, зокрема електричним транспортом.

3.3 Розробка концепції програми управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс»

Запровадження ефективної моделі оцінювання рівня управління конкурентоспроможністю та визначення пріоритетних напрямів підвищення конкурентоспроможності Хмельницького комунального підприємства «Електротранс» дозволило перейти до питання розробки та поетапної реалізації програми управління конкурентоспроможністю підприємства.

Управління конкурентоспроможністю являє собою процес управління змінами, як у зовнішньому середовищі, так і у внутрішньому середовищі. Будь яке підприємство, у тому числі, ХКП «Електротранс» є відкритою системою. Тому, чинники зовнішнього і внутрішнього середовища мають вагомий вплив на ефективність діяльності підприємства. Окрім цього, кожне підприємство має особливості обумовлені, як приналежністю до певної галузі, так і специфікою ведення операційної діяльності. Це обумовлює необхідність врахування особливостей підприємства, зокрема: організаційної структури підприємства; функціональної структури підприємства; складності і рівнів управління підприємством та наявних усталених зав'язків між ними. З метою підвищення ефективності управління конкурентоспроможністю підприємства слід забезпечити планомірну і безперервну діяльність реалізації комплексу заходів щодо забезпечення підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства. Для цього доцільно розробити програму управління конкурентоспроможністю підприємства.

У колективній праці «Конкурентоспроможність підприємства» найбільш вдало описано сутність управління програмою підвищення конкурентоспроможності, а саме: «Управління програмою підвищення конкурентоспроможності – це мистецтво координації людських і матеріальних ресурсів протягом розробки та реалізації програми підвищення конкурентоспроможності для досягнення визначених в програмі результатів щодо складу та об'єму робіт, вартості, часу, якості, цільового рівня конкурентоспроможності та рівня задоволення учасників програми» [23, с. 278].

Програма управління конкурентоспроможністю підприємства – це документ у якому визначено та деталізовано завдання спрямовані на вирішення проблематики у сфері забезпечення підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства. Важливим аспектом розробки програми є те, що: по-перше, це комплексний документ, який охоплює усі напрями діяльності підприємства; по-друге, визначає конкретні завдання, що мають бути досягнуті під час реалізації програми; по-третє, містить перелік ключових показників, що характеризують ефективність реалізованих заходів; по-четверте, має дедлайн.

Програма управління конкурентоспроможністю підприємства має бути змістовною, конкретизованою, досяжною. У програмі має бути зазначено перелік законів та нормативно-правових актів, які регламентують діяльність суб'єкта господарювання. Реалізація заходів програми, спрямованих на забезпечення підвищення рівня конкурентоспроможності підприємства має логічну послідовність та передбачає проходження низки етапів (рисунок 3.9).

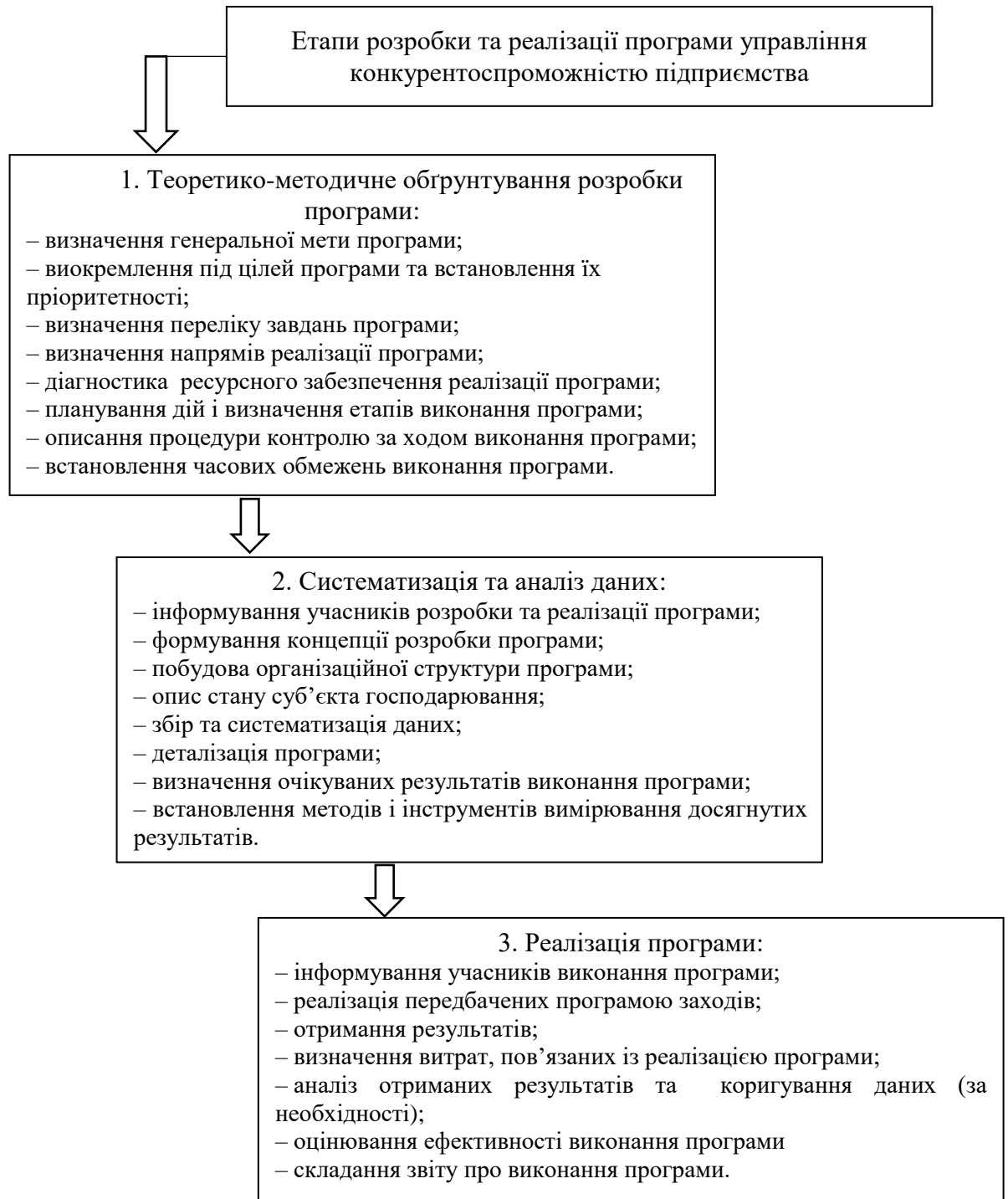

Рисунок 3.9 – Етапи розробки та реалізації програми управління конкурентоспроможністю підприємства

Джерело: сформовано автором за [23, 35, 55].

Для підприємств електричного транспорту законодавчо-нормативну базу врегулювання його діяльності становлять: Закон України «Про міський електричний транспорт»; Закон України «Про транспорт»; Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»; Закон України «Про дорожній рух»; Закон України «Про захист прав споживачів»; Закон України «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення»; Постанова Кабінету Міністрів України «Про надання послуг міським електричним транспортом».

Обов'язково у документі має бути: описана проблематика, на яку спрямовано розробку й подальшу реалізацію програми; визначено мету та завдання програми; обґрунтування шляхів і засобів розв'язання проблематики; чіткий перелік заходів, передбачених під час реалізації програми; встановлення відповідальних осіб і контролюючих органів; визначені джерела фінансового забезпечення виконання програми; терміни реалізації програми та кінцеві результати її виконання.

Запровадження комплексного підходу до підвищення ефективності діяльності підприємства передбачає формування концепції розробки та реалізації програми з управління його конкурентоспроможністю (рисунок 3.10).

Завданням програми є розв'язання пріоритетних задач, які не дозволяють підприємству конкурувати на певному сегменті ринку, зокрема у сфері пасажирських перевезень. Виконання програми повинно позитивно вплинути на покращення показників, що характеризують:

1) соціально-психологічний клімат у колективі (дотримання норм чинного трудового законодавства, належні / безпечні умови праці, гідна оплата праці, низький рівень мобільності робочої сили, стабільний трудовий колектив, низький рівень професійних захворювань);

2) соціальну відповідальність підприємства перед споживачами транспортних послуг (покращення якості перевезень, зменшення часу перебування у дорозі, забезпечити безпеку руху, дотримання розкладу руху, зменшення забруднення навколишнього середовища);

3) економічну ефективність діяльності підприємства (досягнення організаційного ефекту шляхом підвищення раціональності прокладання маршрутів, збільшення прибутковості діяльності, зменшення витрат операційної діяльності, зменшення транспортних пригод);

4) техніко-технологічні параметри: (переоснащення / модернізація транспортних засобів, запровадження інновацій у діяльність підприємства в

організацію руху електротранспорту, введення в дію нового обладнання, що дозволить зменшити електроспоживання транспортними засобами).

Рисунок 3.10 – Концептуальна схема реалізації програми управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс»

Джерело: сформовано автором за [23, 35].

Такий підхід дозволить максимально повно охопити усі без виключення напрями діяльності, що мають місце на підприємстві і за кожним із них визначати ключові показники, що впливають на рівень конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Таким чином, формування концепції програми ефективного управління конкурентоспроможністю підприємства має на меті розробити таку програму, яка б забезпечила досягнення поставлених цілей, а саме: досягнення конкурентних переваг і зміцнення конкурентної позиції суб'єкта господарювання.

Рекомендації розроблені у третьому розділі кваліфікаційної роботи наведено у таблиці 3.3.

Таблиця 3.3 – Рекомендації щодо удосконалення управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс»

№	Назва заходу	Короткий опис заходу	Очікуваний результат
1		Запровадження моделі «Six Sigma»	
2	Визначення основних напрямків підвищення конкурентоспроможності ХКП «Електротранс»	Організація ефективного управління пасажирськими перевезеннями міським електротранспортом	Досягнення організаційного, економічного й соціального ефекту
3	Розробка концепції програми управління конкурентоспроможністю ХКП «Електротранс»	Запровадження комплексного підходу до підвищення ефективності діяльності підприємства	Досягнення конкурентних переваг і зміцнення конкурентної позиції суб'єкта господарювання.

Управління конкурентоспроможністю підприємства в цілому, спрямоване на забезпечення конкурентних переваг суб'єкта господарювання та зміцнення його конкурентної позиції на ринку.

Висновки до розділу 3

Третій розділ кваліфікаційної роботи присвячено розробці практичних рекомендацій щодо розроблення та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності ХКП «Електротранс».

У розрізі даного завдання було запропоновано запровадити ефективну модель оцінювання рівня управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс». За результатами дослідження було встановлено, що найбільш оптимальним рішенням є запровадження моделі шести сігм «Six Sigma» в управлінні конкурентоспроможністю, яка забезпечуватиме: можливість виявити та усунути прогалини в організації процесу пасажирських перевезень електротранспортом; виявлення й задоволення потреб споживачів у сфері пасажирських перевезень міським електротранспортом; обґрунтування супутніх витрат підприємства, зокрема на рекламу й інші заходи; зменшення витрат операційної діяльності.

Також, було виокремлено основні напрями підвищення конкурентоспроможності підприємства, зокрема: раціоналізація процесу управління пасажирськими перевезеннями міським електротранспортом; врегулювання нормативно-правової бази надання послуг перевезень міським комунальним електротранспортом; удосконалення матеріально-технічної бази підприємства.

Розробка та реалізація програми управління конкурентоспроможністю Хмельницького комунального підприємства «Електротранс» спрямована на забезпечення конкурентних переваг підприємства.

Висновки

На сучасному етапі розвитку та становлення економіки ринкового типу надзвичайно важливою умовою функціонування ринку є наявність конкуренції. Конкуренція є основою врегулювання ринкових відносин. Сьогодні, в умовах глобалізації світового економічного простору, конкурентоспроможність національної економіки безпосередньо залежить від конкурентоспроможності вітчизняних підприємств. Галузь транспортних перевезень посідає не останнє місце у формуванні валового внутрішнього продукту країни. В Україні, у структурі кількості перевезених пасажирів за усіма видами транспорту 31,5 % припадає на пасажирські перевезення електричним транспортом. Тому, дослідження проблематики у сфері управління конкурентоспроможністю підприємств, а саме пасажирських перевезень електротранспортом набуває не аби якого значення.

За результатами дослідження теоретичних основ управління конкурентоспроможністю підприємств встановлено, що до сьогодні не вироблено єдиного підходу до визначення сутності багатьох економічних категорій. Узагальнення існуючих підходів до трактування сутності понять «конкурентоспроможність», «конкурентоспроможність підприємства», «управління», «управління конкурентоспроможністю підприємства» дозволило автору сформулювати власний підхід до розуміння сутності поняття «управління конкурентоспроможністю підприємства», як цілеспрямованого процесу впливу керуючої системи на керований об'єкт з метою забезпечення його здатності до здобуття конкурентної переваги у порівнянні з іншими суб'єктами господарювання, що функціонують в одній галузі.

Також було доведено, що категорія «конкурентоспроможність» є одночасно самостійною економічною категорією, і властивістю підприємства.

Особливої уваги заслуговує розроблена автором класифікація факторів конкурентоспроможності підприємств з урахуванням особливостей діяльності підприємств міського електротранспорту.

Аналіз ефективності результатів фінансово-економічної та господарської діяльності ХКП «Електротранс» дозволив виявити основні тенденції стану підприємства за останні три роки. На основі проведеного фінансово-економічного аналізу ХКП «Електротранс» стає зрозуміло, що отримані збитки вплинули та платоспроможність підприємства. Загальні витрати підприємства у 2021 році зросли у порівнянні з 2020 роком на 12,2 млн. грн, підприємство недоотримує плату у вигляді різниці між діючими та економічно обґрунтованими тарифами за фактично виконану роботу з перевезень пасажирів міським транспортом. Складовою отриманих збитків є економічно необґрунтований тариф на перевезення пасажирів міським електротранспортом. Усі зазначені фактори негативно впливають на фінансовий стан підприємства, а виробнича діяльність здійснюється за принципом «мінімальної потреби». У результаті зазначеного підприємство стикається з такими проблемами:

- відсутня можливість оновлення та модернізації рухомого складу, основних виробничих засобів та впровадження сучасних технологій;
- не своєчасно та не в повному обсязі проводяться поточні та середні ремонти;
- штатна чисельність робітників, зайнятих ремонтом рухомого складу та робітників з обслуговування об'єктів енергогосподарства не відповідає нормативам;
- низький рівень платоспроможності, що приводить до прострочення заборгованості постачальникам за спожиту електричну енергію, отримані товари, запчастини та надані послуги.

Неефективність використання фінансових ресурсів призводить до низької платоспроможності підприємства і, як наслідок, до можливих перебоїв у

постачанні, виробництві та реалізації продукції, до невиконання плану з прибутку, зниження рентабельності підприємства тощо.

Діагностика конкурентоспроможності ХКП «Електротранс» показала, що рівень конкурентоспроможності є нижче середнього. Низький рівень конкурентоспроможності ХКП «Електротранс», обумовлює необхідність управління нею у розрізі: підвищення рівня якості надання послуг пасажирських перевезень електричним транспортом; підвищення рівня безпеки перевезення населення; розвиток транспортної інфраструктури міста, зокрема за рахунок електротранспорту; розвиток інфраструктури у сфері електричного транспорту.

Рекомендації розроблені у третьому розділі кваліфікаційної роботи, а саме: запровадження оцінювання рівня ефективності управління конкурентоспроможності на основі застосування моделі шести сігм; визначення основних напрямів подальшого підвищення конкурентоспроможності підприємства; розробка концепції управління конкурентоспроможністю підприємства забезпечуватиме йому формування конкурентних переваг і зміцнення конкурентної позиції на ринку пасажирських перевезень.

Запровадження рекомендованих заходів повинно позитивно вплинути на покращення показників, що характеризують: соціально-психологічний клімат у колективі; соціальну відповідальність підприємства перед споживачами транспортних послуг; досягнення економічної ефективності діяльності підприємства та покращення його техніко-технологічних параметрів.

Перелік джерел посилення

1. Міністерство економіки України : Програма релокації. URL : <https://www.me.gov.ua/Documents/Detail?lang=> (дата звернення : 28.11.2023)
2. Закон України «Про захист економічної конкуренції». URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text> (дата звернення: 28.11.2023)
3. Николюк О. М. Формування конкурентоспроможності сільськогосподарського підприємства: теорія, методологія, практика. Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Житомир, 2017. 506 с.
4. Іванов Ю. Б., Кизим М. О., Тищенко О. М., Іванова О. Ю., Ревенко О. В., Чечетова-Терашвілі Т. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства : підручник. Харків : «ІНЖЕК», 2010. 320 с.
5. Саєнко М. Г. Стратегія підприємства : підручник. Тернопіль : «Економічна думка». 2006. 390 с.
6. Іванов Ю. Б., Піддубна Л. І. Концептуально-методологічні аспекти синтезу системи управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства. *Бізнес Інформ*, 2012. № 9. С. 50-53.
7. Porter M. E. *Competitive Advantage of Nations*. New York : Free Press, 1990. 426 p.
8. Енциклопедичний словник бізнесмена: менеджмент, маркетинг, інформатика / [під заг. ред. М. І. Молдованова]. Київ : Техніка, 2006. 856 с.
9. Должанський І. З, Загорна Т. О. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник. Київ : Центр початкової літератури, 2006. 384 с.
10. Близнюк С. В. Конкурентний потенціал підприємництва як категорія сучасних економічних досліджень. *Інвестиції: практика та досвід*, 2019. № 7. С. 41-45.

11. Воронько-Невіднича Т. В., Василенко М. В., Лещин Д. І. Управління конкурентоспроможністю підприємства в умовах нестабільного ринкового середовища. *Економіка та управління підприємствами*, 2018. Випуск 21. С. 251-254.

12. Oliinyk, N., Buryk, J. (2018) Konkurentospromozhnist pidpriemstva yak vyznachalna kharakterystyka efektyvnosti yoho funktsionuvannia [Enterprise competitiveness as a defining characteristic of the efficiency of its functioning]. *Sotsialno-ekonomichni problemy i derzhava [Socio-Economic Problems and the State]* (electronic journal), Vol. 19, no. 2, pp. 3-12. Available at: <http://sepd.tntu.edu.ua/images/stories/pdf/2018/18onmejf.pdf> (дата звернення : 28.11.2023).

13. Кузьмін О. Є., Мельник О. Г., Романко О. П. Конкурентоспроможність підприємства: планування та діагностика : монографія. Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2011. 180 с.

14. Страшинська Л. В., Ткачук С. В., Худолій Д. Ю. Діагностика конкурентного середовища на вітчизняних продовольчих ринках. *Причорноморські економічні студії*. 2021, вип. 61. С. 37-42.

15. Економічна енциклопедія у трьох томах. URL : <https://studentbooks.com.ua/content/view/36/39/> (дата звернення : 15.11.2023).

16. Балабанова Л. В., Кривенко А. В. Управление конкурентоспособностью предприятий на основе маркетинга : монографія. Донецк : ДонГУЭТ им. М. Туган-Барановского, 2004. 147 с.

17. Піддубний І., Піддубна Л. Теорія конкурентоспроможності: сучасний стан і предметно-методологічні аспекти розвитку. *Економіка України*. 2007. № 8. С. 52–60.

18. Бондаренко Г. С. Управління конкурентоспроможністю автотранспортного підприємства : автореф. дис. ... канд. економ. наук : спец. 08.06.02 «Підприємництво, менеджмент та маркетинг». Харків, 2001. 19 с.

19. Галелюк М. М. Система управління конкурентоспроможністю машинобудування підприємства. *Вісник економічної науки України*. 2008. № 2. С. 15-21.
20. Геращенко І. О., Шмадченко О. О. Управління конкурентоспроможністю підприємства. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2015. Вип. 50. С. 297-301.
21. Кузьмін О. Є., Горбаль Н. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства : підручник. Львів : Компакт-ЛІВ, 2005. С. 304.
22. Гавриш О. А. Принципи управління рівнем конкурентоспроможності підприємств. *Ефективна економіка*. 2013. № 10. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1774> (дата звернення : 15.11.2023).
23. Дмитрієв І. А., Кирчата І. М., Шершенюк О. М. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник. Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 340 с.
24. Діденко О. Є., Жураківський П. І. Модель управління конкурентоспроможністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2017. № 5. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5590> (дата звернення : 11.11.2023).
25. Балдинюк В. М. Система управління конкурентоспроможністю підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. URL : <http://repository.vsau.org/getfile.php/32198.pdf> (дата звернення : 15.11.2023).
26. Пастухова Т. Ю. Системно-процесний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2012. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1396> (дата звернення : 28.11.2023).
27. Жовновач Р. І. Системний підхід до управління конкурентоспроможністю підприємства. *Наукові праці Кіровоградського*

національного технічного університету. *Економічні науки*. 2010. Вип. 18 (1). С. 344-351.

28. Павлова В. А., Губарев Р. В. Система управління конкурентоспроможністю підприємства. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2014. № 2 (17) С. 168-176.

29. Омеляненко Т. В., Барабась Д. О., Вакуленко А. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 272 с.

30. Вараксіна О. В., Іщейкін Т. Є., Онупко О. М. Управління конкурентоспроможністю підприємства: теоретичний аспект. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2020. № 5 (116). С. 24-28.

31. Готра В. В. Управління формуванням конкурентного середовища підприємства сфери послуг : дис. ... канд. екон. наук : 08.00.04 / Готра Вікторія Вікторівна ; Мукачів. держ. ун-т. Мукачеве, 2009. 199 с.

32. Тарнавська Н. П. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теорія, методологія, практика. Тернопіль : Економічна думка, 2008. 570 с.

33. Леськів Г. З., Франчук В. І., Левків Г. Я., Гобела В. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 220 с.

34. Драган О. І. Управління конкурентоспроможністю підприємств: теоретичні аспекти : монографія. Київ : ДАКККіМ, 2006. 160 с.

35. Цибульська Е. І. Конкурентоспроможність підприємства : навч. посібник. Харків : Вид-во НУА, 2018. 320 с.

36. Суханова А. В. Методичні підходи до оцінювання конкурентоспроможності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL : <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/382> (дата звернення : 15.11.2023).

37. Бойчик І. М. Економіка підприємств. Львів, 1998. 298 с.

38. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2011. 328 с.
39. Березівський П. С., Особа П. Н. Напрями інтенсифікації розвитку підприємств. *Економіка АПК*. 2012. № 6 (174). С. 18-25.
40. Васильєва Л. С. Фінансовий аналіз : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2007. 528 с.
41. Шегда А. В. Економіка підприємства : навч. посібник. Київ : Знання – Прес, 2002. 290 с.
42. Завіновська Г. Т. Економіка праці : навч.-метод. посібник. Київ : КНЕУ, 2003. 320 с.
43. Дядик Т. В. Економіка праці та соціально-трудова відносини. Полтава : ФОП Говоров С.В., 2008. 344 с.
44. Черниш С. С. Економічний аналіз : навч. посібник. Київ : ЦУЛ, 2010. 312 с.
45. Вихрущ В. П., Харів П. С. Економіка підприємств. Тернопіль, 1999. 296 с.
46. Мних Є. В. Економічний аналіз : підручник. Київ : Знання, 2011. 630 с.
47. Шкарабан С. І., Сапачов М. І. Економічний аналіз діяльності промислових підприємств і об'єднань. Тернопіль, 2005. 405 с.
48. Програма розвитку міського електротранспорту. URL : <https://trolley.org.ua/docs/program.pdf> (дата звернення : 25.11.2023).
49. Селезньова Г. О., Іпполітова І. Я. Оцінювання ефективності системи управління підприємством. *Ефективна економіка*, 2020. № 3. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7711> (дата звернення : 25.11.2023).
50. Пожуєв А. В. Сучасні підходи до зміни якості бізнес-процесів. *Економічний вісник Донбасу*. 2011. № 1(23). С. 119-121.
51. Antony, J. Six Sigma for service processes. *Business Process Management Journal*, 2005. № 12(2). P. 234-248.

52. Laureani A., Antony J. Reducing employees' turnover in transactional services: a Lean Six Sigma case study, *International Journal of Productivity and Performance Management*. 2010. № 59 (7). P. 688-700.

53. Арич М. І. Оцінка ефективності управління конкурентоспроможністю страхового ринку на основі концепції «Six Sigma». *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2019, Випуск 24, Ч. 1. С. 22-27.

54. Лугінін О. Є. Статистика : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2007. 608 с.

55. Клименко С. М., Барабась Д. О., Омеляненко Т. В. Управління конкурентоспроможністю підприємства : навч. посібник. Київ : КНЕУ, 2006. 527 с.

Додаток А
Статут

ЗАТВЕРДЖЕНО
РІШЕННЯМ ДВАДЦЯТЬ ПЕРШОЇ
СЕСІЇ ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ
РАДИ
№ 52 від "11" квітня 2018 року

СТАТУТ
Хмельницького комунального підприємства
"Електротранс"
(нова редакція)

м. Хмельницький
2018 рік

Додаток Б 1
Звіт про фінансові результати

Дата (рік, місяць, число) 2021 01 01
 Підприємство Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс" за ЄДРПОУ 03328646
 (найменування)
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
 за Рік 2020 р.
 Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	97 221	133 195
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(138 134)	(125 800)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	7 395
збиток	2095	(40 913)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	50 274	4 643
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(5 771)	(5 408)
Витрати на збут	2150	(2 798)	(394)
Інші операційні витрати	2180	(14 840)	(13 603)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(14 048)	(7 367)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	26	12
Інші доходи	2240	6 248	1 840
у тому числі:	2241	-	22
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(6 597)	(1 372)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(1 475)	(1 043)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(15 846)	(7 930)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(15 846)	(7 930)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

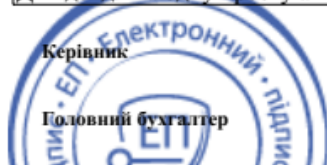
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(15 846)	(7 930)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	35 119	40 842
Витрати на оплату праці	2505	81 357	67 266
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 813	15 694
Амортизація	2515	14 692	10 831
Інші операційні витрати	2520	12 562	10 572
Разом	2550	161 543	145 205

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ОЛЕКСІЙ
СЕРГІЙОВИЧ

ЕП Леонов Олег
Валентинович

Ковтун Олексій Сергійович

Леонов Олег Валентинович

Додаток Б 2

Звіт про фінансові результати

Підприємство Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс" Дата (рік, місяць, число)

2022	01	01
------	----	----

(найменування) за ЄДРПОУ

03328646

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2021 р.

Форма № 2 Код за ДКУД

1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	124 263	97 221
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(143 350)	(138 134)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	-	-
збиток	2095	(19 087)	(40 913)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	34 410	50 274
<i>у тому числі:</i>	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, звільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(6 930)	(5 771)
Витрати на збут	2150	(10 126)	(2 798)
Інші операційні витрати	2180	(15 680)	(14 840)
<i>у тому числі:</i>	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(17 413)	(14 048)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	3	26
Інші доходи	2240	6 251	6 248
<i>у тому числі:</i>	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(2 329)	(6 597)
Втрати від участі в капіталі	2255	-	-
Інші витрати	2270	(3 440)	(1 475)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	-
збиток	2295	(16 928)	(15 846)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	-
збиток	2355	(16 928)	(15 846)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(16 928)	(15 846)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	42 570	35 119
Витрати на оплату праці	2505	85 387	81 357
Відрахування на соціальні заходи	2510	18 413	17 813
Амортизація	2515	14 717	14 692
Інші операційні витрати	2520	14 999	12 562
Разом	2550	176 086	161 543

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник _____ Бобух Сергій Олександрович

Головний бухгалтер _____ Леонов Олег Валентинович

Додаток Б 3

Звіт про фінансові результати

Підприємство	Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс" (найменування)	Дата (рік, місяць, число)	2023	01	01
		за ЄДРПОУ	03328646		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2022 р.

Форма № 2 Ко

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО
1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	187 969	124 263
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестрахування</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(150 751)	(143 350)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	37 218	-
збиток	2095	(-)	(19 087)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 150	34 410
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(10 155)	(6 930)
Витрати на збут	2150	(11 415)	(10 126)
Інші операційні витрати	2180	(20 821)	(15 680)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	-	-
збиток	2195	(1 023)	(17 413)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	71	3
Інші доходи	2240	19 899	6 251
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(255)	(2 329)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(14 825)	(3 440)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	3 867	-
збиток	2295	(-)	(16 928)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	-
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	3 867	-
збиток	2355	(-)	(16 928)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	3 867	(16 928)

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	51 027	42 570
Витрати на оплату праці	2505	89 513	85 387
Відрахування на соціальні заходи	2510	17 950	18 413
Амортизація	2515	15 757	14 717
Інші операційні витрати	2520	18 895	14 999
Разом	2550	193 142	176 086

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

ЕП Бобух

Сергій

Олександров

В.П. Леонов

Олег

Валентинович

4

Бобух Сергій Олександрович

Леонов Олег Валентинович

Додаток В 1

Звіт з праці

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ | 0 | 3 | 3 | 2 | 8 | 6 | 4 | 6

Державне статистичне спостереження

Статистична конфіденційність забезпечується
статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняБезкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

Звіт із праці

у Січень 2022 р.

(назва звітнього місяця)

Подають:	Термін подання
оридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб	не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом
територіальному органу Держстату	

№ 1-ПВ

(річна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держстату

12 травня 2022 р. № 87

(зі змінами, внесеними наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:

Найменування: Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"

Місцезнаходження (юридична адреса):

вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Гериторіальна громада: _____

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000

(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Гериторіальна громада: _____

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних
ромад (КАТОТТГ) за адресою здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності

J A 6 8 0 4 0 4 7 0 0 1 0 0 9 6 6 1 3

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Номер структурного підрозділу

1

Найменування структурного підрозділу _____

Вид економічної діяльності структурного підрозділу _____

Код виду економічної діяльності за КВЕД структурного підрозділу

49.39

(код виду економічної діяльності визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - **V**

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Розділ І. Кількість працівників, робочий час і фонд оплати праці

Назва показників	Код рядка	За звітний рік
А	Б	1
Фонд оплати праці усіх працівників, тис.грн <i>(з одним десятковим знаком)</i>	1020	91424,4
Сума податку з доходів фізичних осіб, що відрахована з фонду оплати праці усіх працівників (крім тимчасової непрацездатності), тис.грн <i>(з одним десятковим знаком)</i>	1030	16456,39
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб <i>(у цілих числах)</i>	1040	570
Кількість відпрацьованого робочого часу штатними працівниками, тис. люд.год <i>(у цілих числах)</i>	1060	963
Фонд оплати праці штатних працівників, тис.грн <i>(з одним десятковим знаком)</i> <i>(із ряд. 1020)</i>	1070	90890,4

Пояснення до розділу І.

Назва показників	Основна причина відхилення
Середньооблікова кількість штатних працівників (ряд. 1040) +/- 25% і більше порівняно з попереднім періодом	
Середня заробітна плата штатного працівника (ряд.1070/ряд. 1040*1000) +/-10% і більше порівняно з попереднім періодом	

Місце підпису керівника (пласіка), або особи відповідальної за достовірність наданої інформації

*ЕП Бобух Сергій
Олександрович*
*ЕП Леонов Олег
Валентинович*

Сергій Бобух
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

телефон: 612518

електронна пошта: hkpeltrans@ukr.net

Додаток В 2

Звіт з праці

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ | 0 | 3 | 3 | 2 | 8 | 6 | 4 | 6 |

Державне статистичне спостереження

Статистична конфіденційність забезпечується
статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою
відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняБезкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

Звіт із праці

у Січень 2021 р.

(назва звітного місяця)

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб	не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом
територіальному органу Держстату	

№ 1-ПВ

(річна)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Держстату

12 травня 2022 р. № 87

(зі змінами, внесеними наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:

Найменування: Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"

Місцезнаходження (юридична адреса):

вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000*(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

Територіальна громада: _____

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):

вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000*(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)*

Територіальна громада: _____

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних
громад (КАТОТГ) за адресою здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності

UA68040470010096613

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Номер структурного підрозділу

1

Найменування структурного підрозділу _____

Вид економічної діяльності структурного підрозділу _____

Код виду економічної діяльності за КВЕД структурного підрозділу

49.39

(код виду економічної діяльності визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - V

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Розділ І. Кількість працівників, робочий час і фонд оплати праці

Назва показників	Код рядка	За звітний рік
А	Б	Г
Фонд оплати праці усіх працівників, тис.грн (з одним десятковим знаком)	1020	1030367,8
Сума податку з доходів фізичних осіб, що відрахована з фонду оплати праці усіх працівників (крім тимчасової непрацездатності), тис.грн (з одним десятковим знаком)	1030	185466,2
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб (у цілих числах)	1040	645
Кількість відпрацьованого робочого часу штатними працівниками, тис. люд.год (у цілих числах)	1060	142
Фонд оплати праці штатних працівників, тис.грн (з одним десятковим знаком) (із ряд. 1020)	1070	1025241,6

Пояснення до розділу І.

Назва показників	Основна причина відхилення
Середньооблікова кількість штатних працівників (ряд. 1040) +/- 25% і більше порівняно з попереднім періодом	
Середня заробітна плата штатного працівника (ряд. 1070/ряд. 1040*1000) +/- 10% і більше порівняно з попереднім періодом	

Місце підпису керівника (власника) або особи відповідальної за достовірність наданої інформації

*ЕП Бобух Сергій
Олександрович
ЕП Лесяков Олег
Валентинович*

Сергій Бобух
(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

телефон: 672518

електронна пошта: hkpeltrans@ukr.net

Додаток В 3

Звіт з праці

Ідентифікаційний код ЄДРПОУ 0 3 3 2 8 6 4 6

Державне статистичне спостереження

Статистична конфіденційність забезпечується
статтею 29 Закону України "Про офіційну статистику"

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень тягне за собою відповідальність, яка встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушенняБезкоштовний сервіс для електронного звітування "Кабінет респондента" за посиланням: <https://statzvit.ukrstat.gov.ua>

Звіт із праці

у Січень 2020 р.
(назва звітнього місяця)

Подають:	Термін подання
юридичні особи, відокремлені підрозділи юридичних осіб	не пізніше 7-го числа місяця, наступного за звітним періодом
територіальному органу Держстату	

№ 1-ПВ
(річна)
ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Держстату
12 травня 2022 р. № 87
(зі змінами, внесеними наказом Держстату
від 10 листопада 2022 р. № 279)

Респондент:
Найменування: Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"

Місцезнаходження (юридична адреса):
вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000
(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада: _____

Адреса здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності (фактична адреса):
вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000
(поштовий індекс, область /АР Крим, район, населений пункт, вулиця /провулок, площа тощо, № будинку /корпусу, № квартири /офісу)

Територіальна громада: _____

Код території відповідно до Кодифікатора адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад (КАТОТТГ) за адресою здійснення діяльності, щодо якої подається форма звітності

UA68040470010096613

(код території визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Номер структурного підрозділу

1

Найменування структурного підрозділу _____

Вид економічної діяльності структурного підрозділу _____

Код виду економічної діяльності за КВЕД структурного підрозділу

49.39

(код виду економічної діяльності визначається автоматично в разі подання форми в електронному вигляді)

Інформація щодо відсутності даних

У випадку відсутності даних необхідно поставити у прямокутнику позначку - **V**

Зазначте одну з наведених нижче причин відсутності даних:

Розділ I. Кількість працівників, робочий час і фонд оплати праці

Назва показників	Код рядка	За звітний рік
А	Б	1
Фонд оплати праці усіх працівників, тис.грн (з одним десятковим знаком)	1020	982176,71
Сума податку з доходів фізичних осіб, що відрахована з фонду оплати праці усіх працівників (крім тимчасової непрацездатності), тис.грн (з одним десятковим знаком)	1030	17679,18
Середньооблікова кількість штатних працівників, осіб (у цілих числах)	1040	626
Кількість відпрацьованого робочого часу штатними працівниками, тис. люд.год (у цілих числах)	1060	1322
Фонд оплати праці штатних працівників, тис.грн (з одним десятковим знаком) (із ряд. 1020)	1070	976318,8

Пояснення до розділу I.

Назва показників	Основна причина відхилення
Середньооблікова кількість штатних працівників (ряд. 1040) +/- 25% і більше порівняно з попереднім періодом	
Середня заробітна плата штатного працівника (ряд. 1070/ряд. 1040*1000) +/- 10% і більше порівняно з попереднім періодом	

Місце підпису керівника (пласіка) або особи відповідальної за достовірність наданої інформації

*ЕП Бобух Сергій
Олександрович*

Сергій Бобух

*ЕП Леонів Олег
Валентинович*

(Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ)

телефон: 612518

електронна пошта: hkpeltrans@ukr.net

Додаток Г 1

Примітки до річної фінансової звітності

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29.11.2000 N 302 (у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28.10.2003 N 602)

ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО		
Київ		
2020	12	31
03328646		
6810100000		
01009		
150		
49.39		

Підприємство Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"
територія ХМЕЛЬНИЦЬКА
орган державного управління Міські, районні у містах ради та їх виконавчі органи
організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство
сфери економічної діяльності інший пасажирський наземний транспорт, п. в. і. г.
одиниця виміру: тис.грн.

Дата (рік, місяць, число)
за ЄДРПОУ
за КОАТУУ
за СПОДУ
за КОПФГ
за КВЕД

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за 2020 рік

Форма №5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	73	66	-	-	-	-	-	7	-	-	-	73	73
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	070	543	533	-	-	-	-	-	10	-	-	-	543	543
	080	616	599	-	-	-	-	-	17	-	-	-	616	616
Усього	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (081) -
вартість оформлених у заставу нематеріальних активів (082) -
вартість створених підприємством нематеріальних активів (083) -

рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань (084) -

рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (085) -

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	одержані за фінансовою орендою	передачі в операційну оренду	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	1030	911	-	-	-	-	-	52	-	-	-	1030	963	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будівля, споруди та передавальні пристрої	120	30267	20779	120	-	-	-	-	1309	-	-	-	30387	22088	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	9185	7382	717	-	-	-	-	444	-	-	-	9822	7826	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	204842	46161	383	-	-	731	731	12862	-	-	-	204494	58292	34220	5740	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	725	680	14	-	-	-	-	22	-	-	-	739	702	-	-	-	-
Гварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	12	12	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малювальні необоротні матеріальні активи	200	1905	1895	68	-	-	5	5	68	-	-	-	1968	1928	-	-	-	-
Гинчасові (нентульні) споруди	210	102	61	-	-	-	-	-	11	-	-	-	102	72	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	247988	73881	1302	-	-	756	736	14768	-	-	-	248354	91913	34220	5740	-	-

з рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності (261) 74220
вартість оформлених у заставу основних засобів (262) -
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо) (263) -
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів (264) 29224
основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів (2641) -

з рядка 260 графа 8 вартість основних засобів, призначених для продажу (265) -
залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (2651) -

з рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування (266) -
вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду (267) -

з рядка 260 графа 15 знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності (268) 5740

з рядка 105 графа 14 вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю (269) -

Додаток Г 2

Примітки до річної фінансової звітності

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства фінансів України
29.11.2000 № 302 (у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28.10.2003 № 602)

Підприємство Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"
Регіон ХМЕЛЬНИЦЬКА
Орган державного управління Міські, районні в містах ради та їх виконавчі органи
Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство
Вид економічної діяльності Інший пасажирський наземний транспорт, п.в.у.
Дніще виміру: тис.грн.

Дата (рік, місяць, число) 2021 12 31
за ЄДРПОУ 03328646
за КАТОТТГ 1 UA6804070010096613
за СПОДУ 01009
за КОПФГ 150
за КВЕД 49.39

Коди		
2021	12	31
03328646		
UA6804070010096613		
01009		
150		
49.39		

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

за 2021 рік

Форма №5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	73	73	3	-	-	-	-	-	-	-	-	76	73
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	543	543	-	-	-	-	-	-	-	-	-	543	543
Разом	080	616	616	3	-	-	-	-	-	-	-	-	619	616
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (081) *
вартість оформлених у заставу нематеріальних активів (082) *
вартість створених підприємством нематеріальних активів (083) *

Рядка 080 графа 5 вартість нематеріальних активів, отриманих за рахунок цільових асигнувань (084) *

Рядка 080 графа 15 накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (085) *

1 * Конкретні значення вказані в таблиці, що є складовою частиною звітності.

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	1030	963	-	-	-	-	39	-	-	-	-	1030	1002	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	30387	22888	-	-	-	1	1	1316	-	-	-	30386	23403	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	9822	7826	149	-	-	43	43	370	-	-	-	9928	8153	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	204494	58292	1404	-	-	1928	1928	12799	-	-	1199	203970	70362	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	739	702	-	-	-	22	22	17	-	-	-	717	697	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	12	12	-	-	-	3	3	-	-	-	-	9	9	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малодівні необоротні матеріальні активи	200	1968	1958	230	-	-	46	46	240	-	-	-	2152	2152	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	102	72	-	-	-	-	-	11	-	-	-	102	83	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	248554	91913	1783	-	-	2043	2043	14792	-	-	1199	248294	103861	-	-	-	-

3 рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності (261) 74220
вартість оформлених у заставу основних засобів (262) 19101
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо) (263) *
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів (264) 32356

3 рядка 260 графа 8 основні засоби орендованих єдиних (цілісних) майнових комплексів (2641) *
вартість основних засобів, призначених для продажу (265) *
залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (2651) *

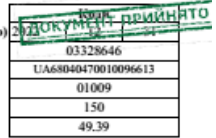
Додаток Г 3

Примітки до річної фінансової звітності

глава 2 статистична форма звітності
29.11.2000 № 302 (у редакції наказу Міністерства фінансів України
від 28.10.2003 № 602)

Підприємство **Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"**
Територія **ХМЕЛЬНИЦЬКА**
Орган державного управління **Міські, районні в містах ради та їх виконавчі органи**
Організаційно-правова форма господарювання **Комунальне підприємство**
Вид економічної діяльності **Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у.**
Одиниця виміру: тис.грн.

Дата (рік, місяць, число) **за ЄДРПОУ 03328646**
за КАТОТТГ 1 UA6804070010096613
за СПОДУ 01009
за КОПФГ 150
за КВЕД 49.39

ПРИМІТКИ ДО РІЧНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
за **2022** рік

Форма №5

Код за ДКУД

1801008

I. Нематеріальні активи

Групи нематеріальних активів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уніжка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності за рік	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	
		первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація		первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація			первісної (переоціненої) вартості	накопиченої амортизації	первісна (переоцінена) вартість	накопичена амортизація
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Права користування природними ресурсами	010	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права користування майном	020	76	73	-	-	-	-	-	1	-	-	-	76	74
Права на комерційні позначення	030	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Права на об'єкти промислової власності	040	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Авторське право та суміжні з ним права	050	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	060	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші нематеріальні активи	070	543	543	-	-	-	-	-	-	-	-	-	543	543
Разом	080	619	616	-	-	-	-	-	1	-	-	-	619	617
Гудвіл	090	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

З рядка 080 графа 14 вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності (081) -
вартість оформлених у заставу нематеріальних активів (082) -
вартість створених підприємством нематеріальних активів (083) -

II. Основні засоби

Групи основних засобів	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уніжка -)		Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі			
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної (переоціненої) вартості	зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос	первісна (переоцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
Земельні ділянки	100	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвестиційна нерухомість	105	1030	1002	-	-	-	-	-	14	-	-	-	1030	1016	-	-	-	-
Капітальні витрати на поліпшення земель	110	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Будинки, споруди та передавальні пристрої	120	30386	23403	170	-	-	-	-	1318	-	-	-	30556	24721	-	-	-	-
Машини та обладнання	130	9928	8153	102	-	-	13	13	356	-	-	-	10015	8494	-	-	-	-
Транспортні засоби	140	203970	70362	30220	-	-	-	-	13049	-	-	-	234190	84311	-	-	-	-
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	717	697	-	-	-	1	1	14	-	-	-	716	710	-	-	-	-
Тварини	160	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Багаторічні насадження	170	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші основні засоби	180	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	9	9	-	-	-	-
Бібліотечні фонди	190	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	2152	2152	311	-	-	23	23	311	-	-	-	2440	2440	-	-	-	-
Тимчасові (нетитульні) споруди	210	102	83	-	-	-	-	-	10	-	-	-	102	93	-	-	-	-
Природні ресурси	220	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інвентарна тара	230	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Предмети прокату	240	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші необоротні матеріальні активи	250	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом	260	24294	105861	30603	-	-	39	39	13972	-	-	-	279058	121794	-	-	-	-

З рядка 260 графа 14 вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності (261) -
вартість оформлених у заставу основних засобів (262) **19101**
залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо) (263) -
первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів (264) **32760**
основні засоби орендованих єдиних (цілісних) майнових комплексів (2641) -

З рядка 260 графа 8 вартість основних засобів, призначених для продажу (265) -
залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій (2651) -

З рядка 260 графа 5 вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування (266) **23631**

Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду (267) -

Додаток Д 1

Баланс

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"		Дата (рік, місяць, число)	2023 01 01		
Територія	ХМЕЛЬНИЦЬКА		за ЄДРПОУ	03228646		
Організаційно-правова форма господарювання	Комунальне підприємство		за ЄДРПОУ	150		
Вид економічної діяльності	Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у.		за КВЕД	49.39		
Середня кількість працівників	2 552					
Адреса, телефон	вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000			671954		

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку
за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2022 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	3	2
первісна вартість	1001	619	619
накопичена амортизація	1002	616	617
Незавершені капітальні інвестиції	1005	216	1 902
Основні засоби	1010	142 405	157 250
первісна вартість	1011	247 264	278 028
знос	1012	104 859	120 778
Інвестиційна нерухомість	1015	28	14
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 030	1 030
знос інвестиційної нерухомості	1017	1 002	1 016
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	142 652	159 168
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3 992	5 576
виробничі запаси	1101	3 980	5 515
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	12	61
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестраховування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	146	174
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	52	16
з бюджетом	1135	-	362
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	86
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	120	176
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	3 761	9 091
готівка	1166	30	33
рахунки в банках	1167	3 731	9 058
Витрати майбутніх періодів	1170	1 273	218
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 447	884
Усього за розділом II	1195	10 791	16 497
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	153 443	175 665

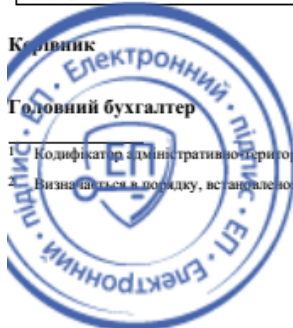
Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	125 903	149 534
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	3 260	3 260
Додатковий капітал	1410	113	1 092
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(71 124)	(67 644)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Видучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	58 152	86 242
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	-	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	5 570
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	5 570
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	-	5 570
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	9 517	-
товари, роботи, послуги	1615	16 511	7 393
розрахунками з бюджетом	1620	1 148	40
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 783	165
розрахунками з оплати праці	1630	4 437	1 560
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	15	22
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	61 300	63 723
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	580	10 950
Усього за розділом III	1695	95 291	83 853
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	153 443	175 665

Керівник

Головний бухгалтер

1. Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад.

2. Визначений в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

ЕП Бобух
Сергій
Олександрович
Олег
Валентинович

Бобух Сергій Олександрович

Леонів Олег Валентинович

Додаток Д 2

Баланс

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Підприємство Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"	2022	01 01
Територія ХМЕЛЬНИЦЬКА	за ЄДРПОУ	03328646
Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство	за КАТОТГГ ¹	UA68040470010096613
Вид економічної діяльності Інший пасажирський наземний транспорт, н.в.і.у.	за КОПФГ	150
Середня кількість працівників ² 564	за КВЕД	49.39
Адреса, телефон вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000	671954	
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)		
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):		
за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	☐	V
за міжнародними стандартами фінансової звітності	☐	☐

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на **31 грудня 2021** р.

Форма №1 Код за ДКУД **1801001**

	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
А К Т И В	1	2	3
I. Необоротні активи	2	3	4
Нематеріальні активи	1000	-	3
первісна вартість	1001	616	619
накопичена амортизація	1002	616	616
Незавершені капітальні інвестиції	1005	150	216
Основні засоби	1010	156 574	142 405
первісна вартість	1011	247 524	247 264
знос	1012	90 950	104 859
Інвестиційна нерухомість	1015	67	28
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 030	1 030
знос інвестиційної нерухомості	1017	963	1 002
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізиторські витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	156 791	142 652
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3 096	3 992
виробничі запаси	1101	3 076	3 980
незавершене виробництво	1102	-	-
готова продукція	1103	-	-
товари	1104	20	12
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	127	146
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	4	75
з бюджетом	1135	-	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	116	120
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	2 242	3 761
готівка	1166	37	30
рахунки в банках	1167	2 205	3 731
Витрати майбутніх періодів	1170	1 309	1 273
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:			
резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	670	1 447
Усього за розділом II	1195	7 564	10 814
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	164 355	153 466

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	125 903	125 903
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	3 260	3 260
Додатковий капітал	1410	715	113
емісійний дохід	1411	-	-
накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(54 196)	(71 124)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	75 682	58 152
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	13 696	-
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	13 696	-
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	18 661	9 517
товари, роботи, послуги	1615	5 229	16 534
розрахунками з бюджетом	1620	1 163	1 148
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	1 209	1 783
розрахунками з оплати праці	1630	4 135	4 437
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	11	15
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	43 927	61 300
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	642	580
Усього за розділом III	1695	74 977	95 314
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	164 355	153 466

Сервісник

Бобух Сергій Олександрович

Головний бухгалтер

Леонів Олег Валентинович

Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та території територіальних громад.

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Додаток Д 3

Баланс

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство <u>Хмельницьке комунальне підприємство "Електротранс"</u>	Дата (рік, місяць, число) <u>2021, грудень, 31</u>	КОДИ
Регіон <u>ХМЕЛЬНИЦЬКА</u>	за КОДАТУ <u>6810100000</u>	ДОКУМЕНТ ПРИЙНЯТО 03.2021
Організаційно-правова форма господарювання <u>Комунальне підприємство</u>	за КОПФГ <u>150</u>	6810100000
Код економічної діяльності <u>інший пасажирський наземний транспорт, н. в. і. г.</u>	за КВЕД <u>49.39</u>	150
Середня кількість працівників <u>628</u>		49.39
Адреса, телефон <u>вулиця Тернопільська, буд. 15/2, м. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ, ХМЕЛЬНИЦЬКА обл., 29000</u>	<u>671954</u>	

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), розрешено вказувати одиниці виміру, якщо вони зазначені в назві показника якого наводяться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку v
за міжнародними стандартами фінансової звітності

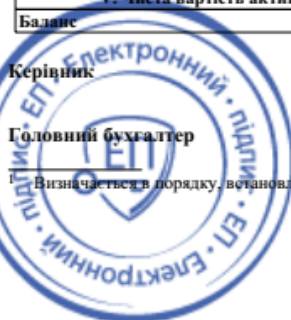
Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
А К Т И В	1	2	3
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	17	-
первісна вартість	1001	616	616
накопичена амортизація	1002	599	616
Незавершені капітальні інвестиції	1005	395	150
Основні засоби	1010	169 988	156 574
первісна вартість	1011	246 958	247 524
знос	1012	76 970	90 950
Інвестиційна нерухомість	1015	119	67
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	1 030	1 030
Знос інвестиційної нерухомості	1017	911	963
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	-	-
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аквізційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	170 519	156 791
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	3 999	3 096
Виробничі запаси	1101	3 966	3 076
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	33	20
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	57	127
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
за виданими авансами	1130	105	4
з бюджетом	1135	9	-
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	554	116
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 472	2 242
Готівка	1166	62	37
Рахунки в банках	1167	4 410	2 205
Витрати майбутніх періодів	1170	1 294	1 309
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в:	1181	-	-
резервах довгострокових зобов'язань			
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	180	670
Усього за розділом II	1195	10 670	7 564
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	181 189	164 355

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	125 903	125 903
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	3 260	3 260
Додатковий капітал	1410	1 317	715
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	(37 677)	(54 196)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	92 803	75 682
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	-	-
Інші довгострокові зобов'язання	1515	36 536	13 696
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	36 536	13 696
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векселі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	18 661	18 661
товари, роботи, послуги	1615	3 103	5 229
розрахунками з бюджетом	1620	585	1 163
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	378	1 209
розрахунками з оплати праці	1630	2 236	4 135
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	70	11
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	26 490	43 927
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	327	642
Усього за розділом III	1695	51 850	74 977
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду			
	1800	-	-
Баланс	1900	181 189	164 355

КОВТУН
ОЛЕКСІЙ
СЕРГІЙОВИЧ

Ковтун Олексій Сергійович

ЛЕОНОВ
ОЛЕГ
ВАЛЕНТИНОВИЧ

Леонов Олег Валентинович

Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.